

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

گلستان قرآن

حسن علی رضایی (مترجم)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گلستان قرآن : چهل حدیث قرآنی با ترجمه زبان انگلیسی

نویسنده:

حسن علیرضایی

ناشر چاپی:

پیروان ولایت

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۲۱	گلستان قرآن
۲۱	مشخصات کتاب
۲۱	اشاره
۲۴	کتابنامه
۲۵	فهرست مطالب
۵۰	اگر این مختصر را ارزشی است آن ارزش تقدیم به:
۵۱	چکیده
۵۴	مقدمه
۵۴	الف) تبیین موضوع و انگیزه انتخاب آن
۵۵	ب) پیشینه و حوزه موضوع
۶۲	ج) سؤال تحقیق
۶۳	د) فرضیه
۶۳	ه) روش تألیف کتاب
۶۴	و) سازمان دهی تألیف
۶۶	بخش اول: احادیث مربوط به ارزش تلاوت قرآن
۶۶	اشاره
۶۷	فصل اول: کلیات موضوع
۶۷	اشاره
۶۷	گفتار اول: تبیین واژگان کلیدی
۶۷	اشاره
۶۸	مبحث اول: تعریف حدیث و اقسام آن
۶۸	اشاره
۶۸	بند اول: تعریف حدیث

۶۸	بند دوم: اقسام حدیث
۶۸	اشاره
۶۸	خبر متواتر و خبر واحد
۶۸	حدیث صحیح
۶۹	حدیث حسن
۶۹	حدیث موثّق
۶۹	حدیث ضعیف
۶۹	دوم: طنز
۶۹	اشاره
۷۰	بند اول: مفهوم طنز
۷۰	بند دوم: اقسام طنز
۷۰	اشاره
۷۰	طنز تفسیری
۷۱	طنز تمثیلی
۷۲	بند سوم: ویژگی طنز قرآنی
۷۲	مبحث سوم: قصه
۷۲	اشاره
۷۲	بند اول: مقدمه
۷۲	بند دوم: واژه قصه در قرآن
۷۴	بند سوم: واژه های نمودار قصه در قرآن
۷۴	(الف) واژه قصص
۷۴	(ب) واژه حدیث
۷۴	(ج) واژه نبأ
۷۴	(د) واژه مثل
۷۵	بند چهارم: ویژگی های قصه های قرآنی
۷۵	(الف) گزینش و حذف جزئیات

- ب) تکرار ۷۵
- ج) پیام مداری ۷۵
- د) تقطیع ۷۶
- ه) زنده شمردن چهره های داستان ۷۶
- اشاره ۷۶
- دفتر اول ۷۷
- اشاره ۷۷
- درخشش خانه ۷۸
- کتاب انسان سازی ۷۹
- گواهی قرآن بر مقام عالی اسلام ۷۹
- آرزوی کافر ۸۰
- نور درخشنده دهان قاریان ۸۱
۱. سوره هایی که با استفهام (پرسش) آغاز شده است کدام اند؟ ۸۳
- دفتر دوم ۸۴
- اشاره ۸۴
- بهترین انسان ۸۵
- رسالت ما در برابر قرآن ۸۵
- قرآن کتاب آسمانی است ۸۶
- عجله کار شیطان است ۸۷
- عصا که مال آدم نبود! ۸۷
- فضیلت آموختن قرآن ۸۷
۲. تنها آیه ای که در آن سه بار کلمه قبله به کاررفته کدام آیه است؟ ۸۸
- دفتر سوم ۸۹
- اشاره ۸۹
- زنده کردن دل ۹۰
- شرط انس با قرآن ۹۱

- ۹۱ ارتباط قرآن با علوم پزشکی
- ۹۲ کلوخ انداز را پاداش سنگ است
- ۹۲ علی (علیه السلام) به من گفت: سلاماً!
- ۹۳ عظمت قرآن
- ۹۴ ۳. تنها آیه ای که در آن واژه اذان به کاررفته کدام است؟
- ۹۵ دفتر چهارم
- ۹۵ اشاره
- ۹۶ سپری در مقابل شیطان
- ۹۷ فضای فرهنگی مطلوب
- ۹۷ چهارمین کتاب مهم دنیا
- ۹۸ هر چه کنی به خود کنی گر همه خوب و بد کنی
- ۹۸ پیرزن به بهشت نمی رود!
- ۹۸ اگر بد کنی به خود کنی
- ۱۰۰ ۴. سوره های مکی چند سوره هستند؟
- ۱۰۱ دفتر پنجم
- ۱۰۱ اشاره
- ۱۰۲ راست ترین سخن
- ۱۰۲ کلام خدا
- ۱۰۳ تسخیر قلوب
- ۱۰۳ از تو حرکت از خدا برکت
- ۱۰۴ اگر نوح نمی رود!
- ۱۰۴ من نیز مسلمان شدم
- ۱۰۶ ۵. تنها آیه ای که دارای یک حرف است کدام آیه است؟
- ۱۰۷ دفتر ششم
- ۱۰۷ اشاره
- ۱۰۸ ثواب فرشتگان و پیامبران

- ۱۰۹ ----- بزرگ ترین نسخه نجات دهنده بشر -----
- ۱۱۰ ----- رنگ رخسار خبر می دهد از سر ضمیر -----
- ۱۱۱ ----- آیا اطمینان نداری! -----
- ۱۱۱ ----- فهم قرآن -----
- ۱۱۲ ----- ۶. سوره های مدنی چند سوره هستند؟ -----
- ۱۱۳ ----- دفتر هفتم -----
- ۱۱۳ ----- اشاره -----
- ۱۱۴ ----- قرار گرفتن با فرشتگان بزرگوار -----
- ۱۱۵ ----- کتاب هدایت -----
- ۱۱۵ ----- در جستجوی حقیقت -----
- ۱۱۶ ----- شیطان می آید -----
- ۱۱۷ ----- جوان خداترس و آیات عذاب الهی -----
- ۱۱۸ ----- ۷. تنها آیه ای که در آن عبارت «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا» به کاررفته کدام آیه است؟ -----
- ۱۱۹ ----- دفتر هشتم -----
- ۱۱۹ ----- اشاره -----
- ۱۲۰ ----- درمان دردها -----
- ۱۲۰ ----- راهنمای عمل -----
- ۱۲۱ ----- گنجینه های دانش -----
- ۱۲۲ ----- داستان غاشیه -----
- ۱۲۲ ----- حفاظت از قرآن -----
- ۱۲۴ ----- ۸. تنها سوره ای که تمامی آیاتش خطاب بشر به خداوند است کدام است؟ -----
- ۱۲۵ ----- دفتر نهم -----
- ۱۲۵ ----- اشاره -----
- ۱۲۶ ----- جلای قلب -----
- ۱۲۶ ----- سیر نشدن از قرانت قرآن -----
- ۱۲۷ ----- مکتب و روش سیاسی -----

- درخت خربزه، الله اكبر! ۱۲۸
- اثر قرآن ۱۲۸
۹. پیامبرانی که در قرآن کریم به نامشان تصریح شده کدام اند؟ ۱۳۰
- دفتر دهم ۱۳۱
- اشاره ۱۳۱
- دبستان خدا ۱۳۲
- زبان اهل محبت ۱۳۲
- نظر دکتر گوستاولوبون در مورد قرآن: ۱۳۳
- از اینجا رانده و از آنجا مانده ۱۳۳
- موسی که خر نداشت! ۱۳۴
- زنی که همیشه «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» می گفت ۱۳۴
۱۰. تنها آیه ای که در آن به نام ۱۱ پیامبر تصریح شده کدام آیه است؟ ۱۳۵
- دفتر یازدهم ۱۳۶
- اشاره ۱۳۶
- نجات از تنهایی ۱۳۷
- ضامن سعادت بشری ۱۳۷
- مردمی ترین دین ۱۳۸
- به دعای گریه سیاه، باران نمی بارد ۱۳۹
- مرد یک چشم ۱۳۹
- تکلم با قرآن ۱۳۹
۱۱. پنج تن از پیامبران قرآنی که پیش از تولد نام گذاری شده اند کدام اند؟ ۱۴۳
- دفتر دوازدهم ۱۴۴
- اشاره ۱۴۴
- افزایش هدایت ۱۴۵
- سندی زنده ۱۴۵
- قضاوتی عادلانه درباره زنان ۱۴۶

- ۱۴۷ ----- به عمل کار برآید به سخن دانی نیست
- ۱۴۷ ----- و والدی بلا ولد!
- ۱۴۷ ----- اشکالات کندی به قرآن
- ۱۵۰ ----- ۱۲. پیامبری که پیش از او همنامی برای او وجود نداشت کیست ؟
- ۱۵۱ ----- دفتر سیزدهم
- ۱۵۱ ----- اشاره
- ۱۵۲ ----- علم اولین و آخرین
- ۱۵۲ ----- حل مشکلات جوانان
- ۱۵۳ ----- ایجاد ملتی متمدن
- ۱۵۴ ----- هر سخن جایی و هر نکته مکانی دارد
- ۱۵۴ ----- ذرهم یا درهم
- ۱۵۵ ----- جاری شدن آب به وسیله قرآن
- ۱۵۵ ----- ۱۳. پیامبری که تنها یک بار نامش در قرآن ذکر شده کدام است؟
- ۱۵۶ ----- دفتر چهاردهم
- ۱۵۶ ----- اشاره
- ۱۵۷ ----- شناخت حقیقت
- ۱۵۷ ----- حرکت دادن دل به وسیله قرآن
- ۱۵۸ ----- علت بدبختی های مسلمانان
- ۱۵۹ ----- آن را که حساب پاک است از محاسبه چه پاک است
- ۱۵۹ ----- امام من و امام تو
- ۱۵۹ ----- قاریان بی ولایت
- ۱۶۱ ----- ۱۴. کدام پیامبران پدر و پسر بوده اند؟
- ۱۶۲ ----- بخش دوم : احادیثی پیرامون اهمیت حفظ قرآن کریم
- ۱۶۲ ----- اشاره
- ۱۶۳ ----- دفتر پانزدهم
- ۱۶۳ ----- اشاره

- بزرگان امت ۱۶۴
- دعای گشایش امور ۱۶۴
- بزرگ ترین معجزه ۱۶۵
- از کوزه همان برون تراود که در اوست ۱۶۵
- آیه ای مناسب با سنگ قبر ۱۶۶
- نقطه ای که هرگز جابجا نشد ۱۶۶
۱۵. کدام پیامبر قاری بهشتیان است؟ ۱۶۷
- دفتر شانزدهم ۱۶۸
- اشاره ۱۶۸
- سرشناسان اهل بهشت ۱۶۹
- توشه انسان ۱۶۹
- مزیت بلاغتی قرآن ۱۷۰
- پرسش ناراحت کننده ۱۷۱
- اثر قرآن بر زنی از اهالی یوگسلاوی ۱۷۲
۱۶. پیامبری که در قرآن کریم سید نامیده شده کیست؟ ۱۷۳
- دفتر هفدهم ۱۷۴
- اشاره ۱۷۴
- دوستان خدا ۱۷۵
- تجلیل از مقام وحی ۱۷۵
- قرآن، قانون اساسی مسلمانان ۱۷۶
- قاف، قوف، قیف ۱۷۷
- دوستدار قرآن ۱۷۸
۱۷. دو پیامبری که در قرآن به عنوان الگو و اسوه معرفی شده اند ۱۷۹
- دفتر هیجدهم ۱۸۰
- اشاره ۱۸۰
- بالندگی قدرت حافظه ۱۸۱

- ۱۸۱ علت بالا بودن حافظه علمی علامه طباطبایی
- ۱۸۲ همیشه زنده
- ۱۸۲ از پس هر گریه آخر خنده ای است
- ۱۸۳ میهمان زیرک
- ۱۸۳ اعتراف قریش به قدرت بیان قرآن
- ۱۸۵ ۱۸. سه تن از پیامبران که نامشان سه سوره پیاپی از قرآن است کدام اند؟
- ۱۸۶ دفتر نوزدهم
- ۱۸۶ اشاره
- ۱۸۷ مصونیت از بلا
- ۱۸۸ تحصن با قرآن
- ۱۸۸ قرآن مجموعه ای از قوانین
- ۱۸۹ هر آن کس که دندان دهد، نان دهد
- ۱۸۹ نزول آیه به ضرب چماق
- ۱۹۰ قرآن روزی دهنده
- ۱۹۱ ۱۹. تنها آیه ای که در آن نام یکی از پیامبران سه بار تکرار شده کدام است؟
- ۱۹۲ دفتر بیستم
- ۱۹۲ اشاره
- ۱۹۳ پرچم داران اسلام
- ۱۹۴ اولین کار یک طلبه
- ۱۹۴ آرامش خاطر
- ۱۹۵ اندازه نگه دار که اندازه نکوست
- ۱۹۵ بگو خدا را شکر
- ۱۹۶ آرامش با قرآن
- ۱۹۷ ۲۰. کدام سوره با نام دو تن از پیامبران الهی پایان یافته است؟
- ۱۹۸ دفتر بیست و یکم
- ۱۹۸ اشاره

- دوری از عذاب ۱۹۹
- بیمه انحراف و خطا ۱۹۹
- دعوت بشر به علم و تعقل و تفکر ۲۰۰
- مشک دزدی ۲۰۱
- اعجاز سوره حمد ۲۰۱
۲۱. کدام آیه مشتمل بر نام تمام پیامبران اولوالعزم است؟ ۲۰۱
- دفتر بیست و دوم ۲۰۲
- اشاره ۲۰۲
- احترام زمین ۲۰۳
- افسوس آیت الله سبحانی بر حفظ قرآن ۲۰۴
- ترسیم نظام جهانی بر اساس اصول قرآن ۲۰۴
- ادعای پیامبری ۲۰۵
- نذر قرآن ۲۰۶
۲۲. کدام پیامبر علاوه بر مقام نبوت به مقام امامت نیز نائل شد؟ ۲۰۷
- دفتر بیست و سوم ۲۰۸
- اشاره ۲۰۸
- هم نشینی با فرشتگان ۲۰۹
- حسرت حفظ قرآن در آیت الله حسن زاده آملی (دام ظلّه): ۲۰۹
- پی بردن به اسرار وحی ۲۱۰
- شتر دیدی، ندیدی ۲۱۰
- پیامبر دروغی ۲۱۱
- متکبر در قرآن ۲۱۱
۲۳. لقب کدام پیامبر امام القبلتین است؟ ۲۱۳
- دفتر بیست و چهارم ۲۱۴
- اشاره ۲۱۴
- غنا و بی نیازی ۲۱۵

- ۲۱۵ معاوضه تمام معنویت ها با حفظ قرآن
- ۲۱۶ برداشت منحصر روسو از قرآن:
- ۲۱۶ یکدست صدا ندارد
- ۲۱۷ آن را اضافه کنیم!؟
- ۲۱۷ ترس معاویه از قرآن
- ۲۲۰ ۲۴. کدام سوره ملقب به خیمه و چادر قرآن است؟
- ۲۲۱ دفتر بیست و پنجم
- ۲۲۱ اشاره
- ۲۲۲ آموزش گناهان
- ۲۲۳ قرآن، شناسنامه انسان
- ۲۲۳ زندگی آرام و گوارا
- ۲۲۴ تو مو می بینی و من پیچش مو
- ۲۲۴ جواب محکم امام علی (علیه السلام) به یک یهودی
- ۲۲۵ زن بدکاره
- ۲۲۶ ۲۵. کدام سوره را سوره تودیع می نامند؟
- ۲۲۷ دفتر بیست و ششم
- ۲۲۷ اشاره
- ۲۲۸ با فضیلت ترین نعمت
- ۲۲۹ قرآن تمام دارایی آیت الله قاضی
- ۲۲۹ اعتراف پروفیسور رابرتسون کشیش اسکاتلندی
- ۲۲۹ برادر پشت برادر است
- ۲۳۰ شب بارزش
- ۲۳۰ اعتراف به معجزه بودن قرآن
- ۲۳۲ ۲۶. کدام سوره را می توان سوره اخلاق و آداب اجتماعی
- ۲۳۳ دفتر بیست و هفتم
- ۲۳۳ اشاره

- ۲۳۴ خانه ویران
- ۲۳۴ سخن علامه طباطبایی در مورد قرآن:
- ۲۳۵ پایه و اساس دین
- ۲۳۵ پسر نوح با بدان بنشست آثار نبوتش گم شد
- ۲۳۶ لقب
- ۲۳۶ سرانجام یک عمر مبارزه با قرآن
- ۲۳۹ ۲۷. سوره وسط قرآن کریم کدام سوره است؟
- ۲۴۰ دفتر بیست و هشتم
- ۲۴۰ اشاره
- ۲۴۱ مثال شتر
- ۲۴۲ امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) در قرآن
- ۲۴۲ انسان از دیدگاه قرآن
- ۲۴۳ دو پادشاه در اقلیمی ننگجند
- ۲۴۳ زن نکته سنج
- ۲۴۴ آداب مجلس قرآن
- ۲۴۵ ۲۸. تنها سوره ای که به نام یکی از ارکان نماز است کدام سوره است؟
- ۲۴۶ دفتر بیست و نهم
- ۲۴۶ اشاره
- ۲۴۷ تعداد درجات بهشت
- ۲۴۸ شهر بهشت
- ۲۴۸ یگانه آئین آسمانی
- ۲۴۹ آتش که گرفت خشک و تر باهم می سوزد
- ۲۴۹ سهم برادری
- ۲۵۰ بال جبرئیل
- ۲۵۰ ۲۹. تنها سوره ای که به نام یکی از فلزات است کدام سوره است؟
- ۲۵۱ دفتر سی ام

- ۲۵۱ اشاره
- ۲۵۲ انبانی پر از مُشک
- ۲۵۲ افسوس آیت الله سید عبدالکریم کشمیری (رحمه الله):
- ۲۵۳ اولین شراره زیبا و با طراوت نور قرآن کریم
- ۲۵۳ گر به دولت برسی مست نگردي، مردی
- ۲۵۳ دعا نمی کنم
- ۲۵۴ انقلابی درونی با یک آیه
- ۲۵۶ ۳۰. تنها سوره ای که نامش دو بار و بدون هیچ گونه تفاوتی در اولین آیه آن به کاررفته کدام سوره است؟
- ۲۵۷ دفتر سی و یکم
- ۲۵۷ اشاره
- ۲۵۸ پادشاه دو برابر
- ۲۵۸ قرآن، فجر مشهود
- ۲۵۹ منطق قرآن
- ۲۶۰ این پا شبیه چیست؟
- ۲۶۰ بطن قرآن
- ۲۶۲ ۳۱. نام دیگر کدام سوره ملائکه است؟
- ۲۶۳ دفتر سی و دوم
- ۲۶۳ اشاره
- ۲۶۴ سهامدار بیت المال
- ۲۶۵ سفارش ملا حسینقلی همدانی (رحمه الله):
- ۲۶۵ کتاب بی نظیر
- ۲۶۶ کارفرما و شاگرد
- ۲۶۶ احترام قرآن
- ۲۶۷ ۳۲. کدام سوره را سوره حضرت سلیمان نامیده اند؟
- ۲۶۸ دفتر سی و سوم
- ۲۶۸ اشاره

- ۲۶۹ ارزشمندترین ثروت معنوی
- ۲۷۰ نیاز همیشگی به قرآن
- ۲۷۰ عدم وجود یک کلمه ی کودکانه در قرآن
- ۲۷۱ به کجا می روید؟!
- ۲۷۱ جواب دندان شکن
- ۲۷۳ ۳۳. نام این سوره را پیدا کنید؟
- ۲۷۴ دفتر سی و چهارم
- ۲۷۴ اشاره
- ۲۷۵ همراه با انبیاء
- ۲۷۶ سرچشمه همه کمالات
- ۲۷۶ عقل گرایی قرآنی
- ۲۷۷ دنیا مزرعه آخرت است
- ۲۷۷ تا کجای قرآن پیش رفته ای؟
- ۲۷۸ اعرابی و تأثیر قرآن
- ۲۸۰ ۳۴. کدام سوره را می توان سوره مناجات نامید؟
- ۲۸۱ دفتر سی و پنجم
- ۲۸۱ اشاره
- ۲۸۲ حق شفاعت
- ۲۸۳ رسیدن به مقام های بسیار والا
- ۲۸۳ تأثیر نیرومند قرآن در تمام زمان ها
- ۲۸۴ سحر خیز باش تا کامروا باشی
- ۲۸۴ نادان ترین قوم
- ۲۸۵ اعجاز « بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ »
- ۲۸۷ ۳۵. تنها سوره ای که به نام یکی از اصول دین است کدام است؟
- ۲۸۸ دفتر سی و هشتم
- ۲۸۸ اشاره

- ۲۸۹ باارزش ترین سرمایه
- ۲۹۰ اطاعت محض
- ۲۹۰ قرآن اساس تشریح برای هر زمان و مکان
- ۲۹۱ ذوالقرنین
- ۲۹۲ اهمیت تعلیم قرآن
- ۲۹۲ ۳۶. تنها سوره ای که به نام یکی از فروع دین است کدام است؟
- ۲۹۳ دفتر سی و هفتم
- ۲۹۳ اشاره
- ۲۹۴ غنای فرهنگی
- ۲۹۴ وجوب قرائت شبانه روزی قرآن کریم
- ۲۹۵ مدیون قرآن بودن پروفیسور آرتور ج. آربری:
- ۲۹۶ فضولی اش به من نرسیده است
- ۲۹۶ برداشت نادرست از قرآن
- ۲۹۹ ۳۷. نام دیگر کدام سوره جامعه است؟
- ۳۰۰ دفتر سی و هشتم
- ۳۰۰ اشاره
- ۳۰۱ برتری الهی
- ۳۰۲ اهمیت و فضیلت تلاوت قرآن
- ۳۰۲ اروپا مدیون قرآن است
- ۳۰۳ جواب ابلهان خاموشی است
- ۳۰۳ حسن مرده است
- ۳۰۴ سران قریش و قرآن
- ۳۰۵ ۳۸. نام دیگر کدام سوره دین است؟
- ۳۰۶ دفتر سی و نهم
- ۳۰۶ اشاره
- ۳۰۷ رضایت الهی

- ۳۰۷ صورت مثالی قرآن
- ۳۰۸ ساده و بی پیرایه بودن اسلام
- ۳۰۹ از ترس سنگ اندازی گریخت
- ۳۱۰ شب زنده داران و قرآن
- ۳۱۱ ۳۹. سوره ای که به حواریون معروف است؟
- ۳۱۲ دفتر چهلم
- ۳۱۲ اشاره
- ۳۱۳ دعای مستجاب
- ۳۱۴ تدبر باحالت تضرع
- ۳۱۴ دستورات عالیّه حفظ حیات مدنی
- ۳۱۵ نکوهشی چون ستایش
- ۳۱۶ قاری بی تفکر
- ۳۱۷ ۴۰. تنها سوره ای که اگر حرف اول نام آن را حذف کنیم نام سوره ای دیگر آشکار می شود کدام سوره است؟
- ۳۱۸ نتایج کلی کتاب
- ۳۲۳ کلید معماهای قرآنی
- ۳۲۸ منابع
- ۳۳۶ درباره مرکز

سرشناسه: علیرضایی، حسن، ۱۳۵۷-

عنوان و نام پدیدآور: گلستان قرآن: چهل حدیث قرآنی با ترجمه زبان انگلیسی، سخن علما و اندیشمندان غیر مسلمان در مورد قرآن.../حسن علیرضایی (مردی).

مشخصات نشر: تهران: پیروان ولایت، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۳۰۱ ص.؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.

شابک: ۳۵۰۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۶۲۲-۶۵۳۱۱۴-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۹۴؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: قرآن -- احادیث

موضوع: Qur'an -- Hadiths

موضوع: قرآن -- بررسی و شناخت

موضوع: Qur'an -- Surveys

موضوع: قرآن -- قصه ها

موضوع: Qur'an stories

رده بندی کنگره: BP۶۵/۴

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵

شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۴۹۸۳۹

ص: ۱

گلستان قرآن : چهل حدیث قرآنی با ترجمه زبان انگلیسی، سخن علما و اندیشمندان غیر مسلمان در مورد قرآن...

حسن علیرضایی (مردی).

ص: ۳

۴۰ حدیث قرآنی با ترجمه انگلیسی

سخن علما و اندیشمندان غیرمسلمان در مورد قرآن

داستان شگفت انگیز

معمای قرآنی

شعر

طنز

حسن علیرضایی (مردی)

ص: ۴

فهرست مطالب

- چکیده..... ۱۹
- مقدمه..... ۲۲
- الف) تبیین موضوع و انگیزه انتخاب آن..... ۲۲
- ب)پیشینه و حوزه موضوع..... ۲۳
- ج)سؤال تحقیق..... ۳۰
- د) فرضیه..... ۳۱
- ه) روش تألیف کتاب..... ۳۱
- و)سازمان دهی تألیف..... ۳۲
- بخش اول..... ۳۴
- احادیث مربوط به ارزش تلاوت قرآن..... ۳۴
- فصل اول..... ۳۵
- کلیات موضوع..... ۳۵
- گفتار اول..... ۳۵
- تبیین واژگان کلیدی.....۳۵
- مبحث اول: تعریف حدیث و اقسام آن.....۳۶
- بند اول: تعریف حدیث..... ۳۶
- بند دوم: اقسام حدیث.....۳۶
- خبر متواتر و خبر واحد..... ۳۶
- حدیث صحیح..... ۳۶

حدیث حسن.....۳۷

حدیث موثَّق.....۳۷

ص: ۵

حدیث ضعیف..... ۳۷

دوم: طنز..... ۳۷

بند اول: مفهوم طنز..... ۳۸

بند دوم: اقسام طنز..... ۳۸

طنز تفسیری..... ۳۸

طنز تمثیلی..... ۳۹

بند سوم: ویژگی طنز قرآنی..... ۳۹

مبحث سوم: قصه..... ۴۰

بند اول: مقدمه..... ۴۰

بند دوم: واژه قصه در قرآن..... ۴۰

بند سوم: واژه های نمودار قصه در قرآن.. ۴۰

(الف) واژه قصص..... ۴۲

(ب) واژه حدیث..... ۴۲

(ج) واژه نبأ..... ۴۲

(د) واژه مثل..... ۴۲

بند چهارم: ویژگی های قصه های قرآنی..... ۴۳

(الف) گزینش و حذف جزئیات..... ۴۳

(ب) تکرار..... ۴۳

(ج) پیام مداری..... ۴۳

(د) تقطیع..... ۴۴

ه- زنده شمردن چهره های داستان.....۴۴

دفتر اول..... ۴۵

ص: ۶

درخشش خانه.....۴۶

کتاب انسان سازی.....۴۷

گواهی قرآن بر مقام عالی اسلام.....۴۷

آرزوی کافر..... ۴۸

نور درخشنده دهان قاریان.....۴۹

دفتر دوم..... ۵۲

بهترین انسان..... ۵۳

رسالت ما در برابر قرآن..... ۵۳

قرآن کتاب آسمانی است.....۵۴

عصا که مال آدم نبود!..... ۵۵

فضیلت آموختن قرآن.....۵۵

دفتر سوم.....۵۷

زنده کردن دل..... ۵۸

شرط انس با قرآن.....۵۹

ارتباط قرآن با علوم پزشکی.....۵۹

علی (علیه السلام) به من گفت: سلاماً!.. ۶۰

عظمت قرآن..... ۶۱

دفتر چهارم..... ۶۳

سپری در مقابل شیطان..... ۶۴

فضای فرهنگی مطلوب.....۶۵

چهارمین کتاب مهم دنیا.....۶۵

پیرزن به بهشت نمی رود!.....۶۶

ص: ۷

- اگر بد کنی به خود کنی.....۶۶
- دفتر پنجم..... ۶۹
- راست ترین سخن.... ۷۰
- کلام خدا..... ۷۰
- تسخیر قلوب..... ۷۱
- اگر نوح نمی رود!..... ۷۲
- من نیز مسلمان شدم.....۷۲
- دفتر ششم.....۷۵
- ثواب فرشتگان و پیامبران.... ۷۶
- بزرگ ترین نسخه نجات دهنده بشر.....۷۷
- آیا اطمینان نداری!..... ۷۹
- فهم قرآن..... ۷۹
- دفتر هفتم.....۸۱
- قرار گرفتن با فرشتگان بزرگوار..... ۸۲
- کتاب هدایت..... ۸۳
- در جستجوی حقیقت.....۸۳
- شیطان می آید.....۸۴
- جوان خداترس و آیات عذاب الهی.....۸۵
- دفتر هشتم.....۸۷
- درمان دردها..... ۸۸

راهنمای عمل.....۸۸

گنجینه های دانش.....۸۹

ص: ۸

داستان غاشیه..... ۹۰

حفاظت از قرآن..... ۹۰

دفتر نهم..... ۹۳

جلای قلب..... ۹۴

سیر نشدن از قرائت قرآن..... ۹۴

مکتب و روش سیاسی..... ۹۵

درخت خربزه، الله اکبر!..... ۹۶

اثر قرآن..... ۹۶

دفتر دهم..... ۹۹

دبستان خدا..... ۱۰۰

زبان اهل محبت..... ۱۰۰

نظر دکتر گوستاولوبون در مورد قرآن..... ۱۰۱

موسی که خر نداشت!..... ۱۰۲

زنی که همیشه «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» می گفت..... ۱۰۲

دفتر یازدهم..... ۱۰۴

نجات از تنهایی.... ۱۰۵

ضامن سعادت بشری..... ۱۰۵

مردمی ترین دین..... ۱۰۶

مرد یک چشم..... ۱۰۷

تکلم با قرآن..... ۱۰۷

دفتردوازدهم..... ۱۱۲

افزایشهدایت..... ۱۱۳

ص: ۹

سندی زنده.....۱۱۳

قضاوتی عادلانه درباره زنان.... ۱۱۴

و والدی بلا ولد!..... ۱۱۵

اشکالات کندی به قرآن.....۱۱۵

علم اولین و آخرین..... ۱۲۰

حل مشکلات جوانان....۱۲۰

ایجاد ملتی متمدن.....۱۲۱

ذره‌م یا درهم..... ۱۲۲

جاری شدن آب به وسیله قرآن.....۱۲۳

دفتر چهاردهم.....۱۲۴

شناخت حقیقت.....۱۲۵

حرکت دادن دل به وسیله قرآن.....۱۲۵

علت بدبختی های مسلمانان.....۱۲۶

امام من و امام تو..... ۱۲۷

قاریان بی ولایت..... ۱۲۷

بخش دوم..... ۱۳۰

احادیثی پیرامون اهمیت حفظ قرآن کریم.....۱۳۰

دفتر پانزدهم..... ۱۳۱

بزرگان امت..... ۱۳۲

دعای گشایش امور....۱۳۲

بزرگ ترین معجزه.... ۱۳۳

آیه ای مناسب با سنگ قبر..... ۱۳۴

ص: ۱۰

نقطه ای که هرگز جایجا نشد.....۱۳۴

دفتر شانزدهم.....۱۳۶

سرشناسان اهل بهشت..... ۱۳۷.....

توشه انسان.....۱۳۷

مزیت بلاغتی قرآن..... ۱۳۸

پرسش ناراحت کننده..... ۱۳۹

اثر قرآن بر زنی از اهالی یوگسلاوی..... ۱۴۰

دفتر هفدهم.....۱۴۲

دوستان خدا..... ۱۴۳

تجلیل از مقام وحی.....۱۴۳

قرآن، قانون اساسی مسلمانان.....۱۴۴

قاف، قوف، قیف..... ۱۴۵

دوستدار قرآن..... ۱۴۶

علت بالا بودن حافظه علمی علامه طباطبایی....۱۴۹

همیشه زنده.....۱۵۰

میهمان زیرک..... ۱۵۱

اعتراف قریش به قدرت بیان قرآن.... ۱۵۱

دفتر نوزدهم..... ۱۵۴

مصونیت از بلا..... ۱۵۵

تحصن با قرآن..... ۱۵۶

قرآن مجموعه ای از قوانین.....۱۵۶

نزول آیه به ضرب چماق.....۱۵۷

ص: ۱۱

- قرآن روزی دهنده..... ۱۵۸
- دفتر بیستم..... ۱۶۰
- پرچم داران اسلام..... ۱۶۱
- اولین کار یک طلبه..... ۱۶۲
- آرامش خاطر..... ۱۶۲
- بگو خدا را شکر..... ۱۶۳
- آرامش با قرآن..... ۱۶۴
- دفتر بیست و یکم..... ۱۶۶
- دوری از عذاب..... ۱۶۷
- بیمه انحراف و خطا.... ۱۶۷
- دعوت بشر به علم و تعقل و تفکر..... ۱۶۸
- مشک دزدی..... ۱۶۹
- اعجاز سوره حمد..... ۱۶۹
- دفتر بیست و دوم..... ۱۷۰
- احترام زمین..... ۱۷۱
- افسوس آیت الله سبحانی بر حفظ قرآن... ۱۷۲
- ترسیم نظام جهانی بر اساس اصول قرآن.... ۱۷۲
- ادعای پیامبری.... ۱۷۳
- نذر قرآن..... ۱۷۴
- دفتر بیست و سوم..... ۱۷۶

هم نشینی با فرشتگان..... ۱۷۷

حسرت حفظ قرآن در آیت الله حسن زاده آملی (دام ظلّه)..... ۱۷۷

ص: ۱۲

پی بردن به اسرار وحی.....۱۷۸

پیامبر دروغی..... ۱۷۹

متکبر در قرآن..... ۱۷۹

دفتر بیست و چهارم..... ۱۸۲

غنا و بی نیازی..... ۱۸۳

معاوضه تمام معنویت ها با حفظ قرآن....۱۸۳

برداشت منحصر روسو، از قرآن..... ۱۸۴

آن را اضافه کنم!؟..... ۱۸۵

ترس معاویه از قرآن..... ۱۸۵

دفتر بیست و پنجم.....۱۸۹

آمزش گناهان.... ۱۹۰

قرآن، شناسنامه انسان.....۱۹۱

زندگی آرام و گوارا.... ۱۹۱

جواب محکم امام علی (علیه السلام) به یک یهودی.....۱۹۲

زن بدکاره..... ۱۹۳

دفتر بیست و ششم.....۱۹۵

با فضیلت ترین نعمت..... ۱۹۶

قرآن تمام دارایی آیت الله قاضی.... ۱۹۷

اعتراف پروفیسور رابرتون کشیش اسکاتلندی.. ۱۹۷

شب با ارزش.....۱۹۸

اعتراف به معجزه بودن قرآن ۱۹۸

دفتر بیست و هفتم.....۲۰۱

ص: ۱۳

خانه ویران..... ۲۰۲

سخن علامه طباطبایی در مورد قرآن.. ۲۰۲

پایه و اساس دین..... ۲۰۳

لقب..... ۲۰۴

سرانجام یک عمر مبارزه با قرآن..... ۲۰۴

دفتر بیست و هشتم..... ۲۰۸

مثال شتر..... ۲۰۹

امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) در قرآن.. ۲۱۰

انسان از دیدگاه قرآن..... ۲۱۰

زن نکته سنج..... ۲۱۱

آداب مجلس قرآن..... ۲۱۲

دفتر بیست و نهم..... ۲۱۴

تعداد درجات بهشت..... ۲۱۵

شهر بهشت..... ۲۱۶

یگانه آئین آسمانی..... ۲۱۶

سهم برادری..... ۲۱۷

بال جبرئیل..... ۲۱۸

دفتر سی ام..... ۲۱۹

انبانی پر از مُشک..... ۲۲۰

افسوس آیت الله سید عبدالکریم کشمیری (رحمه الله)..... ۲۲۰

اولین شماره زیبا و با طراوت نور قرآن کریم.. ۲۲۱

دعا نمی کنم..... ۲۲۱

ص: ۱۴

- انقلابی درونی با یک آیه..... ۲۲۲
- دفتر سی و یکم..... ۲۲۵
- پاداش دو برابر.... ۲۲۶
- منطق قرآن..... ۲۲۷
- این پا شبیه چیست؟..... ۲۲۸
- بطن قرآن..... ۲۲۸
- دفتر سی و دوم.... ۲۳۱
- سهامدار بیت المال..... ۲۳۲
- سفارش ملا حسینقلی همدانی (رحمه الله)..... ۲۳۳
- کتاب بی نظیر..... ۲۳۳
- کارفرما و شاگرد..... ۲۳۴
- احترام قرآن..... ۲۳۴
- دفتر سی و سوم..... ۲۳۶
- ارزشمندترین ثروت معنوی..... ۲۳۷
- نیاز همیشگی به قرآن..... ۲۳۸
- عدم وجود یک کلمه ی کودکانه در قرآن..... ۲۳۸
- به کجا می روید؟!..... ۲۳۹
- جواب دندان شکن..... ۲۳۹
- دفتر سی و چهارم..... ۲۴۲
- همراه با انبیاء..... ۲۴۳

سرچشمه همه کمالات.....۲۴۴

عقل گرایبی قرآنی.....۲۴۴

ص: ۱۵

تا کجای قرآن پیش رفته ای؟.....۲۴۵

اعرابی و تأثیر قرآن..... ۲۴۶

دفتر سی و پنجم.....۲۴۹

حق شفاعت..... ۲۵۰

رسیدن به مقام های بسیار والا..... ۲۵۱

تأثیر نیرومند قرآن در تمام زمان ها..... ۲۵۱

نادان ترین قوم..... ۲۵۲

اعجاز « بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ »..... ۲۵۳

دفتر سی و ششم.....۲۵۶

بازرزش ترین سرمایه..... ۲۵۷

اطاعت محض..... ۲۵۸

قرآن اساس تشریح برای هر زمان و مکان..... ۲۵۸

ذوالقرنین..... ۲۵۹

اهمیت تعلیم قرآن..... ۲۶۰

دفتر سی و هفتم.....۲۶۱

غنای فرهنگی..... ۲۶۲

وجوب قرائت شبانه روزی قرآن کریم..... ۲۶۲

فضولی اش به من نرسیده است.....۲۶۴

برداشت نادرست از قرآن.....۲۶۴

دفتر سی و هشتم.....۲۶۸

برتری الهی..... ۲۶۹

اهمیت و فضیلت تلاوت قرآن..... ۲۷۰

ص: ۱۶

- اروپا مدیون قرآن است..... ۲۷۰
- حسن مرده است.... ۲۷۱
- سران قریش و قرآن.... ۲۷۲
- دفتر سی و نهم.....۲۷۴
- رضایت الهی..... ۲۷۵
- صورت مثالی قرآن.... ۲۷۵
- ساده و بی پیرایه بودن اسلام..... ۲۷۶
- از ترس سنگ اندازی گریخت.... ۲۷۷
- شب زنده داران و قرآن..... ۲۷۸
- دفتر چهلم.....۲۸۰
- دعای مستجاب.... ۲۸۱
- تدبر باحالت تضرع..... ۲۸۲
- دستورات عالیہ حفظ حیات مدنی.... ۲۸۲
- نکوهشی چون ستایش.....۲۸۳
- قاری بی تفکر..... ۲۸۴
- نتایج کلی کتاب.....۲۸۶
- کلید معماهای قرآنی.....۲۹۱
- منابع..... ۲۹۴

اگر این مختصر را ارزشی است آن ارزش تقدیم به:

قطب عالم امکان، عالم علوم بیکران قائم آل محمد (عجل الله تعالی فرجه الشریف)

آیت رب ودود و ناجی ملک وجود؛ آنکه جهانی در انتظار عدالت و لطف اوست؛

باشد که غنای دفتر خالی از معرفت و تهی از دانشم، روشن به نام مقدسش باشد.

ص: ۱۸

قرآن، این بزرگ‌ترین محور اتحاد مسلمین جهان و هدایت آور بشر، قرن هاست که دستخوش غبار افکار و برکنار از زندگی آدمیان مهجور مانده است. این امر تا بدان جا قلب مهربان پیامبر (صلی الله علیه وآله) را اندوهگین ساخته بود که داد سخن می‌گشاید و از مهجوریت قرآن به خدا شکایت می‌کند. «وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا»؛ (۱) «در آن روز، پیامبر به عرض کند: «بارالها، امت من این قرآن را متروک و رها کردند.» تأسف بیشتر آنجا رخ می‌نماید که به ما امر شده تا قرآن را با زندگی خود درآمیازیم و در مسائل و حوادث روز، به آن رجوع کنیم. «إِذَا التَّبَسَّتَ عَلَيْكُمْ الْفِتْنُ كَقَطْعِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ فَعَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ»؛ (۲) «هنگامی که فتنه‌ها همانند پاره‌های شب تیره شما را فراگیرد به قرآن چنگ زنید.» ولی در حال حاضر، قرآن برای قسم خوردن - آن هم به دروغ، مسافرت، سفره‌های عقد، قبرستان‌ها و تجارت و تفاخر و تزئین و... - به کار می‌رود.

با این حال، قرآن برای معرفی خود کافی است و مانند خورشیدی می‌درخشد. تا جایی که غیرمسلمانان تحت تأثیر آن قرار گرفته و به بزرگی و عظمتش معترف و آن را داروی شفابخش و سعادتمانه

ص: ۱۹

۱- فرقان، ۳۰.

۲- الکافی، ج ۲، ص ۵۹۹.

بشر می دانند. از این رو، در این کتاب سعی شده است با ذکر احادیث ناب و گهربار، به اندکی از عظمت قرآن اشاره شود و موجبات جذب همه ره پویان راه هدایت به سوی این کتاب روشنگر و امیدبخش فراهم گردد. امید که مقبول حق افتد و خوانندگان را مفید آید.

مطالب این کتاب در دو بخش گردآوری شده است؛ در بخش اول بر آن هستیم با ذکر احادیث مربوط به ارزش انس با قرآن و تلاوت آن، تأثیر اعجاز گونه قرآن در زندگی افراد جامعه مشخص گردد تا از غبار تنهایی و هجران به درآمده و به عنوان کتاب زندگی و نقشه راه در دست همه مسلمانان و مردم دنیا قرار گیرد.

در بخش دوم، احادیثی پیرامون اهمیت حفظ قرآن گنجانده شده؛ تا ضمن تشویق عموم مردم و جوانان و نوجوانان به حفظ قرآن؛ این مطلب اثبات شود که حفظ قرآن فقط یک امر مقدس مذهبی تنها نیست که برخی می پندارند؛ بلکه یادگیری یک زبان جدید است که علاوه بر دارا بودن فواید عمومی مادی؛ انس با این کتاب آسمانی و حفظ آیات آن، از این جهت که قرآن معجزه است؛ همچون اکسیر در درون فرد قرار می گیرد و وجود او را تبدیل به گوهر ناب می کند و از حیوانیت به درآورده و در جوار اعلی علین و همراه کرام الکتبین قرار می دهد و او را به درجه ای می رساند که بسیاری از علمای بزرگ اسلام حسرت داشتن این نعمت بزرگ را

دارند و حاضرند تمام داشته های علمی و معنوی خود را در قبال حفظ این کلام الهی معاوضه کنند.

ص: ۲۱

الف) تبیین موضوع و انگیزه انتخاب آن

قرآن برای معرفی خود کافی است و مانند خورشیدی می درخشد تا جایی که غیرمسلمانان تحت تأثیر آن قرار گرفته و به بزرگی و عظمتش معترف و آن را داروی شفابخش و سعادتنامه بشر می دانند. ناپلئون بناپارت می گوید: «کجاست آن روزی که ما مجمع و هیئتی بزرگ از سیاستمداران و دانشمندان حقوق جهان تشکیل داده، قرآن، کلام الهی و متین ترین قوانین محمدی (صلی الله علیه و آله) همان نسخه پرافتخار بشری را پیش رو گذاریم و از روی آن قوانین سعادت حقیقی بشر را تنظیم و تدوین کنیم.»^(۱) البته ذکر این نکته لازم است که اعتقاد بدون عمل به قرآن، هیچ سودی نداشته، بلکه ادعایی بیش نخواهد بود و اصولاً یکی از عوامل انحطاط مسلمانان جهان، بی توجهی به قرآن و عمل نکردن به دستورهای آن است. پرنس ژاپون بورگیز، مورخ ایتالیایی می گوید: «ایرادی به آیین پاک اسلام نمی توان گرفت. هنگامی سعادت و نیکبختی، مسلمانان را ترک کرد که در را بر روی قرائت قرآن و فهم آن بستند و در نگاهداری و عمل به آن سستی ورزیدند.»^(۲) «رود ویل»

نویسنده

ص: ۲۲

۱- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۲- همان.

انگلیسی می گوید: «اروپا نباید فراموش کند که مدیون قرآن محمدی (صلی الله علیه وآله) است؛ زیرا قرآن بود که سبب طلوع آفتاب دانش در اروپا شد.»^(۱) حال سزااست که ما نیز در زنده داشتن یاد قرآن گامی برداریم. از همین رو، در این کتاب سعی شده است با ذکر احادیث مربوط به ارزش انس با قرآن و تلاوت آن و تأثیر اعجاز گونه اش در زندگی افراد و جامعه مشخص گردد؛ تا از غبار تنهایی و هجران به درآمده و به عنوان کتاب زندگی و نقشه راه در دست همه مسلمانان و مردم جامعه قرار گیرد.

(ب) پیشینه و حوزه موضوع

«اربعین» (چهل حدیث) عنوان کتاب هایی است که معمولاً در بردارنده ۴۰ حدیث است؛ یا آنکه ۴۰ باب است در حدیث. تألیف «اربعینات» ظاهراً از قرن چهارم هجری معمول شده و در کتاب های عربی به «کتب الاربعینات» معروف است. بنای اربعینات، حدیث مشهور متواتری است که در کتاب های مختلف روایی روایت شده و آن حدیث چنین است: «مَنْ حَفِظَ عَلَيَّ أُمَّتِي أَرْبَعِينَ حَدِيثًا مِمَّا يَحْتَاجُونَ إِلَيْهِ فِي أَمْرِ دِينِهِمْ، بَعَثَهُ اللَّهُ

ص: ۲۳

عَزَّوَجَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَكَيْفَ عَالِمًا»؛^(۱) «هر کس به سود امت من، چهل حدیث حفظ کند که در کار دین بدان نیازمندند، خداوند در روز قیامت، او را فقیه و دانشمند مبعوث می کند.» کسانی همچون ابوبکر کلاباذی و ابو عبدالرحمن سلمی و ابو نعیم اصفهانی و شیخ بهایی و غیر ایشان در این باب، کتابی تألیف کرده اند و هر یک در اربعین خود، به موضوعی پرداخته اند؛ مثلاً یکی، احادیث مربوط به توحید و آن یکی، احادیث درباره زهد و مراسم مذهبی و پند و اندرزها و دیگری احادیث باب عبادات را جمع کرده اند؛ مانند اربعین حاوی ۴۰ حدیث شیخ بهایی که ابن خاتون، از علمای شیعه و از شاگردان شیخ، بر آن شرح نوشته است.

در سال های اخیر و با رواج برنامه های رایانه ای، چهل حدیث نویسی امری آسان و فراگیر شده است. به گونه ای که شمار عناوین «چهل حدیث» به زبان فارسی در سی سال اخیر، بیش از هزار عنوان است^(۲) و صدها عنوان نیز با عنوان مشابه با آن، همچون اربعین حدیث، اربعون حدیث و الأربعون حدیثاً، منتشر شده اند. این نگاشته ها، تنها به جمع آوری چهل حدیث پرداخته و از تبیین و

ص: ۲۴

۱- مجلسی، بحار الانوار، ج ۲، ص ۵۶.

۲- ر. ک: پایگاه اطلاع رسانی کتاب خانه های ایران Lib.IR.

تحلیل، تهی هستند. (۱) یکی از موضوعات چهل حدیث نویسی، احادیث قرآن و توصیه و سفارش پیامبر (صلی الله علیه وآله) و ائمه معصومین (علیهم السلام) به قرائت و تدبر در آن و حفظ آیات الهی و بیان ارزش حفظ قرآن و جایگاه حافظان قرآن در نزد خداست که پیامبر (صلی الله علیه وآله) در دوران بعثت خود نسبت به این مسئله اهمیت خاصی قائل بودند و در تعیین فرماندهان جنگ و مناصب حکومتی حافظان قرآن را در اولویت قرار می دادند.

آنچه تا به کنون در مورد چهل حدیث قرآنی نگاشته شده کتاب هایی از قبیل زیر می باشند:

۱. چهل داستان از عظمت قرآن کریم، مصطفی محمدی، انتشارات زائر.

۲. چهل حدیث قرآن، محمود شریفی، نشر معروف.

۳. کتاب چهل حدیث آموزش قرآن کریم در سیره نبوی، محسن رجبی قدسی، اداره علوم قرآنی آستان قدس رضوی.

۴. چهل حدیث همراه با قصه برای کودکان، یاشار کاندمیر، یاسین قاسمی بجد، انتشارات راز نهران.

یا در فضای مجازی و در وبلاگ ها، بیان حدیث و ترجمه فارسی آن است که مخاطبین خاص خود را دارد؛ اما از آنجا که قرآن

ص: ۲۵

کتاب انسان سازی و هدایت است و همه بشر باید به اندازه توان خود از آن بهره مند شوند؛ بر آن شدیم با توجه به تجربه ۲۰ ساله خود در امر آموزش علوم قرآنی از ابزارهای مختلف جهت رساندن پیام این کتاب آسمانی به گوش همگان استفاده کنیم.

در نتیجه، بعد از نگارش هر حدیث گوهر بار و ترجمه فارسی آن، برای استفاده علاقه مندان به یادگیری زبان، ترجمه انگلیسی حدیث نیز آورده شده است تا علاوه بر بهره عموم مردم، در آموزشگاه های زبان نیز استفاده گردد. در ادامه، شعری در وصف قرآن یا نزدیک به معنای حدیث مربوطه بیان گردیده تا نشانگر این باشد که ادبیات فارسی با این کتاب الهی ارتباط لاینفک و جدایی ناپذیری دارد؛ به گونه ای که با تورقی بر دیوان تمامی شاعران فارسی گوی به این نکته ظریف خواهیم رسید که تمامی آنان کوشیده اند برای ارزش بخشیدن به کلام خود و حتی به قصد تیمن و تبرک، کلام خویش را در قالب تلمیح، اقتباس، ارسال المثل و... با آیات نوربخش قرآن مبین مزین سازند. چراکه یقین قلبی دارند که هیچ کلامی به غیر از کلام وحی بر معنویت و جذابیت کلام آن ها نخواهد افزود. به گونه ای که می توان ادعا نمود که شعاع تأثیر ادبیات هیچ یک از ملت های غیرمسلمان از کتب آسمانی شان به اندازه قرآن در نزد شاعران و نویسندگانشان مشهود و ملموس نیست و شاید بتوان یکی از بزرگ ترین و پرافتخارترین ویژگی ادب فارسی را

سپس ارادت و خاکساری و اهمیت دادن علما و فقهای برجسته متقدم و متأخر اسلام به قرآن و تلاوت آن بیان گردیده تا به همگان اعلام گردد، تمام پیشرفت علمی و مذهبی و درخشش آن ها در طول تاریخ و جاودانگی آثار آن ها از دولت قرآن بوده است. علاوه بر این، سخنان اندیشمندان و بزرگان غیرمسلمان در مورد قرآن از جمله، لئو تولستوی، گوته، آلبرت انیشتین، ماهاتما گاندی، ژان ژاک روسو، ناپلئون بناپارت و ... گردآوری شده است؛ تا این نتیجه به دست آید که آنان بیش از بسیاری از مسلمانان امروزی به عظمت و شگفت انگیز بودن قرآن پی برده اند؛ عده ای که بانصاف و بدون اغراض سیاسی و فقط به منظور تحقیق و کشف حقیقت به بررسی قرآن پرداخته اند و بیشتر آنان که عضو آکادمی های بزرگ علمی غرب هستند، خود به اسلام گرویده اند و عده ای دیگر نتایج تحقیقات خود را در اختیار کسانی گذاشته اند که از بیداری مسلمانان و توجه دوباره آنان به قرآن در هراسند تا آن ها بتوانند با کمک گرفتن از این تحقیقات، راه های جدیدتری را برای دور نگه داشتن مسلمانان از قرآن تجربه نمایند تا بهانه برای برخی که ادعا می کنند دوران خواندن قرآن و یادگیری آموزه های دینی به سر آمده است و باید برای پیشرفت در زندگی و اجتماع از آن ها فاصله گرفت باقی نماند.

از آنجاکه اگر افرادی نبودند و به موقع به میدان جهاد نمی رفتند و

ص: ۲۷

اسلام را یاری نمی کردند، امروز از اسلام خبری نبود. همان طور که امام علی (علیه السلام) در کلامی زیبا می فرمایند: «إِنَّ اللَّهَ فَرَضَ الْجِهَادَ وَ عَظَّمَهُ وَ جَعَلَهُ نَصْرَهُ وَ نَاصِرَهُ. وَاللَّهِ مَا صَلَحَتْ دُنْيَا وَ لَا دِينٌ إِلَّا بِهِ»؛^(۱) «در حقیقت، خداوند جهاد را واجب گردانید و آن را بزرگداشت و مایه پیروزی و یاور خود قرار داد. به خدا سوگند کار دنیا و دین جز با جهاد درست نمی شود.» لذا بر آن شدیم که قسمتی از وصیت نامه شهدا که در مورد سفارش به قرآن است، برای یادبود آن عزیزان، آورده شود و با تمسک به قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) ادامه دهنده راهشان باشیم و شرمنده آن ها در روز قیامت نگردیم.

همان طور که همگان می دانند؛ قصه با فطرت بشر سروکار دارد و تا اعماق جان نفوذ می کند. از این که کودک شور و شوق خاصی به شنیدن آن دارد و از پدر و مادر خواهش می کند برایش داستان بگویند، با زبان داستان می توان مقصود را ساده تر و روشن تر بیان کرد و تأثیری عمیق تر بر جان مخاطب نهاد. قرآن کریم برای تربیت مردم و ابلاغ پیام خود به نقل داستان های گوناگون پرداخته است و به همین جهت عالمان دینی از دیرباز متوجه شدند اگر با زبان داستانی به ارشاد و هدایت جامعه پردازند موفق تر خواهند بود و برخی مفسران، نیز بیشتر با زبان داستانی به تفسیر و یا نوشتن

ص: ۲۸

قصه های قرآن پرداختند. اهمیت داستان های قرآن در این است که با واقعیات سروکار دارند نه با وهم و خیال؛ از این جهت، خواننده، خود را در برابر یک رویداد واقعی می یابد، نه حادثه ای که صرفاً احتمال وقوع آن می رود. از سویی دیگر، قرآن کریم نخواستۀ تاریخ نگاری کند یا زندگی نامه بنویسد یا افسانه سرایی نماید؛ بلکه به منظور عبرت گیری از گذشتگان و آشنایی با سنت های الهی در تاریخ، خداشناسی، خداترسی و... از قصه ها به خوبی بهره برده است. ارزش این داستان ها که در ذیل هر حدیث آمده، در این است که با حقایق سروکار دارد و آثار برکت های انس با قرآن را ضمن قصه های دل نشین بیان می کند و در دوران طوفان تهاجم فرهنگی خوانندگان را در حمایت آغوش گرم قرآن و سنگر ایمان پناه می دهد.

لازم به ذکر است که قالب لطیفه ها و داستان هایی که در این کتاب گردآمده، نثر ادبی سنگین قدیمی ادبیات کهن بوده که شاید برای خواننده ملال آور باشد. به همین علت سعی شده به صورت نثر امروزی و روان و شیوا برگردانده شود تا جذاب گردد و به طبع ذائقه خواننده بنشیند.

به هر حال، در این مجموعه سعی شده است با ذکر احادیث قرآنی به طور اعم و در ادامه احادیث مربوط به حفظ قرآن به طور اخص و با توجه به اینکه خود قرآن نیز هدف از نزول این کتاب آسمانی را تدبیر در آیات و بهره مندی از آن برای یافتن مسیر

سعادت، معرفی می کند: «كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَ لِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ» (۱) همه از این مسئله پرده برمی دارد که حفظ قرآن در این راستا، تأثیر غیر قابل انکاری

داشته و انسان را در رسیدن به هدف یادشده یاری می رساند؛ و بدین جهت بوده است که پیامبر اکرم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) و ائمه اطهار (عليهم السلام) اهتمام ویژه ای در ترویج این مهم داشته اند.

در نهایت، در پایان هر درس و دفتر، بایان یک سؤال قرآنی، ذهن مخاطب به سمت مطالعه سایر کتاب های مربوطه جهت داده می شود تا با این کار به اندوخته های قرآنی خود بیفزاید.

ج) سؤال تحقیق

سؤال اصلی این است که جایگاه قرآن و انس و تدبر در آموزه های آن نزد اهل بیت (عليهم السلام) چیست و تعامل عالمان دینی و متفکران غربی با این کتاب آسمانی چگونه بوده و این که سهم قرآن در ادبیات فارسی ما به چه اندازه است و سفارش شهیدانی که نعمت امنیت و آرامش را با اهداء جان خود به ما ارزانی داشتند؛ در مورد قرآن چیست و ما چه وظیفه در این زمینه داریم»

ص: ۳۰

علت انحطاط و عدم پیشرفت های تمدن بشری در جامعه اسلامی باوجود تأکید قرآن به تحصیل علم از کودکی تا پیری و تأکید اولیای الهی در نظم زندگی چیست؟ و جواب آن بنا به گفته بسیاری از بزرگان دین و برخی از اندیشمندان غربی، عمل نکردن به دستورات این کتاب زندگی است. مورخ ایتالیایی می گوید: «هنگامی سعادت و نیکبختی، مسلمین را ترک کرد که در را بر روی قرائت و فهم قرآن بستند و در نگاهداری و عمل به آن سستی ورزیدند.»^(۱)

ه) روش تألیف کتاب

این کتاب، به شیوه گردآوری و دسته بندی مطالب و با استفاده از منابع کتابخانه ای کتاب های قرآنی، حدیثی، داستانی، مقالات و پایان نامه های چاپی و اینترنتی انجام یافته است. به این نحوه که ابتدا با مراجعه به تألیفات و منابع مربوطه؛ موضوع مورد بحث، شناسایی و تبیین شده است. سپس آنچه مورد نیاز جامعه بوده و بیش تر عظمت قرآن و ارزشمندی حفظ آیات الهی را بیان می کرده انتخاب و با ترجمه انگلیسی آن حدیث و ضمیمه کردن یک شعر و کلامی از عالمان دینی و اندیشمندان غربی و سفارش یکی از شهدا در

ص: ۳۱

۱- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

رابطه با قرآن و ...شکوه و رفعت و جلالت این معجزه جاوید بیش از پیش متبلور گشته است.

(و) سازمان دهی تألیف

بر اساس تقسیم پذیرفته ثنایی در تدوین رساله ها و تحقیقات و کتاب های علمی، کتاب حاضر به دو بخش اصلی، یک فصل و چهل دفتر تقسیم شده است. از این رو بخش نخست احادیث مربوط به ارزش تلاوت قرآن می باشد که عبارت اند از؛ درخشش خانه ای که در آن قرآن خوانده شود، بهترین انسان، زنده کردن دل و بازداشتن از فحشا، سپری در مقابل شیطان، سپری در مقابل شیطان، ثواب فرشتگان و پیامبران، افزایش هدایت، قرار گرفتن با فرشتگان بزرگوار، درمان دردها، جلای قلب، دبستان خدا، نجات از تنهایی، علم اولین و آخرین، شناخت حقیقت. در بخش دوم احادیثی پیرامون اهمیت حفظ قرآن کریم آمده است و شامل؛ بزرگان امت، سرشناسان اهل بهشت، دوستان خدا، بالندگی قدرت حافظه، مصونیت از بلا، پرچم داران اسلام، دوری از عذاب، احترام زمین، هم نشینی با فرشتگان، غنا و بی نیازی، آمرزش گناهان، با فضیلت ترین نعمت، خانه ویران، مثال شتر، تعداد درجات بهشت، انبانی پر از مُشک، پاداش دو برابر، سهامدار بیت المال، ارزشمندترین ثروت معنوی، همراه با انبیاء، حق شفاعت، باارزش ترین سرمایه، غنای فرهنگی، برتری الهی، رضایت الهی، دعای مستجاب.

در پایان، بر خود لازم و واجب می دانم از زحمات دوست عزیز و گران قدرم جناب آقای رضا عباسی که بنده را در ترجمه انگلیسی احادیث کمک و یاری کردند کمال تشکر و قدردانی را به عمل آورم.

به هر حال، این اندک مقال پر قیل و قال، خسی است در میقات عظیم فقه و دانش اسلامی تا چه در نظر مشکل پسند اهل نقد و نظر مقبول آید و این ذره در عرصه سیمرخ عالم آرا و آفتاب گیر به چه کار آید.

به ذره گر نظر بو تراب کند

به آسمان رود و کار آفتاب کند

الهی چنان کن سرانجام کار

تو خشنود باشی و ما رستگار

«وَ آخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

«رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ»

اول رجب المرجب ۱۴۴۱، ششم اسفندماه ۱۳۹۸، مصادف با روز تولد حضرت امام محمدباقر (علیه السلام)

قم مقدس. حسن علیرضایی (مرندی)

ص: ۳۳

بخش اول: احادیث مربوط به ارزش تلاوت قرآن

اشاره

ص: ۳۴

فصل اول: کلیات موضوع

اشاره

در شناخت هر موضوعی نخست باید به بررسی کلیات آن از قبیل؛ تبیین واژگان کلیدی و تعریف های لغوی و اصطلاحی آن موضوع پرداخت.

گفتار اول: تبیین واژگان کلیدی

اشاره

در این کتاب آنچه بیش از همه واژها به چشم می خورد؛ کلمات اربعین (چهل حدیث)؛ حدیث و اقسام آن، طنز، مثل و تمثیل و قصه و داستان و تعاریف وابسته است که به ترتیب، بیان می گردد.

ص: ۳۵

اشاره

مبحث اول: تعریف حدیث و اقسام آن (۱)

بند اول: تعریف حدیث

حدیث، در اصطلاح مسلمانان به سخنان پیامبران گفته می شود. شیعیان به سخنان اهل بیت (علیهم السّلام) نیز حدیث می گویند.

بند دوم: اقسام حدیث

اشاره

تقسیم بندی هایی در علوم حدیث است که برای فهم بهتر سند یا متن روایات به کار می رود. این تقسیمات عبارت اند از:

خبر متواتر و خبر واحد

حدیثی متواتر است که شمار راویان آن در هر طبقه به حدی باشد که تبانی آنان بر جعل حدیث عادتاً محال باشد و افاده علم به صدور مضمون حدیث از معصوم کند. هر حدیثی که خبر متواتر نباشد خبر واحد است، هر چند سلسله راویان آن بیش از یکی باشد.

حدیث صحیح

حدیثی صحیح است که اولاً تمامی سلسله سند آن تا معصوم متصل باشد و ثانیاً راویان آن در تمام طبقات دارای دو ویژگی وثاقت و امامی بودن باشند.

ص: ۳۶

حدیث حسن

«حَسَن» حدیثی است که سلسله سند آن متصل و روایانش امامی و ممدوح اند ولی به حدّ وثاقت نرسیده است.

حدیث موثّق

اگر سلسله سند روایتی به معصوم متصل و روایان آن ثقة باشند، در صورتی که همه یا بعضی از آن ها شیعه دوازده امامی نباشند، موثّق خواهد بود.

حدیث ضعیف

به حدیثی «ضعیف» می گویند که هیچ یک از تعریف های اقسام پیش گفته، یعنی صحیح، حسن و موثّق بر آن منطبق نباشد. (۱)

دوم: طنز

اشاره

دوم: طنز (۲)

طنز آموزنده، طنزی است که در آن، لطف و حکمت به هم در آمیخته و مشتمل بر معجونى از نیش و نوش به منظور تعالی باشد. نمونه هایی از طنزهای قرآن عبارت اند از: تشبیه صدای بلند به عرعر خر، تشبیه رفتار بلعم باعورا به پارس سگ و...

ص: ۳۷

۱- پایگاه اطلاع رسانی حدیث شیعه. www.hadith.net

۲- مجله صحیفه مبین، شماره ۲۳، حیدری، محمدجواد.

بند اول: مفهوم طنز

مفهومی از طنز که در این نوشتار اراده شده است، هر بیان و رفتاری است که به ظاهر غیر جدی و به صورتی لطیف و همراه با مزاح، ولی درواقع، بیانگر واقعیتی جدی است.

بند دوم: اقسام طنز

اشاره

طنز را از جهتی می توان به دو قسم تقسیم نمود: تفسیری و تمثیلی.

طنز تفسیری

طنزی که در آن وقایع و حوادث به طور مستقیم و صریح و البته بایان زیبا و شیرین و جذاب آورده شده است، طنز تفسیری خوانده می شود. در این گونه از طنز، طنزپرداز سعی می کند حقایق تلخ و ناراحت کننده ای را به صورت دل نشین بیان کند تا مخاطب به آن حقایق بیشتر توجه پیدا کند.

این نوع طنز در قرآن وجود دارد. خداوند در توصیف برخی از مردم در عدم پذیرش تذکر و نصیحت می فرماید: «وَ إِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسِبْنَاهُ جَهَنَّمَ وَ لَبِئْسَ الْمِهَادُ»؛ (۱) «و هنگامی که به آن ها گفته شود از خدا بترسید، [لجاجت آنان بیشتر

ص: ۳۸

می شود و [لجاجت و تعصب، آن ها را به گناه می کشاند. آتش دوزخ برای آنان کافی است؛ و چه بد جایگاهی است!]

طنز تمثیلی

طنزی که در آن، حقیقت و رویدادی جدی به یک واقعه لطیف و دل نشین تشبیه و تمثیل می گردد، طنز تمثیلی نامیده می شود. در طنز تمثیلی، طنزپرداز با استفاده از قیاس و تشبیه و تمثیل مناسب سعی می کند، مقصود خود را ضمن ایجاد انبساط و شادی به مخاطب منتقل کند.

شاید بتوان برخی از آیاتی را که در بردارنده کلمه «کمثل» است، حاوی این نوع از طنز به شمار آورد؛ مانند: «مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلٌ

الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بآيَاتِ اللَّهِ وَ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ»؛^(۱) «کسانی که مکلف به [پیروی از] تورات شدند سپس به آن عمل نکردند، مانند درازگوشی هستند که کتاب هایی حمل می کند، (آن را بر دوش می کشند اما چیزی از آن نمی فهمند!)

گروهی که آیات خدا را انکار کردند مثال بدی دارند و خداوند قوم ستمگر را هدایت نمی کند!»

خداوند متعال در این آیه در قالب «طنزی تمثیلی»، یهودیانی را که به کتاب آسمانی خود، «تورات» می نازند، اما در عمل به خلاف

ص: ۳۹

آن عمل می کنند، مورد مذمت و نکوهش قرار داده و به خرائی تشبیه می نماید که کتاب هایی را بر دوش خود بار کرده اند، اما هیچ بهره ای از آن نمی برند.

بند سوم: ویژگی طنز قرآنی

خطابات قرآنی از قبیل «إِيَّاكَ أَعْنِي وَ اَسْمَعِي يَا جَارَه» است، یعنی می خواهد حقایق را که به مخاطب می گوید، به گونه ای باشد که پرده های شرم دریده نشود؛ از این رو از اقوام گذشته سخن می گوید.

مبحث سوم: قصه

اشاره

مبحث سوم: قصه (۱)

بند اول: مقدمه

قصه گویی، شیوه ای پر کاربرد در قرآن است که به دفعات از آن برای منظور خود که هدایت و بیان حقایق است، بهره می گیرد. (۲)

بند دوم: واژه قصه در قرآن

راغب می گوید: «الْقَصَّ»: دنباله جای پا را گرفتن و رفتن، گفته

ص: ۴۰

۱- دانشنامه اسلامی ۱/۱۱/۱۳۹۸.

۲- نیلوفر رضازاده و فاطمه شاهرودی، جستاری بر انواع تمثیل در مثل ها و قصه های قرآن کریم، معرفت سال بیست و یکم، شماره ۱۸۰، در دسترس: سامانه نشریات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (رحمه الله).

می شود: «قَصَصْتُ أَثْرَهُ» یعنی رد پای او را دنبال کردم. (۱) آنگاه از دو آیه قرآن برای این معنا مثال می آورد. یکی آیه «فَارْتَدَّ عَلَيَّ آثَارِهِمَا قَصَصًا» (۲) که مربوط به داستان موسی و خضر است. جایی که موسی (علیه السلام) ماهی را که زنده شدن او، علامت محل ملاقات با خضر (علیه السلام) بود به همراهش یوشع سپرد و او فراموش کرد به آب پریدن ماهی را به موسی خبر دهد و چون بعد از دور شدن از آن محل به یادش آمد، مجبور شدند

از آنجا که آمده بودند رد پای خود را دنبال کنند تا به همان محل برسند؛ و دیگری مربوط به داستان حضرت موسی (علیه السلام) است که مادرش پس از آن که او را در جعبه گذاشته به دریا انداخت به خواهر موسی گفت: «قُصِّيه» (۳)؛ «آن را دنبال کن تا ببینی چه اتفاقی برای او می افتد.» طبرسی با توجه به همین معنا می گوید: «قصه را هم که به معنای داستان های گذشته است به همین جهت قصه می گویند که دومی در نقل آن از اولی پیروی می کند.» (۴)

ص: ۴۱

۱- مفردات راغب، راغب اصفهانی؛ ج ۱، ص ۶۷۲.

۲- کهف، ۶۴.

۳- قصص، ۱۱.

۴- نقل از ترجمه المیزان، ج ۱۶، ص ۱۵.

الف) واژه قصص

در قرآن، هر جا که لفظ قصّه منظور نظر بوده، از واژه «قَصَص» استفاده شده و لفظ قصّه و قِصَص به کار نرفته است. «قَصَص» با «قِصَص» تفاوت دارد. اولی به معنای قصّه و دومی جمع قصّه است.

ب) واژه حدیث

در لغت به معنای از نو ایجاد شدن و چیزهای نو و در قرآن به معنای خبر، کلام، قرآن، عبرت، رؤیا، نوآوری و قصص می باشد.

ج) واژه نبأ

جمع آن انباء و به معنی خبر و آگاهی می باشد و در قرآن در برخی موارد به معنی داستان و سرگذشت آمده است.

د) واژه مثل

جمع آن، امثال به معنی نظیر و شبیه می باشد. معناهای دیگر آن عبارت اند از: عبرت، عذاب، سنن، صفت و داستان.

الف) گزینش و حذف جزئیات

در قرآن، جز در موارد اندکی که سرگذشت فرد یا قومی به طور مفصل و کامل ذکر شده است، در سایر موارد تنها گوشه ای از یک سرگذشت را روشن می سازد. (۱)

ب) تکرار

تکرار قصه ها یکی از خصوصیات ذکر قصص در قرآن است. به عنوان نمونه، سرگذشت حضرت موسی (علیه السلام) نزدیک به سی مورد در قرآن آمده است.

ج) پیام مداری

در داستان های قرآنی، اصالت با پیام است، آن هم پیام های مثبت و آموزنده. به طوری که کسی نمی تواند یک مورد پیام انحرافی در آن پیدا کند و مطمئناً استفاده ناروا از قرآن به دلیل انحراف قبلی خود شخص پیش می آید. (۲)

ص: ۴۳

-
- ۱- پژوهشی پیرامون قصه های قرآن کریم، محمد حاج علی اکبری.
 - ۲- پژوهشی پیرامون قصه های قرآن کریم، محمد حاج علی اکبری.

د) تقطیع

در برخی موارد، قرآن قصه‌ها را به صورت تقطیع (قسمت قسمت) می‌آورد که در این صورت، ممکن است حوادث برحسب تسلسل و پیوستگی زمان‌های آن، روایت شود یا به رعایت تسلسل آن ملزم نشود. مثلاً در داستان حضرت موسی (علیه السلام) در سوره طه در ابتدا از جریان به دنبال آتش رفتن آغاز شده و آنگاه واقعه گذاشتن موسی در میان تابوت و رها نمودن او در رود نیل آمده است. (۱)

ه) زنده شمردن چهره‌های داستان

اشاره

قرآن با مخاطب قرار دادن افراد، چهره‌های داستان را زنده می‌شمارد. گویی خود در برابر قرآن ایستاده‌اند و نعمت‌هایش را که به آنان ارزانی داشته است برمی‌شمارد.

ص: ۴۴

۱- بحثی درباره قصص قرآن، هادی قابل، نامه مفید، شماره پنجم و پژوهشی پیرامون قصه‌های قرآن کریم، محمد حاج علی اکبری.

دفتر اول

اشاره

درخشش خانه

کتاب انسان سازی

گواهی قرآن بر مقام عالی اسلام

آرزوی کافر

نور درخشنده دهان قاریان

ص: ۴۵

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): «فَإِنَّ الْبَيْتَ إِذَا كَثُرَ فِيهِ تِلَاوَةُ الْقُرْآنِ كَثُرَ خَيْرُهُ وَاتَّسَعَ أَهْلُهُ وَأَضَاءَ لِأَهْلِ السَّمَاءِ كَمَا تُضِيءُ نُجُومُ السَّمَاءِ لِأَهْلِ الدُّنْيَا» (۱)

«هر گاه در خانه‌های» بسیار تلاوت قرآن شود خیر و برکتش زیاد شود و اهل آن به وسعت رسند و آن خانه برای اهل آسمان درخشندگی دارد چنانچه ستارگان آسمان برای اهل زمین می درخشند.»

زاهد ار رندی حافظ نکند فهم چه شد

دیو بگریزد از آن قوم که قرآن خوانند (۲)

The house in which the Qur'an is abundantly spoken, It will be a great deal, and it will) be enlarged to its people and shine for the heavens so that the stars of the sky shine (for the earth

ص: ۴۶

۱- کافی ج ۲، ص ۶۱.

۲- حافظ، غزلیات، غزل شماره ۱۹۳.

امام خمینی (رحمه الله): «قرآن، کتاب انسان سازی است.»^(۱)

گواهی قرآن بر مقام عالی اسلام

لئو تولستوی، نویسنده معروف روسی: «هر کس که بخواهد سادگی و بی پیرایگی اسلام را دریابد، باید قرآن مجید را مورد مطالعه قرار دهد. در قرآن، قوانین و تعلیمات حقیقی و احکام آسان و ساده برای عموم بیان شده است. آیات قرآن به خوبی بر مقام عالی اسلام و پاکی روح آورنده اش گواهی می دهد.»^(۲)

شهید محمدحسن قلی زاده: «نکند قرآن را فراموش کنید؛ هیچ وقت گول نخورید؛ مواظب باشید.»^(۳)

ص: ۴۷

۱- صحیفه امام خمینی (رحمه الله)، ج ۱۵، ص ۵۰۴.

۲- مجله پرسمان، شماره ۳.

۳- سایت همسفر شهدا.

دیو چو بیرون رود فرشته درآید(۱) «جَاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا» (۲)

«حق آمد و باطل نابود شد و همانا باطل نابود شدنی است.»

آرزوی کافر

آرزوی کافر(۳)

قطب الدین علامه شیرازی، به عنوان انسانی فاضل و باکمال و ظریف در شهر مشهور بود و میان او و سعدی شوخی وجود داشت. یکی از بزرگان شیراز [اتابک] (۴) شروع به ساختن مسجدی کرد. خود او هم دست به کار شد و مردم نیز برای خشنودی او سرکار حاضر می شدند. سعدی و قطب الدین هم گاهی آنجا می آمدند. اتابک علاوه بر این که ظاهری زیبا داشت، هنوز موه‌های صورتش نرسیده بود. یک روز هنگام کار بنایی، مقداری گل به صورت اتابک افتاد، قطب الدین فوراً این آیه را خواند: «يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا»؛ (۵) «ای کاش، خاک بودم.» (گل روی سر من می ریخت).

ص: ۴۸

۱- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۲- اسرا، ۸۱.

۳- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

۴- اتابک در اصل، لغت ترکی است که از زمان سلجوقیان رواج داشت و معنی آن پدربزرگ بود. لغت اتابک مرکب از دو کلمه آتا و بک مخفف بیوک، به معنی بزرگ است، این اصطلاح در دربارهای ایران معمول و به معنی آموزگار سلطان و گاهی به معنی بزرگ ایل استفاده شده است. (لغت نامه دهخدا)

۵- نبأ، ۴۰.

اتابک نفهمید که او چه گفت. از سعدی پرسید. سعدی گفت: «يَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا»؛ (۱) «کافر می گوید: «ای کاش خاک بودم.»

نور درخشنده دهان قاریان

نور درخشنده دهان قاریان (۲)

امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) می فرماید: «روزی رسول خدا (صلی الله علیه وآله) لشکری را به سوی گروهی از کفار که دشمن سخت مسلمانان بودند، روانه کرد. چون خبری از آن ها نرسید، حضرت فرمود: «ای کاش کسی بود از ایشان خبری می گرفت و ما را آگاه می ساخت.» در این هنگام، جبرئیل رسید و بشارت داد که سپاه اسلام بر دشمن پیروز شد و آن ها را یا کشتند یا مجروح و اسیر کردند و اموالشان را غارت نمودند و فرزندان و همسرانشان را به اسارت گرفتند. «چون لشکر نزدیک مدینه رسید، رسول خدا (صلی الله علیه وآله) و اصحاب به آن ها برخورد کردند و پرسیدند: «آنچه در این سفر دیدید برای این برادران مؤمن خود نقل کنید تا من گفتار شما را تأیید کنم؛ زیرا جبرئیل از خبر شما مرا مطلع کرده است.» آن ها گفتند: «ای پیامبر خدا، چون به دشمن نزدیک شدیم، از طرف خود جاسوسی را فرستادیم تا از جا و مکان و تعداد آن ها خبر آورد.

ص: ۴۹

۱- همان.

۲- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، محمدی اهوازی، مصطفی. ص ۲۹.

وقتی آن جاسوس نزد ما بازگشت، گفت: «تعدادشان هزار نفر است و سه هزار نفرشان در داخل شهر باقی مانده بودند و می خواستند که چنین وانمود کنند که ما فقط هزار نفر هستیم.» این در حالی بود که ما دو هزار نفر بودیم. رفیق جاسوس ما این طور گزارش داد که آن ها در میان خودشان می گفتند ما هزار نفریم و آن ها دو هزار و ما توان جنگ با آن ها را نداریم. پس هیچ چاره ای نداریم مگر آن که در شهر بمانیم تا آن ها از ماندن ما در خانه خسته شوند و ناچار شوند بازگردند. ولی منظور حقیقی آن ها این بود که ما را غافلگیر کرده و وانمود کنند که ما بر آن ها جرئت پیدا کرده و پیروز می شویم تا با لشکر بسیار به سویشان برویم. دشمن داخل شهر شده و دروازه ها را به روی ما بست و ما در خارج شهر توقف کردیم. چون هوا تاریک شد و نیمه شب رسید، دروازه های شهر را باز کردند و دشمن از شهر بیرون آمده و بر ما شیخون زدند و ما را تیرباران کردند؛ و ما بدون خبر از توطئه، همگی در خواب بودیم. به طوری که هیچ یک از ما بیدار نبود، مگر چهار نفر، زید بن حارثه؛ عبدالله بن رَواحِه؛

قُتاد | بن نُعمان و قَیس بن عاصم که هر کدام در گوشه ای نماز می خواند و مشغول قرائت قرآن بود. در همین غوغا که تیر از جوانب مختلف بر ما می بارید، ناگهان دیدیم قطعه های نور از دهان قَیس بن عاصم خارج شد که مانند شعله آتش فروزان بود و نوری از دهان قتاده بن نعمان که مانند تابش ستاره زهره بود و نوری از

دهان عبدالله بن رَوَاحه که مانند شعاع ماه در شب تاریک، درخشان بود و نوری از دهان زید بن حارثه که از خورشید، نورانی تر بود. این نورها از چهار جانب، چنان لشکر را روشن نمود که از وسط روز هم روشن تر شد و دشمن در ظلمت و تاریکی بود. ما آن ها را می دیدیم ولی ایشان ما را نمی دیدند. زید بن حارثه که ریاست سپاه را به عهده داشت، ما را در میان دشمن پخش کرد و ما گرداگرد آنان درآمده، محاصره شان نمودیم و عده ای را کشتیم و جمعی مجروح و گروهی اسیر شدند. سپس داخل شهر شدیم و غنیمت ها را جمع کردیم. ای رسول خدا، ما شگفت انگیزتر از نورهایی که از دهان های این چهار نفر ساطع شده ندیده ایم.» (۱)

۱. سوره هایی که با استفهام (پرسش) آغاز شده است کدام اند؟

۱. سوره هایی که با استفهام (پرسش) آغاز شده است کدام اند؟ (۲)

ص: ۵۱

۱- تفسیر امام حسن عسکری (علیه السلام) به نقل انوار الملکوت، ج ۱، ص ۲۱۱.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

بهترین انسان

رسالت ما در برابر قرآن

قرآن کتاب آسمانی است

عجله کار شیطان است

عصا که مال آدم نبود!

فضیلت آموختن قرآن

ص: ۵۲

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): « خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ » (۱)

«بهترین شما کسی است که قرآن را بیاموزد و آموزش دهد.»

حافظا می خور و رندی کن و خوش باش ولی

دام تزویر مکن چون دگران قرآن را (۲)

(Your best is to learn and train the Qur'an)

رسالت ما در برابر قرآن

مقام معظم رهبری (دام ظلّه): «این رسالت ماست که حجاب های افکنده بر چهره قرآن را کنار بزنیم و آن را از انزوا و غربت خارج سازیم.» (۳)

ص: ۵۳

۱- مستدرک الوسائل ۴/۲۳۵.

۲- حافظ، غزلیات، غزل شماره ۹.

۳- پایگاه اطلاع رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی سید علی خامنه ای (دام ظلّه). مؤسسه پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی، بیانات در محفل انس با قرآن کریم. ۱۳۶۰ / ۱۱ / ۲۰.

ارنست رنان، نویسنده، مورخ و متفکر بزرگ فرانسوی «در کتابخانه شخصی من هزاران جلد کتاب سیاسی، اجتماعی، ادبی و غیره وجود دارد که همه آن ها را بیشتر از یک بار مطالعه نکرده ام و چه بسا کتاب هایی که فقط زینت کتابخانه من می باشند ولی یک جلد کتاب است که همیشه مونس من است و هر وقت خسته می شوم و می خواهم درهایی از معانی و کمال بر روی من باز شود، آن را مطالعه می کنم و از مطالعه زیاد آن خسته و ملول نمی شوم. این کتاب، قرآن؛ کتاب آسمانی است.»^(۱)

شهید محمدحسن قلی زاده: «تا جایی که می توانید، قرآن بخوانید؛ و به دستورات اسلام و قوانین آن عمل کنید.»^(۲)

ص: ۵۴

۱- محمدی اهوازی، مصطفی، چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۱۰۹.

۲- سایت همسفرشهدا.

عجله کار شیطان است

عجله کار شیطان است (۱)

«فَوَكَرَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ» (۲)

«پس موسی مشتی به او زد و او را کشت؛ گفت این کار شیطان است».

عصا که مال آدم نبود!

در زمان قدیم شخصی که قرآن می نوشت؛ به این آیه رسید که: «وَ عَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى» (۳) فکر کرد و گفت: «این آیه غلط است.» پس نوشت: «عصا موسی ربه» بعد گفت: «عصا که مال آدم نبود، مال موسی بود!» (۴)

فضیلت آموختن قرآن

شیخ طبرسی در تفسیر مجمع البیان چنین نقل کرده است که: «روزی پیغمبر (صلی الله علیه و آله) می خواست سپاهی را برای جنگ اعزام کند. لذا برای تعیین فرمانده، هر کدام از ایشان را پیش خود می خواند و از آن ها می پرسید چه مقدار از قرآن آموخته اید؟ نوبت به جوانی رسید که سنش از همه کمتر بود. فرمود: «ز قرآن چقدر آموخته ای؟»

ص: ۵۵

۱- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۲- قصص، آیه ۱۵.

۳- طه، ۱۲۱.

۴- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

عرض کرد: «فلان و فلان سوره و سوره بقره را.» فرمان داد حرکت کنید که این جوان امیر شماس است. عرض کردند: «این جوان از همه ما کوچک تر است!» در جواب فرمود: «ولی به همراه او سوره بقره است.» (او صاحب این امتیاز است). (۱)

۲. تنها آیه ای که در آن سه بار کلمه قبله به کاررفته کدام آیه است؟

۲. تنها آیه ای که در آن سه بار کلمه قبله به کاررفته کدام آیه است؟ (۲)

ص: ۵۶

۱- مجمع البیان، ج ۱، ص ۳۲.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

زنده کردن دل

شرط انس با قرآن

ارتباط آیات قرآن با علوم پزشکی و بهداشتی و طبیعی

کلوخ انداز را پاداش سنگ است

علی به من گفت: سلاما!

عظمت قرآن

ص: ۵۷

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): «يَا بُنَيَّ، لَا تَغْفُلْ عَنِ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ - إِذَا أَصْبَحْتَ، وَإِذَا أَمْسَيْتَ - فَإِنَّ الْقُرْآنَ يُحْيِي الْقَلْبَ الْمَيِّتَ، وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ» (۱)

«فرزندم، هرروز و شب از خواندن قرآن غافل مباش؛ چراکه قرآن، دل مرده را زنده می کند و از فحشاء و زشتی باز می دارد.»

هم جلیل است باحجاب جلال

هم دلیل است با نقاب دلال

سخن اوست واضح و واثق

حجت اوست لایح و لایق (۲)

do not neglect the Qur'an, my son, Because the Quran alive dead hearts and)
(prevents prostitution and ugliness

ص: ۵۸

۱- البرهان فی تفسیر القرآن ج ۱، ص ۱۹.

۲- سنایی، حدیقه الحقیقه و شریعه الطریقه.

آیت الله بهجت (رحمه الله): «شرط انس با قرآن، محبت به قرآن است؛ چون قرآن، کتاب مهربانی و رحمت است و مدخلش حرف از رحمت است.»^(۱)

ارتباط قرآن با علوم پزشکی

دکتر گرینه، خاورشناس و پژوهشگر فرانسوی: «من آیات قرآن را که به علوم پزشکی و بهداشتی و طبیعی ارتباط داشت، دنبال کردم و از کودکی آن ها را فراگرفتم و کاملاً به آن آگاه بودم؛ بنابراین دریافتم که این آیات، از هر نظر با معارف و علوم جهانی منطبق است. هرکس متصدی هنر یا علم باشد و آیات قرآن را با هنر و علمی که آموخته است به همان صورت که من مقایسه کردم مقایسه کند، بدون تردید به اسلام خواهد گروید؛ البته اگر صاحب عقلی سلیم و بی غرض باشد.»^(۲)

ص: ۵۹

۱- پایگاه اندیشه و روان حوزه.

۲- شکوری، نشریه بشارت، ش ۷۷.

شهید سید محمد حسین نوربخش: «تا جایی که می توانید، قرآن بخوانید؛ و به دستورات اسلام و قوانین آن عمل کنید.» (۱)

کلوخ انداز را پاداش سنگ است

کلوخ انداز را پاداش سنگ است (۲)

«و جَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا» (۳)

«و جزای بدی، بدی است مانند آن.»

علی (علیه السلام) به من گفت: سلاماً!

علی (علیه السلام) به من گفت: سلاماً! (۴)

مهدی عباسی، سومین خلیفه عباسی بود. او، پسر منحرفی به نام «ابراهیم» داشت که نسبت به حضرت علی (علیه السلام) کینه خاصی داشت. روزی وی، نزد مأمون، خلیفه عباسی آمد و به او گفت: «در خواب، علی (علیه السلام) را دیدم که باهم راه می رفتیم تا به پلی رسیدیم. او، مرا در عبور از پل، مقدم داشت. من به او گفتم: «تو ادعا می کنی که امیر بر مردم هستی؛ ولی ما از تو به مقام پادشاهی سزاوارتریم.» او به من

ص: ۶۰

۱- سایت همسفر شهدا.

۲- کلیات سعدی.

۳- شوری، ۴۰.

۴- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

پاسخ روشنی نداد. مأمون پرسید: «آن حضرت به تو چه جواب داد» ابراهیم گفت: «چند بار به من سلام کرد و گفت: سلاماً... سلاماً». مأمون با تمسخر گفت: «او، تو را مانند نادانی که قابل پاسخ نیستی، در نظر گرفته است؛ چراکه قرآن در توصیف بندگان خاص خود، می فرماید: «وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى

الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا»؛^(۱) «بندگان خاص خداوند رحمان، کسانی هستند که با آرامش و بی تکبر بر زمین راه می روند و هنگامی که جاهلان آن ها را مخاطب سازند، به آن ها سلام می گویند و با بی اعتنایی و بزرگواری می گذرند.»

عظمت قرآن

عظمت قرآن^(۲)

علامه مجلسی (رحمه الله) نقل می کند^(۳) که ابن ابی العوجاء^(۴) که مادی گرا بود، با سه نفر از هم فکran خود قرار گذاشتند که با قرآن مبارزه نمایند. هر یک از آن ها متعهد شدند که بخشی از قرآن را به عهده بگیرند و همانند آن، سوره ای بیاورند. قرار آن ها یک سال بود.

ص: ۶۱

۱- فرقان، ۶۳.

۲- شیخ طوسی، الامالی، ص ۵۸۱.

۳- بحار الانوار، ج ۹۲، ص ۱۶.

۴- عبدالکریم ابن ابی العوجاء، زندیق معروف عصر امام صادق (علیه السلام) و از متکلمین قرن دوم هجری قمری. وی متکلمی جسور بود و در تبلیغ عقاید کفرآمیزش بسیار کوشش می کرد؛ به همین سبب در زمان منصور دوانیقی، خلیفه عباسی، به دست دولت عباسی کشته شد.

پس از پایان مدت تعیین شده، در مکه به طور سری گرد هم جمع شدند و یکی از آن ها گفت: «من چون به این آیه رسیدم از معارضه بازماندم، «وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَا سَمَاءُ أَقْلِعِي وَغِيضَ الْمَاءِ»؛(۱)» و به زمین گفته شد که آب خود را فروبرو به آسمان امر شد که باران را قطع کن و آب، بی درنگ خشک شد.» دیگری گفت: «من چون به این آیه رسیدم دست از معارضه برداشتم، «فَلَمَّا اسْتَيْسَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا»؛(۲)» پس چون برادران یوسف از [نجات برادر خویش] مأیوس شدند؛ در خلوت، نجواکنان کنار کشیدند.» در همین حال امام صادق (علیه السلام) آن ها را دید و این آیه را تلاوت نمود: «قُلْ لِّئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ»؛(۳)» [ای پیامبر! بگو اگر جن و انس جمع شوند تا مثل این قرآن بیاورند؛ هیچ گاه نمی توانند مانند آن را بیاورند.]»

۳. تنها آیه ای که در آن واژه اذان به کاررفته کدام است؟

۳. تنها آیه ای که در آن واژه اذان به کاررفته کدام است؟(۴)

ص: ۶۲

۱- هود، ۴۴.

۲- یوسف، ۸۰.

۳- اسراء، ۸۸.

۴- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

سپری در مقابل شیطان

فضای فرهنگی مطلوب

چهارمین کتاب مهم دنیا

هر چه کنی به خود کنی

پیرزن به بهشت نمی رود!

اگر بد کنی به خود کنی

ص: ۶۳

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): «إِنْ أَرَدْتُمْ عَيْشَ السُّعَدَاءِ وَ مَوْتَ الشُّهَدَاءِ وَ النَّجَاةَ يَوْمَ الْحَسْرَةِ وَ الظَّلَلَ يَوْمَ الْحُرُورِ وَ الْهُدَى يَوْمَ الضَّلَالَةِ فَادْرُسُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّهُ كَلَامُ الرَّحْمَنِ وَ حِزْزٌ مِنَ الشَّيْطَانِ وَ رُجْحَانٌ فِي الْمِيزَانِ.» (۱)

«اگر زندگی سعادت‌مندان، مرگ شهیدان، نجات روز حسرت (قیامت)، سایه روز سوزان و هدایت در روز گمراهی را می‌خواهید، قرآن را یاد بگیرید؛ که آن سخن خدای مهربان است و سپری است در مقابل شیطان و سنگینی در ترازوی اعمال.»

گوش بگیرفت، چو بشنید رقیبت سخنم

گوش ابلیس چو قرآن شنود کر گردد (۲)

If you want the happiness of life, the death of the martyrs, the salvation of the day of resurrection, the shadow of the burning day, and guidance in the day of misguidance, learn the Qur'an, that is the word of the merciful God, and shields against the devil (and heavy in the balance of deeds)

ص: ۶۴

۱- الحیاه (ترجمه ی احمد آرام) ج ۲، ص ۲۳۴.

۲- دیوان اشعار، امیر خسرو دهلوی، غزلیات شماره ۷۵۳.

مقام معظم رهبری (دام ظلّه): «قرآن را زیاد بخوانیم و به برکت تلاوت های خوب، فرصت تأمل و تدبر پیدا کنیم. این تأمل و تدبر و این غور در آیات قرآنی، به تدریج، فضای فرهنگی مطلوب را در جامعه ما به وجود خواهد آورد.»^(۱)

چهارمین کتاب مهم دنیا

هربرت جرج ونو، نویسنده انگلیسی: «کتاب چهارم که مهم ترین کتاب دنیاست، قرآن است؛ زیرا تأثیری که این کتاب آسمانی در دنیا بر جای نهاده نظیر آن را هیچ کتابی نداشته است.»^(۲)

شهید علی شبنانی شوکت آباد: «قرآن خواندن را فراموش نکنید.»^(۳)

ص: ۶۵

-
- ۱- پایگاه اطلاع رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی سید علی خامنه ای a. مؤسسه پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی، بیانات در دیدار با جمعی از قاریان کشور، ۲۰ / ۹ / ۷۸.
 - ۲- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.
 - ۳- سایت همسفر شهدا.

هر چه کنی به خود کنی گر همه خوب و بد کنی

هر چه کنی به خود کنی گر همه خوب و بد کنی (۱)

«إِنْ أَحْسَنْتُمْ، أَحْسَنْتُمْ لِنَفْسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا» (۲)

«اگر احسان و خوبی کنید، به خودتان خوبی کرده اید و اگر بدی کنید، به خود بدی کرده اید.»

پیرزن به بهشت نمی رود!

روزی، پیرزنی به حضرت محمد (صلی الله علیه و آله) گفت: «از خداوند بخواهید که مرا به بهشت ببرد.» پیامبر خدا فرمودند: «پیرزن ها به بهشت نمی روند!» پیرزن شروع به گریه کردن نمود. حضرت تبسم کرده و فرمودند: «مگر سخن خداوند را نشنیده ای که می گوید: «إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً، فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَاراً»؛ (۳) «ما آن ها را از نو آفریدیم و به صورت دوشیزگان باکره قرار دادیم»؛

یعنی، پیرزنان، جوان می شوند و سپس، داخل بهشت می گردند.» (۴)

اگر بد کنی به خود کنی

در زمان پیامبر اسلام چون این آیه نازل شد که: «إِنْ أَحْسَنْتُمْ

ص: ۶۶

۱- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۲- اسراء، ۷.

۳- واقعه ۳۶-۳۵.

۴- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

أَحْسَيْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا»؛ (۱) «اگر کار نیکی به جای آورید، برای خود انجام داده اید و اگر کار بد انجام بدهید، به خودتان بازمی گردد.»

یکی از یاران رسول خدا از معنای آیه خوشش آمد و شب و روز آن را می خواند. با دیدن این رفتار یک زن نادان کافر بر او حسودی کرد و گفت: «من باید عکس این معنا را برای مردم نشان دهم.» پس مقداری حلوا درست کرد و زهر در آن ریخت و به آن مرد داد تا بخورد. مرد آن را گرفت و از شهر خارج شد. در راه دو مرد جوان را دید که از سفر می آمدند و از ظاهرشان معلوم بود که خسته هستند. آن مرد به آن ها گفت: «نان و حلوا دوست دارید» گفتند: «بله.» مرد نان و حلوا را جلوی آن ها گذاشت تا بخورند. آن ها هم بلافاصله آن حلوا را خوردند و زمین افتادند و مردند. خبر این جریان در مدینه پخش شد، آن مرد را گرفتند و پیش پیامبر آوردند. حضرت از او پرسید: «آن نان و حلوا را از کجا آوردی» گفت: «فلان زن داده است.» آن زن را احضار کردند. وقتی که آمد، جنازه آن دو جوان را دید که پسران او بوده و به مسافرت رفته بودند. زن کافر جلوی دست و پای پیامبر (صلی الله علیه و آله) افتاد و گفت: «درستی رسالت شما برای من معلوم شد؛ زیرا من اگرچه کار بدی کردم، به خودم کردم و آن بدی به من بازگشت و الان

ص: ۶۷

معنی آیه را فهمیدم.» (۱)

۴. سوره های مکی چند سوره هستند؟

۴. سوره های مکی چند سوره هستند؟ (۲)

ص: ۶۸

۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، محمدی اهوازی، مصطفی، ص ۳۱.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

راست ترین سخن

کلام خدا

تسخیر قلوب

از تو حرکت

اگر نوح نمی رود!

من نیز مسلمان شدم

ص: ۶۹

راست ترین سخن

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): « أَصْدَقَ الْقَوْلِ وَأَبْلَغَ الْمُؤَعِّظَةِ وَأَحْسَنَ الْقَصَصِ كِتَابُ اللَّهِ » (۱)

«راست ترین سخن، رساترین پند و زیباترین حکایت، کتاب خدا (قرآن) است.»

بیا به دامن قرآن ز نیم دست امید

که روح را به جز این نسخه، هیچ درمان نیست

بود چراغ هدایت به تیرگی، قرآن

زانحراف و ضلالت جز او نگهبان نیست (۲)

The righteous speech, the clearest note, and the most beautiful narrative, is the Book)
(of Allah (Quran

کلام خدا

شیخ مفید (رحمه الله): «تمام قرآن؛ کلام خداوند است که نازل نموده است و کلام بشر در آن نیست.» (۳)

ص: ۷۰

۱- من لایحضر الفقیه ج ۴، ص ۴۰۲.

۲- محمدحسین بهجتی «شفق».

۳- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.

تنورد، خاورشناس و محقق و اندیشمند آلمانی: «قرآن با نیروی برهان قوی، شنونده را مجذوب و شیفته خود می سازد و قلوب را تسخیر می کند. همین قرآن بود که ملت وحشی عرب را معلم جهانیان کرد.»^(۱)

شهید عبدالله عبدالهی: «بر تابوتم یک جلد قرآن بگذارید تا مردم بدانند که هدف من خدا بوده است و قرآن. نه هیچ چیز دیگر.»^(۲)

از تو حرکت از خدا برکت

از تو حرکت از خدا برکت^(۳)

«وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَافِعًا كَثِيرًا وَسَعَةً»^(۴)

«کسی که در راه خدا هجرت کند، جاهای امن فراوان و گسترده ای در زمین می یابد.»

ص: ۷۱

۱- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۲- سایت همسفر شهدا.

۳- سایت عروه الوثقی، مجله بشارت فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۴- نساء، ۱۰۰.

پیش نمازی در نماز، پس از حمد، سوره نوح را می خواند. در همان آیه اول «إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا»؛ «ما نوح را فرستادیم» ماند و ادامه آیه، یادش نیامد. مأمومی - که حوصله اش سر رفته بود- گفت: «اگر نوح نمی رود، دیگری را بفرست و ما را رهان کن!» (۱)

من نیز مسلمان شدم

طفیل بن عمرو که شاعر شیرین زبان خردمندی بود و در میان قبیله خود، نفوذ کلمه داشت؛ روزی وارد مکه گردید. اسلام آوردن مردی مانند طفیل، برای قریش بسیار سخت بود. از همین رو سران قریش و سیاست مداران، دور او را گرفتند و گفتند: «این مردی که کنار کعبه نماز می خواند، با آوردن دین جدید، اتحاد ما را به هم زده و با سحر بیان خود، میان ما تفرقه انداخته است! می ترسیم میان قبیله شما نیز دودستگی بیفتد. پس بهتراست که با او صحبت نکنی!» طفیل می گوید:

«سخنان آن ها چنان مرا ترساند که از ترس تأثیر سحر بیان او، تصمیم گرفتم با محمد (صلی الله علیه و آله) صحبت نکنم و سخنانش را هم نشنوم. در نتیجه هنگام طواف، پنبه در گوش های خود کردم تا مبادا صدای قرآن و نماز او به گوش من برسد.

صبح

ص: ۷۲

درحالی که پنبه داخل گوش هایم بود، وارد مسجد شدم و هیچ مایل نبودم سخنی از او بشنوم. نمی دانم چطور شد که یک باره کلام بسیار شیرین و زیبایی به گوشم رسید و بیش از حد، احساس لذت نمودم. با خودم گفتم: «مادرت در سوگت بنشیند! تو که یک مرد سخن پرداز و خردمندی هستی، چه اشکال دارد سخن این مرد را بشنوی تا اگر خوب باشد، بپذیری و اگر زشت باشد، آن را رد کنی!» پس برای اینکه آشکارا با آن حضرت تماس نگیرم مقداری صبر کردم تا پیامبر (صلی الله علیه وآله) به سمت خانه خود رفت و وارد منزل شد. من نیز اجازه خواستم و وارد شدم و ماجرای خود را از آغاز تا پایان، نقل کردم و گفتم: «قریش درباره شما چنین می گویند و من هم در آغاز تصمیم نداشتم با شما ملاقات کنم، ولی تلاوت قرآن شما مرا به سویتان جلب کرد. اکنون می خواهم حقیقت دین اسلام را برای من توضیح دهید و مقداری برای من قرآن بخوانید!»

رسول خدا (صلی الله علیه وآله) اسلام را بر او عرضه کرد و مقداری قرآن خواندند. طفیل می گوید: «به خدا سوگند، کلامی زیباتر از آن نشنیده و آیین معتدل تری از آن ندیده بودم.» به حضرت عرض کردم: «من در میان قبیله خود فردی سرشناس و بانفوذی هستم و برای گسترش آیین شما فعالیت می کنم.»

ابن هشام می گوید: «طفیل تا روز جنگ خیبر، میان قبیله خود به تبلیغ دین اسلام مشغول بود و در همان جنگ با هفتاد خانواده

مسلمان، به پیامبر (صلی الله علیه وآله) پیوست و در ایمان خود همچنان پایدار بود؛ تا اینکه پس از درگذشت پیامبر در جنگ یمامه شربت شهادت نوشید.»^(۱)

۵. تنها آیه ای که دارای یک حرف است کدام آیه است؟

۵. تنها آیه ای که دارای یک حرف است کدام آیه است؟^(۲)

ص: ۷۴

-
- ۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۱۲.
 - ۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

ثواب فرشتگان و پیامبران

بزرگ ترین نسخه نجات دهنده بشر

اعتراف گوته شاعر و نویسنده بزرگ آلمانی در مورد قرآن

رنگ رخسار خبر می دهد از سر ضمیر

آیا اطمینان نداری!

فهم قرآن

ص: ۷۵

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): « مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ ابْتِغَاءً وَجِهَ اللَّهُ وَتَفَقَّهًا فِي الدِّينِ كَانَ لَهُ مِنَ الثَّوَابِ مِثْلُ جَمِيعِ مَا أُعْطِيَ الْمَلَائِكَةُ وَالْأَنْبِيَاءُ وَالْمُرْسَلُونَ » (۱)

«هر کس برای کسب رضایت خدا و آگاهی در دین، قرآن بیاموزد، ثوابی مانند همه آنچه به فرشتگان و پیامبران و رسولان داده شده، برای اوست.»

در حضور آن مسلمان کریم

هدیه آوردم ز قرآن عظیم

گفتم این سرمایه اهل حق است

در ضمیر او حیات مطلق است (۲)

Everyone)

learns to learn God's consent and knowledge in the religion of the Qur'an, for him is
(the reward of all that is given to angels, prophets, and apostles

ص: ۷۶

۱- وسایل الشیعه، ج ۶، ص ۱۸۴، ح ۷۶۸۳.

۲- اقبال لاهوری، پس چه باید کرد؟

امام خمینی (رحمه الله): «ما مفتخریم و ملت عزیز سرتاپا متعهد به اسلام و قرآن، مفتخر است که پیرو مذهبی است که می خواهد حقایق قرآنی که سراسر آن از وحدت بین مسلمین بلکه بشریت دم می زند، (را) از مقبره ها و گورستان ها نجات داده و به عنوان بزرگ ترین نسخه نجات دهنده بشر از جمیع قیودی که بر دست و پا و قلب و عقل او پیچیده است و او را به سوی فنا نیستی و بردگی و بندگی طاغوتیان می کشاند، نجات دهد.»^(۱)

اعتراف گوته شاعر و نویسنده بزرگ آلمانی: «ما اول، از قرآن روی گردان بودیم، ولی طولی نکشید که این کتاب توجه ما را به خود جلب نمود و به حیرت درآورد و بالاخره مجبور شدیم اصول و قواعد آن را بزرگ بشماریم و در مطابقت الفاظ با معانی بکوشیم. مرام و مقصد این کتاب بی اندازه قوی و محکم و مبانی آن بلند است و از این نظر، ما را بیشتر به اهمیت و علو مقام خود جذب می نماید. با این وصف، به زودی بزرگ ترین تأثیر خود را در تمام جهان نموده، نتیجه مهمی از خود به جا خواهد

ص: ۷۷

گذاشت و به زودی این کتاب توصیف ناپذیر(قرآن)،

عالم را به خود جلب نموده و تأثیر عمیقی در دانش جهان نهاد و در نتیجه جهان مدار گردد.^(۱)

سید جلیل موسوی: «همسر! نصیحت دیگرم این که هرچند خودت بهتر از من مایل هستی که مسائل اسلام را بدانی و به آن عمل کنی، ولی یادآوری می کنم با قرآن و نهج البلاغه

و دیگر کتب اسلامی مأنوس باش؛ و علاوه بر آن، فرزندم را با مسائل اسلام و قرآن که تمام رموزات دینی و فردی و خانوادگی در آن نهفته است، آشنا کنی.»^(۲)

«يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيْمَاهُمْ»^(۳)

رنگ رخسار خبر می دهد از سر ضمیر

«گناهکاران به چهره و از روی سیمایشان شناخته می شوند.»

آیا اطمینان نداری!^(۴)

ص: ۷۸

۱- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۲- سایت همسفرشهادا.

۳- الرحمن، ۴۱.

۴- نشریه بشارت- ش ۷۷.

آیا اطمینان نداری! (۱)

همسایه «اصمعی» (۲)، از او چند درهم قرض کرد. روزی، اصمعی به او گفت: «آیا به یاد قرضت هستی» همسایه گفت: «بله! آیا تو به من اطمینان نداری» اصمعی گفت: «چرا. مطمئنم؛ اما مگر نشیده ای که حضرت ابراهیم (علیه السلام) به پروردگارش ایمان داشت و خداوند از او پرسید: «أَوَلَمْ تُؤْمِنْ»؛ (۳) «مگر باور نداری» ابراهیم (علیه السلام) پاسخ داد: «بَلَىٰ وَ لَکِن لَّیْطَمِّنَنَّ قَلْبِی»؛ (۴) «چرا ولی می خواهم قلبم آرامش یابد.»

فهم قرآن

شخصی به حضور امام صادق (علیه السلام) آمد و گفت: «در قرآن دو آیه است که من بر طبق دستور آن ها عمل می کنم ولی نتیجه نمی گیرم!» امام (علیه السلام) فرمود: «آن دو آیه کدام است؟» عرض کرد: «أَوَّل: «أُذْعُونِی أَسْتَجِبْ لَکُمْ»؛ (۵) «دعا کنید مرا تا اجابت کنم شما

ص: ۷۹

۱- نشریه بشارت- ش ۷۷.

۲- اصمعی از ادیبان و دستور شناسان و بزرگان اخبار عرب بود. اصمعی از نخستین فرهنگ نویسندگان عرب و در زمینه دستور زبان عربی، یکی از سه فرد پیشرو در مکتب بصره بود. او هم چنین از افراد پیشگام در دانش طبیعت و جانورشناسی بود و او را نخستین مسلمانی می دانند که به مطالعه دقیق جانوران پرداخت. (ویکی فقه)

۳- بقره، ۲۶۰.

۴- همان.

۵- غافر، ۶۰.

را. «دوم: «وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ»؛ (۱) «هر چیزی را در راه خدا انفاق کنید، خدای جای آن را پر می کند و او بهترین روزی دهندگان است.» من دعا می کنم و مستجاب نمی شود و انفاق می کنم ولی عوضش را نمی بینم! امام (علیه السلام) در مورد آیه اول فرمود: «آیا فکر می کنی که خداوند از وعده خود تخلف می کند؟» عرض کرد: «نه.» فرمود: «پس علت استجابت نیافتن دعا چیست؟» عرض کرد: «نمی دانم!» فرمود: «ولی من به تو می گویم. کسی که خدا را در آنچه امر به دعا کرده اطاعت کند و جوانب دعا را رعایت نماید؛ دعایش اجابت خواهد شد.» او عرض کرد: «جوانب و شرایط دعا چیست؟» امام (علیه السلام) فرمود: «نخست حمد خدا می کنی و نعمت او را یادآور می شوی. سپس شکر می کنی و بعد بر پیامبر (صلی الله علیه وآله) درود می فرستی. سپس گناهانت را به خاطر می آوری و اقرار می کنی و از آن ها به خدا پناه میبری و توبه می نمایی.»

(اما در مورد آیه دوم)؛ آیا فکر می کنی خداوند خلف وعده می کند؟» عرض کرد: «نه.» امام (علیه السلام) پرسید: «پس چرا جای انفاق پر نمی شود؟» عرض کرد: اول «نمی دانم.» امام (علیه السلام) فرمود: «اگر کسی از شما مال حلالی به دست آورد و در راه حلال انفاق کند، هیچ درهمی را انفاق نمی کند، مگر اینکه خدا عوضش را به او خواهد داد.» (۲)

۶. سوره های مدنی چند سوره هستند؟

۶. سوره های مدنی چند سوره هستند؟ (۳)

ص: ۸۰

۱- سبأ، ۳۹.

۲- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۱۳.

۳- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۰۱/۰۹/۱۳۷۹.

قرار گرفتن با فرشتگان بزرگوار

کتاب هدایت

در جستجوی حقیقت

گله از هیچ کس نباید کرد

کز تن ماست آنچه بر تن ماست

شیطان می آید

جوان خداترس و آیات عذاب الهی

ص: ۸۱

امام صادق (علیه السلام): « مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ وَهُوَ شَابٌّ

مُؤْمِنٌ اِخْتَلَطَ الْقُرْآنُ بِلَحْمِهِ وَدَمِهِ وَجَعَلَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مَعَ السَّفَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَرَةِ وَكَانَ الْقُرْآنُ حَجِيزاً عَنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ »

(۱)

«هر جوان مؤمنی که در جوانی قرآن تلاوت کند، قرآن با گوشت و خونس می آمیزد و خداوند عزوجل او را با فرشتگان بزرگوار و نیک قرار می دهد و قرآن، نگهبان او در روز قیامت خواهد بود.»

دل مجروح را شفا ز ویست

جان محروم را دوا ز ویست (۲)

تن چشد طعم ثقلش از پی زیست

جان شناسد که طعم روغن چیست

Any young man who recited the Qur'an in his youth, the Qur'an blends with his flesh) and blood, and Allah will give him the glorious angels and the Qur'an will be his (guardian on the Day of Resurrection

ص: ۸۲

۱- کافی، ج ۲، ص ۶۰۳.

۲- سنایی، حدیقه الحقیقه و شریعه الطریقه.

علامه محمدتقی جعفری: «قرآن، کتاب هدایت انسان است. کتابی است که به بیان خود قرآن، هرگونه خشک و تری را می توان در آن یافت.»^(۱)

در جستجوی حقیقت

راکستون، خاورشناس و محقق اسکاتلندی: «سالیان درازی در جستجوی حقیقت بودم تا این که آن را در اسلام یافتیم. پس قرآن مقدس را دیدم و شروع به خواندن آن کردم. او بود که تمام سؤالات مرا جواب گفت. قرآن، ابهت و ترس در انسان ایجاد می کند و با این روش، ثابت می کند که هر چه می فرماید، راست است.»^(۲)

شهید محمدرضا حسینی: «فرزندم! در زندگی، قرآن را الگوی خود قرار بده و تمام مسائل را از روی آن بسنج.»^(۳)

ص: ۸۳

-
- ۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷/۰۱/۱۳۹۱.
 - ۲- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.
 - ۳- سایت همسفرشهاد.

گله از هیچ کس نباید کرد

کز تن ماست آنچه بر تن ماست (۱)

«وَمَا أَصَابَكُمْ مِّنْ مُّصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ» (۲)

«هر مصیبت و گرفتاری که برایتان پیش می آید؛ به دست خودتان ایجاد شده است.»

شیطان می آید

روزی ابوحنیفه (۳) با یاران خود در مجلسی نشسته بود که مؤمن طاق، شاگرد برجسته امام صادق (علیه السلام) از دور پیدا شد و به طرف آن ها رفت. وقتی نگاه ابوحنیفه به او افتاد، از روی دشمنی به دوستان خود گفت: «قَدْ جَاءَكُمْ الشَّيْطَانُ»؛ (شیطان به سوی شما آمد). وقتی مؤمن طاق این سخن را شنید و نزدیک آمد، این آیه را خواند: «أَنَا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَوَزُّهُمْ أَزْأًا»؛ (۴) «ما شیاطین را به سوی کافران

فرستادیم تا آنان را شدیداً تحریک کنند.» (۵)

ص: ۸۴

۱- مجله بشارت فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۲- شوری، ۳۰.

۳- نعمان بن ثابت معروف به ابوحنیفه و امام اعظم پیشوای مذهب حنفی. وی در خانواده ای ایرانی در کوفه به دنیا آمد. وی دو سال در درس امام صادق (علیه السلام) حضور داشت که این دو سال را سبب حیات و ماندگاری خویش معرفی کرد. (ویکی حج و زیارت)

۴- مریم، ۸۳.

۵- مجله بشارت خرداد و تیر ۱۳۸۹ - شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

جوان خداترس و آیات عذاب الهی (۱)

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: «روزی سلمان از بازار آهنگران عبور می کرد، دید جوانی فریاد می کشد و جمعیت بسیاری دور او را گرفته اند و آن جوان به روی زمین افتاده و

بی هوش شده است. مردم تا سلمان را دیدند، نزد او آمده و گفتند: «گویا این جوان، بی هوش یا دیوانه شده است؛ به بالین او بیاید و از خدا بخواهید تا او را نجات دهد.»

وقتی جوان احساس کرد که سلمان در کنارش است، آرامش یافت و چشم خود را گشود و عرض کرد: «من نه دیوانه ام و نه حالت بی هوشی به من رخ داده است، بلکه از این بازار عبور می کردم، وقتی دیدم آهن ها را روی سندان ها (۲) گذاشته و می کوبند به یاد این آیه قرآن افتادم: «فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ نُيُوبٌ مِنْ نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُؤُسِهِمُ الْحَمِيمُ، يُصْهِرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ، وَ لَهُمْ مَقَامِعٌ مِنْ حَدِيدٍ»؛ (۳) «برای کافران لباس هایی از آتش بریده شود و آب سوزان بر سرهای آن ها ریخته گردد که شدت گرمی آن، اندرون و پوستشان را بسوزاند و برای آن ها، گرزهایی از آتش قرار داده شود.» یاد این آیه مرا به این وضع درآورده است.

ص: ۸۵

-
- ۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۱۸.
 - ۲- سندان، ابزاری فلزی است که آهنگران، مسگران و نعل بندان اشیاء را بر آن می کوبند یا آهن پاره ها را با پتک بر روی آن صاف می کنند. (ویکی پدیا، دانشنامه آزاد)
 - ۳- حج، ۱۹.

محبت آن جوان باایمان در قلب سلمان راه یافت. او را به دوستی خود انتخاب کرد و همواره سلمان با او رفاقت داشت تا وقتی که به وی خبر دادند دوستت در بستر مرگ قرار گرفته است. سلمان به بالین او آمد و گفت: «ای فرشته مرگ (عزرائیل) با برادر من مهربانی کن.» صدایی شنیده شد که گفت: «یا اَبَاعَبْدِ اللَّهِ (۱) اَنَا لِكُلِّ مُؤْمِنٍ رَفِيقٌ»؛ «ای سلمان، من نسبت به هر شخص باایمان رفیق و مهربانم.»

۷. تنها آیه ای که در آن عبارت «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا» به کاررفته کدام آیه است؟

۷. تنها آیه ای که در آن عبارت «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا» به کاررفته کدام آیه است؟ (۲)

ص: ۸۶

۱- کنیه سلمان فارسی.

۲- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

درمان دردها

راهنمای عمل

گنجینه های دانش

کبوتر با کبوتر باز با باز

داستان غاشیه

حفاظت از قرآن

ص: ۸۷

امام علی (علیه السلام): « أَلَا إِنَّ فِيهِ عِلْمَ مَا يَأْتِي وَالْحَدِيثَ عَنِ الْمَاضِي وَ دَوَاءَ دَائِكُمْ وَ نَظْمَ مَا بَيْنَكُمْ » (۱)

«آگاه باشید که دانش آینده، اخبار گذشته و درمان دردهایتان و نظم میان شما [قوانین اجتماعی]، در قرآن است.»

به جز قرآن نمی بینم دوایت

که قرآن است اینجا رهنمایت

به جز قرآن که بنماید ره اینجا

که قرآن است از جان آگه اینجا(۲)

Be aware that future knowledge, past news, and the treatment of your pain and the
(order among you, is in the Qur'an

راهنمای عمل

آیت الله طالقانی (رحمه الله): «قرآن، راهنمای عمل در تمام شئون زندگی هست؛ نه اینکه فقط

ص: ۸۸

۱- نهج البلاغه (صبحی صالح) ص ۲۲۳، خطبه ۱۵۸.

۲- عطار، هیلاج نامه.

در مسائل خاص مذهبی، قرآن را در زندگی خود حاکم بدانیم.»^(۱)

گنجینه های دانش

بانو دکتر لورا واکیسا واگلیری:^(۲)

«در این کتاب (قرآن)، گنجینه هایی از دانش را می بینیم که مافوق استعداد و ظرفیت باهوش ترین اشخاص و بزرگ ترین فیلسوفان و قوی ترین رجال سیاسی است.»^(۳)

شهید مسعود اکبری: «دانش آموزان! قرآن را خوب فرا گیرید.»^(۴)

کبوتر با کبوتر، باز با باز

کندهم جنس با هم جنس پرواز^(۵)

«الْخَيْثَاتُ لِلْخَيْثِثِ وَالْخَيْثُونَ لِلْخَيْثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ

لِلطَّيِّبَاتِ»^(۶)

ص: ۸۹

-
- ۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.
 - ۲- پرفسور ادبیات عرب و استاد تاریخ تمدن اسلام در دانشگاه ناپل ایتالیا.
 - ۳- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.
 - ۴- سایت همسفر شهدا.
 - ۵- مجله بشارت فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.
 - ۶- نور، ۲۶.

«زن های ناپاک و زشت کار، شایسته ی مردان ناپاک اند و همچنین مردان ناپاک، شایسته ی زنان ناپاک. زن های پاک دامن نیز، شایسته ی مردان پاک دامن و مردان پاک دامن، شایسته ی

زنان پاک دامن اند.»

داستان غاشیه

یک مرد بیابان نشین «غاشیه ای» (روکش زین اسبی) را به سرقت برده داخل مسجد رفت تا نماز جماعت بخواند. امام جماعت در نماز این آیه را خواند: «هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ»؛^(۱) «آیا داستان غاشیه [روز قیامت که حوادث وحشتناکش همه را می پوشاند] به تو نرسیده است؟» اعرابی گفت: «فضولی موقوف!» وقتی امام جماعت این آیه را خواند: «وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ»؛^(۲) «چهره هایی در آن روز ذلیل و خوار خواهند بود.» اعرابی گفت: «بیاید غاشیه تان را بگیرید؛ چون نمی خواهم چهره من ذلیل شود.» سپس آن را به گوشه ای پرتاب کرد و از مسجد خارج شد.^(۳)

حفاظت از قرآن

مأمون پیش از آنکه زمام خلافت را به دست بگیرد، انجمن مناظره و مباحثه داشت. روزی یک یهودی زیباروی و خوشبو وارد

ص: ۹۰

۱- غاشیه، ۱.

۲- همان، ۲.

۳- مجله بشارت خرداد و تیر ۱۳۸۹ - شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

مجلس مناظره شد و شروع به سخنرانی کرد و به زیبایی صحبت نمود. چون مجلس پایان یافت و جمعیت

پراکنده شد؛ مأمون او را طلبید و گفت: «اسلام اختیار کن و مسلمان شو تا درباره تو چنین و چنان کنم.» او گفت: «دین من، دین پدران من است، مرا وادار مکن که آن را رها کنم.»

این ماجرا گذشت تا سال بعد که مسلمان شده بود. پس دوباره شروع به سخنرانی کرد و به صورت نیکو در فقه صحبت نمود. پس از پایان مجلس، مأمون او را خواست و به او گفت: «مگر تو همان رفیق ما نیستی که یک سال پیش آمدی و اسلام را بر تو عرضه کردیم و نپذیرفتی؟» گفت: «آری، ولی من مردی خوش خط می باشم، چون از اینجا رفتم سه نسخه از تورات نوشتم و در مطالب آن، کم و زیاد کردم. سپس به بازار بردم و در معرض فروش گذاشتم و از من خریداری شد. پس سه نسخه انجیل نوشتم و هنگام نوشتن از آن هم کم کردم و از پیش خود نیز افزودم. آنگاه، آن سه نسخه انجیل هم از من خریداری شد. سپس به سراغ قرآن آمدم و سه نسخه از آن نوشتم و از آن کاستم و بر آن افزودم. آنگاه قرآن را پیش فروشندگان کتاب عرضه کردم ولی هر یک از آن ها که قرآن ها را باز می کردند تا در آن نظر اندازند، همان جاهای کم و زیاد شده، نمایان می شد و آن ها، قرآن های ساختگی را به سوی من پرتاب کردند. من از این رخداد یقین کردم که قرآن کتابی محفوظ است و

در معرض دستبرد نیست.

از همین رو اسلام آوردیم. «مأمون می گوید:» من در سفر حج، سفیان بن عیینه (۱) را دیدم و داستان فوق را برای او نقل کردم. وی گفت: «مصدق این مطلب در قرآن کریم است!» گفتم: «کجای قرآن؟» گفت: «آنجا که درباره تورات و انجیل می فرماید: «بِمَا اسْتِخْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَ كَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ» (۲) که به تصریح این آیه، حفظ کتب آسمانی پیشین، به عهده خود یهود و نصارا گذاشته شد و در نتیجه ضایع گردید. لیکن درباره قرآن می فرماید: «إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ»؛ (۳) «همانا ما قرآن را نازل کردیم و حافظ او هستیم.» که بر طبق این آیه، حفاظت قرآن را خداوند خود عهده دار گردیده و از این رو مصون و محفوظ مانده است. (۴)

۸. تنها سوره ای که تمامی آیاتش خطاب بشر به خداوند است کدام است؟

۸. تنها سوره ای که تمامی آیاتش خطاب بشر به خداوند است کدام است؟ (۵)

ص: ۹۲

۱- ابو محمد سفیان بن عیینه بن میمون هلالی، محدث و فقیه کوفی که بیش از هشتاد تن از تابعین را درک کرد و از آن ها حدیث شنید. ابن عیینه مورد وثوق رجالیان و محدثان بوده و روایات او در صحاح سته و غیر آن وارد شده است. از نظر مذهب، ابن ندیم او را زیدی می داند. (ویکی شیعه)

۲- مائده، ۴۴.

۳- حجر، ۹.

۴- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۱۲.

۵- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۰۱/۰۹/۱۳۷۹.

جلای قلب

سیر نشدن از قرائت قرآن

مکتب و روش سیاسی

گربه دستش به گوشت نمی رسد

درخت خربزه، الله اکبر!

اثر قرآن

ص: ۹۳

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): « إِنَّ هَذِهِ الْقُلُوبَ لَتَضُدُّ كَمَا يَضُدُّ الْحَدِيدُ وَإِنَّ جَلَاءَهَا قِرَاءَةُ الْقُرْآنِ » (۱)

« این دلها چون آهن زنگار می گیرد و جلا و پاک کردن آن ها به وسیله قرآن صورت می گیرد. » (۲)

غیر قرآن غمگسار من نبود

قوتش هر باب را بر من گشود (۳)

Indeed, these hearts get bogged down, as iron is taken off, the glare of the hearts is)
(a recitation of the Qur'an

سیر نشدن از قرائت قرآن

ملا احمد نراقی (رحمه الله): «هرگاه دلی پاک گردد، هرگز از قرائت قرآن سیر نمی شود.» (۴)

ص: ۹۴

۱- ارشاد القلوب، ۷۸.

۲- ترجمه ارشاد القلوب دیلمی با تصحیح و پاورقی علامه شعرانی «ره»، جلد ۱، صفحه ۲۰۳

۳- اقبال لاهوری، ارمغان حجاز.

۴- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱

جان دیون پورت: «قرآن مانند انجیل نیست که فقط به عنوان میزان و شاخصی درباره ی عقاید دینی، عبادت و عمل پیروان آن شناخته شده باشد؛ بلکه دارای مکتب و روش سیاسی نیز هست. کلیه ی مسائل حیاتی و مالی با اجازه ی همین منبع و مصدر قانون گذاری حل می شود. در میان محسنات زیادی که قرآن، به حق واجد آن است، دو نکته ی بسیار مهم وجود دارد؛ یکی لحن تعظیم و تکریم هنگام ذکر نام خداوند و دیگری وجود نداشتن فکر، بیان و یا داستانی خلاف تقوا یا حاکی از سوء اخلاق و بی عفتی و ناپاکی که آن را معیوب و لکه دار نماید. در صورتی که باکمال تأسف، این نواقص در موارد بسیار زیادی در کتب یهود دیده می شوند.»^(۱)

شهید محمدباقر موهبتی: «قرآن فراوان بخوان. فرزندم! همان طور که قرآن می خواندی، ادامه بده تا آن را حفظ کنی؛ که هر چه امروز داریم از قرآن است.»^(۲)

ص: ۹۵

۱- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۲- سایت همسفرشهاد.

گربه دستش به گوشت نمی رسد

می گفت گوشت بو می دهد(۱)

«بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ»(۲)

«بلکه چیزی را دروغ شمردند که به علم آن نرسیدند.»

درخت خربزه، الله اکبر!

مرد اعرابی به مسجد رفت و در نماز جماعت شرکت کرد. امام جماعت سوره بقره را خواند. اعرابی بر اثر ایستادن زیاد، بسیار خسته شد. بدین جهت نماز را رها کرد و رفت. بعد از چند روز، در مسجدی دیگر به نماز جماعت اقتدا کرد. امام جماعت قرائت سوره فیل را شروع کرد، اعرابی فوراً نمازش را شکست و پا به فرار گذاشت. گفتند: «چرا چنین می کنی؟» گفت: «آن امام سوره بقره را خواند، ما از پا افتادیم؛ وای به حال ما که این امام می خواهد سوره فیل را بخواند!»(۳)

اثر قرآن

روزی منصور بن عمار(۴) به مسجد رفت. جوانی را دید که

ص: ۹۶

۱- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۲- یونس، ۳۹.

۳- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

۴- ابو السیری منصور بن عمار ابن کثیر السلامی الخراسانی، یکی از علمای اهل سنت در سده سوم هجری بود. او در عراق، شام و مصر موعظه می کرد.

در نهایت خضوع و خشوع و گریه نماز می خواند. منصور می گوید: «با خودم گفتم از این جوان بوی آشنایی می آید.» توقف کردم تا نماز را تمام کند. گفتم: «ای جوان، می دانی که خدا در جهنم جایی دارد به نام «لظى»: «كَلَّا- إِنَّهَا لَلْظَى، نَزَّاعَةً لِلشَّوَى»؛ (۱)» هرگز چنین نیست، [هیچ فدیة ای پذیرفته نمی شود]. آن مجازات، شعله های آتش سوزان است.

[که در انتظار اوست.] دست و پا و پوست سر را می کند و از بین می برد.» او نعره ای زد و بی هوش شد. بعد از زمانی به هوش آمد و گفت: «باز هم بگو!» گفتم: «أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ

وَ أَهْلِيكُمْ نَاراً وَ قُودُهَا النَّاسُ وَ الْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَ يَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ»؛ (۲) «ای کسانی که ایمان آورده اید، خود و اطرافیانتان را از آتشی که هیزم آن مردم و سنگ می باشد نگه دارید؛ بر آن آتش، ملائکه ای گمارده شده اند که درشت سخن، سخت گیرند، هرگز نافرمانی خدا نمی کنند و هر دستوری به آن ها شود بدون چون و چرا انجام می دهند»

پس آن جوان از شنیدن این آیه نعره ای زد و جان به جانان تسلیم کرد. مشغول کار کفن و دفن او شدم. چون لباس را از تن وی در آوردم؛ بر سینه وی به خطی سبز نوشته شده بود: «فَهُوَ فِي عِيشَةٍ

ص: ۹۷

۱- معارج، ۱۶-۱۵.

۲- تحریم، ۶.

رَاضِيَةٍ، فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ، قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ»؛^(۱) «او در یک زندگی کاملاً رضایت بخش قرار دارد، در بهشت عالی که میوه هایش در دسترس است.» چون او را دفن کردم، شب آن جوان را در خواب دیدم که می آمد و تاجی از درّ و جواهر بر سرش گذاشته است. گفتم: «مَا فَعَلَ اللَّهُ بِمَكَكَ.» (خدا با تو چه کرد؟) گفت: «مرا به درجه شهدا رسانید، بلکه زیادتر.» گفتم: «چرا زیادتر» گفت: «شهدای دیگر با شمشیرهای کفار کشته شده اند. ولی من، به شمشیر ملک جبار.»^(۲)

۹. پیامبرانی که در قرآن کریم به نامشان تصریح شده کدام اند؟

۹. پیامبرانی که در قرآن کریم به نامشان تصریح شده کدام اند؟^(۳)

ص: ۹۸

۱- حاقه، ۲۳-۲۱.

۲- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۲۳.

۳- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۷/۰۹/۱۳۷۹.

دبستان خدا

زبان اهل محبت

نظر دکتر گوستاولوبون در مورد قرآن

از اینجا رانده و از آنجا مانده

موسی که خر نداشت!

زنی که همیشه «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» می گفت

ص: ۹۹

دبستان خدا

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): « أَنْ هَذَا الْقُرْآنَ مَأْدِبُهُ اللَّهُ فَتَعَلَّمُوا مَأْدِبَتَهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ » (۱)

«این قرآن، دبستان خداوند است؛ پس تا آنجا که می توانید از این دبستان بیاموزید.»

ز قرآن پیش خود آینه آویز

دگرگون گشته ئی از خویش بگریز

ترازویی بنه کردار خود را

قیامت های پیشین را برانگیز (۲)

This Quran is the primary school of the Lord, so learn as much as you can from this)
(elementary school

زبان اهل محبت

مرحوم حاج اسماعیل دولابی (رحمه الله): «قرآن، نامه دوست است و زبان اهل محبت. زبان اشاره است؛

ص: ۱۰۰

۱- مجمع البیان، ج ۱ ص ۱۶.

۲- اقبال لاهوری، ارمغان حجاز.

اشارت را اهل محبت درک می کنند. اگر اهل محبت شدی، قرآن را خواهی فهمید.»^(۱)

نظر دکتر گوستاو لوبون در مورد قرآن:

نظر دکتر گوستاو لوبون در مورد قرآن:^(۲)

«قرآن که کتاب آسمانی مسلمین است، تنها منحصر به تعالیم و دستورهای مذهبی نیست؛ بلکه دستورهای سیاسی و اجتماعی مسلمانان نیز در آن درج شده است. تعلیمات اخلاقی قرآن به مراتب بالاتر از تعلیمات اخلاقی انجیل است.»^(۳)

شهید محمدحسین کریم پور احمدی: «تلاوت قرآن را فراموش

نکنید.»^(۴)

از اینجا رانده و از آنجا مانده

از اینجا رانده و از آنجا مانده^(۵)

«خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ»^(۶)

«در دنیا و آخرت ضرر کرده اند.»

ص: ۱۰۱

۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷/۰۱/۱۳۹۱.

۲- عالم فرانسوی و استاد متتبع علوم و آثار شرقی در تاریخ اسلامی.

۳- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۴- سایت همسفر شهدا.

۵- مجله بشارت فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۶- حج، ۱۱.

در گذشته، کاتبی بسیار خوش نویس بود که هرگاه قرآن می نوشت، در آن کم و زیاد می کرد. شخصی مبلغ زیادی به وی داد تا برایش یک نسخه قرآن بنویسد و با او شرط کرد که هیچ گونه تصرفی در آن ننماید. کاتب نیز قبول کرد. وقتی قرآن را نوشت و به آن شخص داد، گفت: «در هیچ جای آن تصرفی نکرده ام، مگر در یکجا که هر چه فکر کردم، نتوانستم تغییرش ندهم.» آن شخص پرسید: «آن یک جا کجاست؟» گفت: «*خَرَّ مُوسَى صَبَعًا*»^(۱) «موسی مدهوش، به زمین افتاد.» که من جای آن نوشتم: «خر عیسی؛ چرا که عیسی (علیه السلام) خر داشت، نه موسی (علیه السلام).»^(۲)

زنی که همیشه «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» می گفت

حکایت شده است که مردی منافق، زن مؤمنی داشت که در تمام کارهای خود «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» می گفت و شوهرش از توسل و اعتقاد او به «بِسْمِ اللَّهِ» بسیار خشمناک می شد. تا آن که روزی کیسه کوچکی زر به آن زن داد و گفت آن را نگه دارد! زن کیسه را گرفت و گفت: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» آن را در پارچه ای پیچید و گفت: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» و دوباره آن را در

ص: ۱۰۲

۱- اعراف، ۱۴۳.

۲- مجله بشارت خرداد و تیر ۱۳۸۹ - شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

مکانی پنهان کرد و «بِسْمِ اللَّهِ» گفت. فردای آن روز، شوهرش کیسه را سرقت نمود و به دریا انداخت تا آن که او را بی اعتقاد و شرمنده کند. پس از انداختن کیسه در دریا به دکان خود رفت. بعد از مدتی صیادی دو ماهی آورد که بفروشد. مرد منافق آن دو ماهی را خرید و به منزل خود فرستاد تا زنش برای شب غذایی درست کند. چون زن شکم یکی از آن ماهیان را پاره نمود، کیسه را در میان شکم آن دید! {بِسْمِ اللَّهِ} گفت و آن را برداشت و در جای اولش گذاشت. چون شب شد و شوهرش به منزل آمد، زن ماهی بریان را نزد او آورد و هردو خوردند. سپس مرد گفت: «کیسه زر را که نزدت به امانت گذاشته بودم بیاور. آن زن برخاست؛ «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» گفت و آن را پیش شوهرش گذاشت. شوهر از مشاهده کیسه، بسیار تعجب نموده و سجده الهی را به جای آورد و مؤمن گردید. (۱)

۱۰. تنها آیه ای که در آن به نام ۱۱ پیامبر تصریح شده کدام آیه است؟

۱۰. تنها آیه ای که در آن به نام ۱۱ پیامبر تصریح شده کدام آیه است؟ (۲)

ص: ۱۰۳

۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۱۵.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱/۰۹/۱۳۷۹.

نجات از تنهایی

ضامن سعادت بشری

مردمی ترین دین

به دعای گربه سیاه، باران نمی بارد

مرد یک چشم

تکلم با قرآن

ص: ۱۰۴

نجات از تنهایی

امام سجاد (علیه السلام): «لَوْ مَاتَ مَنْ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَمَا اسْتَوْحِشْتُ بَعْدَ أَنْ يَكُونَ الْقُرْآنُ مَعِيَ» (۱)

«اگر همه مردم که در میان مشرق و مغرب عالم زندگی می کنند، بمیرند و قرآن کریم با من باشد، احساس ترس و وحشت نمی کنم.»

اگر از وصل من خواهی در اینجا

که قرآن کرد جان را واصل اینجا

ز قرآن باخبر شو ای دل ریش

به جز قرآن دگر چیزی نیندیش (۲)

If all the people who live in the east and west of the world, die, and the Holy Quran be)
(.with me, I will not feel scared

ضامن سعادت بشری

سید جمال الدین اسدآبادی: «دستور مقدسی که به نشانه ی حقانیت دین اسلام تا روز قیامت

ص: ۱۰۵

۱- بحار الانوار، ج ۴۶، ص ۱۰۷.

۲- عطار، هیلاج نامه.

و ضامن سعادت بشری است؛ قرآن است. همان قرآن مقدسی که در پرتو شعاع نورانی اش، دنیای دیروز و امروز را با آن انحطاط، به این درجه از تمدن رسانید.»^(۱)

مردمی ترین دین

آلوارو ماچوردوم کومینز^(۲): «عده ای از من خواستند بعضی از سوره های قرآن را برایشان ترجمه کنم. من هم سوره کوتاهی را انتخاب نمودم. سوره توحید را که از یگانگی خداوند می گوید. این سوره و موسیقی آن، چنان زیبا بود که برای من شاعر، بسیار مهم بود. همچنین سوره فاتحه الکتاب را که درباره جهانی بودن خداوند است، ترجمه کردم. به این ترتیب بود که جهانی بودن و یگانگی خداوند، مرا به این نتیجه رساند که این دین، مردمی ترین و منطقی ترین دین برای از بین بردن ناآرامی ها و مشکلات

امروزی است.»^(۳)

ص: ۱۰۶

-
- ۱- پرمسان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.
 - ۲- شاعر، نویسنده، روزنامه نگار و محقق اسپانیایی.
 - ۳- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

شهید سید مهدی رضوی: «امامی که ما داریم، روش عمل کردن به قرآن را به ما آموخت.»^(۱)

به دعای گربه سیاه، باران نمی بارد

به دعای گربه سیاه، باران نمی بارد^(۲)

«وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ»^(۳)

«و دعای کافران جز در گمراهی نیست و مستجاب نمی شود.»

مرد یک چشم

مردی که یک چشم نابینا بود، به امام جماعتی اقتدا کرد. امام در نماز این آیه را خواند: «أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ»؛^(۴) «آیا برای او دو چشم قرار ندادیم؟» مرد نابینا گفت: «به خدا قسم، نه؛ تنها یک چشم است. ای امام! دیگر این دفعه دروغ گفتی!»^(۵)

تکلم با قرآن

گویند: «شخصی در بیابان زنی را تنها دید، گفت: «کیستی؟»

ص: ۱۰۷

۱- سایت همسفر شهدا.

۲- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۳- رعد، ۱۴.

۴- بلد، ۸.

۵- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹ - شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

جواب داد: «وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ»؛ (۱) «بگو سلام به زودی می دانید!» از قرائت این آیه فهمیدم که می گوید: «اَوَّلَ سَلَامٍ کن، سپس سؤال! که سلام دادن علامت و وظیفه شخصی است که بر دیگری وارد می شود.» به او سلام کردم و گفتم: «در این بیابان آن هم تنها چه می کنی؟ پاسخ داد: «مَنْ يَهْدِي اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ»؛ (۲) «کسی را که خدا هدایت کند گمراه کننده ای برای او نیست.» از این آیه شریف دانستم که راه را گم کرده ولی برای یافتن مقصد به حضرت حق امیدوار است. گفتم: «از جنی یا آدم؟» جواب داد: «يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ»؛ (۳) «ای فرزندان آدم زینتتان را نزد هر مسجد بردارید.»

از قرائت این آیه فهمیدم که از آدمیان است. گفتم: «از کجا می آیی؟» پاسخ داد: «يُنَادُونَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ»؛ (۴) «از جایی دور ندا داده می شوند.» فهمیدم از راه دور می آید. گفتم: «کجا می روی؟» جواب داد: «وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مِنَ اسْتِطَاعٍ إِلَيْهِ»؛ (۵) «بر مردم واجب است که برای خداوند حج به جای آورند، البته کسی

ص: ۱۰۸

۱- زخرف، ۸۹.

۲- زمر، ۳۷.

۳- اعراف، ۳۱.

۴- فصلت، ۴۴.

۵- آل عمران، ۹۷.

که استطاعت آن را داشته باشد.» فهمیدم قصد خانه خدا دارد. گفتم: «چند روز است حرکت کرده ای؟» گفت: «وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ» (۱). «ما آسمان ها و زمین و هر چه را بین این دو است در شش روز خلق کردیم.» فهمیدم شش روز است از شهرش حرکت کرده و به سوی مکه می رود. پرسیدم: «غذاخوردی؟» جواب داد: «وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَّا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ»؛ (۲). «ما پیامبران را مثل فرشتگان، بدون بدن قرار ندادیم تا غذا نخورند.»

فهمیدم چند روزی است غذا نخورده است. گفتم: «عجله کن تا تو را به قافله رسانم.» جواب داد: «لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا» (۳). «خداوند هیچ کسی را بیشتر از طاقتش تکلیف نمی کند.»

فهمیدم که مثل من در حرکت تندرو نیست و طاقت ندارد. به او گفتم: «بر مرکب من در ردیف من سوار شو تا به مقصد برویم.» پاسخ داد: «لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا»؛ (۴). «اگر در آسمان و زمین چند خدا غیر از خدای یگانه بود فاسد می شدند.» دانستم که تماس بدن زن و مرد در یک مرکب یا یک خانه و یک محل موجب فساد است. به همین علت از مرکب پیاده شدم و به او گفتم: «شما

ص: ۱۰۹

۱- ق، ۳۸.

۲- انبیاء، ۸.

۳- بقره، ۲۸۶.

۴- انبیاء، ۲۲.

به تنهایی سوار شوید.» وقتی سوار شد گفت: «سُبْحَانَ

الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ»؛(۱) «منزه است خداوندی که برای ما این (کشتی ها) را مسخر گردانید و ما هرگز قادر به تسخیر آن نبودیم.» وقتی به قافله رسیدیم گفتم: «در این قافله آشنایی داری؟» جواب داد: «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ»؛(۲) «محمد نیست مگر رسولی و قبل از او رسولانی دیگر بوده اند.» «يَا يَحْيَىٰ

خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ»؛(۳) «ای یحیی کتاب را با قوت بگیر.» «يَا مُوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ»؛(۴) «ای موسی منم خداوند.» «يَا دَاوُودُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ»؛(۵) «ای داوود ما تو را در زمین جانشین و خلیفه قرار دادیم.» از قرائت این چهار آیه دانستم که چهار نفر آشنا به نام محمد و داوود و یحیی و موسی دارد. چون آن چهار نفر نزدیک آمدند این آیه را خواند: «الْمَالُ وَ

الْبُنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا»؛(۶) «مال و فرزندان زینت زندگانی دنیوی هستند.»

فهمیدم این چهار نفر فرزندان او هستند. به آن ها گفت: «يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ»؛(۷) «ای پدر، موسی را

ص: ۱۱۰

۱- زخرف، ۱۳.

۲- آل عمران، ۱۴۴.

۳- مریم، ۱۲.

۴- قصص، ۳۰.

۵- ص، ۲۶.

۶- کهف، ۴۶.

۷- قصص، ۲۶.

به خدمت گیر؛ چرا که بهترین کسی که می توانی برای خدمت انتخاب کنی؛ کسی است که امین و توانا باشد. «فهمیدم به آن ها گفت:» به این مرد امین که زحمت کشیده و مرا تا اینجا آورده مزد دهید. «آن ها هم به من مقداری درهم و دینار دادند. او حس کرد کم است و گفت: «وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ»؛ (۱) «خداوند برای کسی که بخواهد، پاداش را دوچندان گرداند.»

فهمیدم می گوید به مزد او اضافه کنید. از رفتار آن زن سخت تعجب کردم و به فرزندانش گفتم: «این زن باکمال که نمونه او را ندیده بودم، کیست؟» جواب دادند: «این زن، فضه خادم حضرت زهرا (علیها السلام) است که بیست سال است جز با قرآن، سخن نگفته است.» (۲)

۱۱. پنج تن از پیامبران قرآنی که پیش از تولد نام گذاری شده اند کدام اند؟

۱۱. پنج تن از پیامبران قرآنی که پیش از تولد نام گذاری شده اند کدام اند؟ (۳)

ص: ۱۱۱

۱- بقره، ۲۶۱.

۲- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۱۳.

۳- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹ / ۰۹ / ۰۱.

افزایش هدایت

سندی زنده

قضاوتی عادلانه درباره زنان

به عمل کار برآید

و والدی بلا ولد!

اشکالات کندی به قرآن

ص: ۱۱۲

امام علی (علیه السلام): « مَا جَالَسَ هَذَا الْقُرْآنَ أَحَدٌ إِلَّا قَامَ عَنْهُ بِزِيَادَةٍ أَوْ نُقْصَانٍ، زِيَادَةٍ فِي هُدًى أَوْ نُقْصَانٍ مِنْ عَمَى » (۱)

«هیچ کس با قرآن هم نشین نمی شود؛ مگر این که از کنار آن با افزایش یا کاهش برمی خیزد؛ افزایش هدایت یا کاهش گمراهی.»

دام ها گسترده شیطان در مسیر عمر تو

تا که ایمن باشی از این دام ها قرآن بخوان (۲)

No one will not coexist with the Qur'an unless it rises from its side by increasing or)
(.decreasing: increasing guidance or decreasing misleading

سندی زنده

علامه طبرسی (رحمه الله): «قرآن کریم، علاوه بر این که سندی زنده بر حقانیت رسالت پیامبر اعظم (صلی الله علیه وآله) می باشد، جنبه هدایتگری و تربیتی آن نیز دارای اهمیت و قابل توجه است. این کتاب آسمانی، با روح و روان انسان ها

سروکار دارد. افکار انسان ها را با بهترین و عالی ترین

ص: ۱۱۳

۱- نهج البلاغه، خ ۱۷۵.

۲- حسان.

اندیشه های الهی تغذیه می نماید و به حق می توان، قرآن کریم را کتاب هدایتگر و فرهنگ آفرین به حساب آورد.»^(۱)

قضاوتی عادلانه درباره زنان

بانو ستان رانی تنس هلندی: «محتوای این کتاب آسمانی،

کاملاً با عقل و خرد و فطرت بشری مطابقت دارد و از مطالب زننده و خلاف عقل به کلی پاک است. قرآن درباره زنان، قضاوتی

عادلانه دارد و برخلاف بعضی از مرام ها و ادیان که جنس زن را تا به سر حد بردگی تنزل داده اند و ارزشی برای او قائل نیستند؛ وی را از مزایا و حقوق انسانی برخوردار ساخته و مقام شامخی برای او منظور داشته است.»^(۲)

شهید سید مهدی رضوی:

«ما به واسطه استفاده درست از قرآن با معنی مبارزه و جهاد آشنا شدیم.»^(۳)

ص: ۱۱۴

۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.

۲- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۳- سایت همسفرشهاد.

به عمل کار برآید به سخن دانی نیست

به عمل کار برآید به سخن دانی نیست (۱)

«لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ» (۲)

«چرا سخنی می گوئید که به آن عمل نمی کنید.»

و والدی بلا ولد!

مردی فرزند خود را به مکتب خانه فرستاد تا قرآن بیاموزد. روزی از فرزندش پرسید: «به کدام سوره رسیده ای؟» گفت: «لَا

أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ» (۳) «و وَالِدِي بِلَا وَلَدٍ»؛ «قسم به این شهر که پدرم بی فرزند است.» پدر گفت: «به جان خودم، کسی که تو

فرزندش باشی، واقعاً بلا ولد و بی فرزند است!» (۴)

اشکالات کندی به قرآن

کندی فیلسوف نامی عراق، در زمان خویش دست به تألیف کتابی زد که به نظر خود، تناقضات قرآن را در آن گرد آورده بود. او چون با فلسفه و مسائل عقلی و افکار حکمای یونان سروکار

ص: ۱۱۵

۱- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۲- صف، ۲.

۳- بلد، ۱.

۴- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

داشت، بر طبق معمول با حقایق آسمانی و موضوعات دینی چندان میانه ای نداشت و به موجب غروری که با خواندن فلسفه به او دست داده بود، به تعالیم مذهبی به دیده حقارت نگاه می کرد. اسحاق کندی آن چنان سرگرم کار کتاب «تناقضات قرآن» شده بود که به کلی از مردم کناره گرفته، پیوسته در منزل با اهتمام زیاد به آن می پرداخت.

روزی یکی از شاگردان او در سامرا به حضور امام حسن عسکری (علیه السلام) شرفیاب شد. حضرت به وی فرمود: «در میان شما شاگردان اسحاق کندی، یک مرد رشید باشهامتی

پیدا نمی شود که این مرد را از کاری که پیش گرفته بازدارد؟»

شاگرد مزبور گفت: «ما چگونه در این خصوص به وی اعتراض

کنیم یا در مباحث علمی دیگر از وی ایراد بگیریم! او استاد بزرگ و نامداری است و ما توانایی گفتگو با او را نداریم.»

حضرت فرمود: «اگر من چیزی به تو بگویم، می توانی به او برسانی و درست به وی بفهمانی؟» گفت: «آری.» فرمود: «نزد استادت برو و با وی الفت بگیر و تا می توانی در اظهار ارادت و اخلاص و خدمتگزاری نسبت به او کوتاهی نکن؛ تا جایی که کاملاً مورد نظر وی واقع شوی و او هم لطف و عنایت خاصی نسبت به تو پیدا کند. وقتی کاملاً باهم انس گرفتید، به وی بگو مسئله ای به نظرم رسیده است می خواهم آن را از شما بپرسم و آن سؤال این

است که اگر یکی از پیروان قرآن که با لحن آن آشنایی دارد از شما سؤال کند، آیا امکان دارد کلامی که شما از قرآن گرفته و نزد خود معنی کرده اید، گوینده آن، معنی دیگری از آن اراده کرده باشد؟ او خواهد گفت: «آری ممکن است و چنین چیزی از نظر عقلی اشکال ندارد.» آنگاه به وی بگو: «ای استاد، شاید خداوند آن قسمت از قرآن را که شما نزد خود معنی کرده اید، عکس آن را اراده نموده باشد و آنچه شما پنداشته اید؛ معنی آیه و مقصود خداوند که گوینده آن است، نباشد.»

آن شاگرد از نزد حضرت رخصت خواست و به خانه استاد خود، اسحاق کندی رفت و بر طبق دستور امام حسن عسکری (علیه السلام) با وی زیاد رفت و آمد کرد تا میان آنان انس کامل برقرار گردید. روزی از فرصت استفاده نمود و موضوع را همان گونه که حضرت تعلیم داده بود، با وی در میان گذارد. همین که فیلسوف نامی پرسش شاگردش را شنید، فکری کرد و گفت: «بار دیگر سؤال خود را تکرار کن!» شاگرد سؤال را تکرار نمود و استاد مدتی درباره آن اندیشید و دید، از نظر لغت و عقل چنین احتمالی هست و ممکن است آنچه وی از فلاهن آیه قرآن فهمیده و پنداشته است که با آیه دیگر منافات دارد، منظور صاحب قرآن غیر از آن باشد.

سرانجام فیلسوف نامبرده شاگرد دانشمند خود را مخاطب ساخت و گفت: «تو را سوگند می دهم بگو این سؤال را چه کسی

به تو آموخته است؟» شاگرد گفت: «به دلم خطور کرد.» فیلسوف گفت: «نه چنین نیست. این گونه سخن از تو سر نمی زند. تو هنوز به مرحله ای نرسیده ای که چنین مطلبی را درک کنی. راست بگو آن را از کجا آورده و از چه کسی شنیده ای؟» شاگرد گفت: «این موضوع را امام حسن عسکری (علیه السلام) به من آموخت و امر کرد آن را با شما در میان بگذارم.»

فیلسوف گفت: «اکنون حقیقت را اظهار کردی. آری این گونه مطالب فقط از این خاندان صادر می شود.» سپس فیلسوف بزرگ عراق آنچه درباره تناقضات قرآن نوشته و به نظر خود به کتاب آسمانی مسلمانان ایراد گرفته بود، همه را جمع کرد و در آتش انداخت. (۱)

۱۲. پیامبری که پیش از او همانمی برای او وجود نداشت کیست؟

۱۲. پیامبری که پیش از او همانمی برای او وجود نداشت کیست؟ (۲)

ص: ۱۱۸

-
- ۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۲۳.
 - ۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۰۱/۰۹/۱۳۷۹.

علم اولین و آخرین

حل مشکلات جوانان

ایجاد ملتی متمدن

هر سخن جایی و هر نکته مکانی دارد

ذره‌م یا درهم

جاری شدن آب به وسیله قرآن

ص: ۱۱۹

علم اولین و آخرین

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): «مَنْ أَرَادَ عِلْمَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ، فَلْيَتَوَرَّ الْقُرْآنَ»^(۱)

«هر که علم اولین و آخرین را می خواهد، باید آن را در قرآن بجوید.»

ز قرآن هرچه گوئی ذات آن است

که در قرآن یقین عین عیان است

عیان خواهی ز قرآن یاب اینجا

ز قرآن یاب فتح الباب اینجا^(۲)

(Whosoever wants the first and last science, he should seek it in the Quran)

حل مشکلات جوانان

آیت الله فاضل لنکرانی (رحمه الله): «ارتباط عمیق و کامل با قرآن، تمام مشکلات دنیوی انسان ها به ویژه جوانان را حل خواهد کرد. آشنایی کامل با مفاهیم قرآن،

ص: ۱۲۰

۱- کنز العمال، ج ۱ ص ۵۴۸.

۲- عطار، هیلاج نامه.

مراتب علمی بالایی لازم دارد که باید از کتاب های غنی و معتبر اسلامی برای شروع این کار استفاده کرد.»^(۱)

ایجاد ملتی متمدن

نولدکه^(۲):

«قرآن، با منطق علمی و روش اطمینان بخش و قانع کننده ای که دارد؛ دل های شنوندگان خود را به سوی خویش توجه داده و آن ها را طرف خطاب قرار می دهد. همواره بر دل های کسانی که از دور با آن مخالفت می ورزند، تسلط یافته و آن ها را به خود می پیوندد. فضیلت قرآن با داشتن سادگی و بلاغت خاص خود، به اوج کمال رسیده است. این کتاب توانست از مردمی وحشی و بی تربیت، ملتی متمدن ایجاد کند که تعلیم و تربیت دنیای خویش را بر عهده گرفتند.»^(۳)

ص: ۱۲۱

۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷/۰۱/۱۳۹۱ .

۲- دانشمند و خاورشناس مشهور آلمانی که در زبان سامی و لغات شرقی تخصص یافته و شهرت کسب کرده است و مهم ترین اثر او تاریخ قرآن است که بعد از تألیف آن به دریافت جایزه آکادمی فرانسه نائل شد. (ویکی پدیا، دانشنامه آزاد)

۳- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

شهید صفرعلی رضایی: «هر مسلمان واقعی اول باید به کتاب آسمانی اش؛ قرآن عمل کند و بعد به اعمال دیگر بپردازد.» (۱)

هر سخن جایی و هر نکته مکانی دارد

هر سخن جایی و هر نکته مکانی دارد (۲)

«لِكُلِّ نَبَأٍ مُّشْتَقَرٌّ» (۳)

«هر خبری [که خدا و پیامبر به شما داده] وقت معینی [برای وقوع] دارد.»

درهم یا درهم

شخصی به قرآن نگاه می کرد و پیوسته می گفت: «چقدر ارزان قیمت است، این از فضل خداوند است که با یک درهم هرچه بخواهم می خورم و بهره مند می گردم.» شخصی دیگر قرآن وی را گرفت، پس از مشاهده آن صفحه، دید مقصود او این آیه است: «ذَرَهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا»؛ (۴) «بگذار آن ها بخورند و بهره گیرند.» و او آیه را به اشتباه، این گونه می خواند: «ذَرَهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا»؛ (درهمی بدهید، هرچه می خواهید بخورید و بهره بگیرید.)

ص: ۱۲۲

۱- سایت همسفر شهدا.

۲- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۳- انعام، ۶۷.

۴- حجر، ۳.

گر، به پیشش بگذرد لفظ «خبر»

«خبز» پندارد، رود هوشش ز سر(۱)

جاری شدن آب به وسیله قرآن

نوشته اند: «در گذشته چند نفر از سادات نجف آباد اصفهان به خدمت آیه‌الله بیدآبادی (رحمه الله) آمده، گفتند: «چشمه آبی که از دامنه کوه جاری می شد و مورد استفاده اهالی بود، مدتی است خشکیده و ما در زحمت هستیم. دعایی کنید تا گشایشی حاصل شود.» آن بزرگوار آیه شریفه: «لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ

عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ»؛(۲) «اگر این قرآن را بر کوهی نازل می کردیم، قطعاً می دیدی که در برابر آن خشوع می کند و از ترس خداوند شکافته و متلاشی می شود.» را بر کاغذی نوشت و به آن ها داد و فرمود: «اول شب آن را بر قله آن کوه بگذارید و برگردید.»

آن ها چنین کردند و چون به خانه خود رسیدند، صدای مهیبی از کوه بلند شد که همه شنیدند. صبح وقتی بیرون آمدند، چشمه آب را دیدند که جاری شده و شکر خدا را به جا آوردند.(۳)

۱۳. پیامبری که تنها یک بار نامش در قرآن ذکر شده کدام است؟

۱۳. پیامبری که تنها یک بار نامش در قرآن ذکر شده کدام است؟(۴)

ص: ۱۲۳

۱- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

۲- حشر، ۲۱.

۳- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۳۱.

۴- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

شناخت حقیقت

حرکت دادن دل به وسیله قرآن

علت بدبختی های مسلمانان

امام من و امام تو

آن را که حساب، پاک است

از محاسبه چه باک است

قاریان بی ولایت

ص: ۱۲۴

امام صادق (علیه السلام): « مَنْ لَمْ يَعْرِفِ الْحَقَّ مِنَ الْقُرْآنِ

لَمْ يَتَنَّكَبِ الْفِتْنَةَ » (۱)

«هر کس حقیقت را از طریق قرآن نشناسد، از فتنه ها

برکنار نمی ماند.»

رسنی محکم است قرآنت

خویشتن را بدان رسن دربند (۲)

Whoever does not know the truth through the)

(Qur'an, he does not abandon the sedition

حرکت دادن دل به وسیله قرآن

شهید مطهری (رحمه الله): «قرآن را با تأمیل و تدبر بخوانید. آنجا که به شگفتی های قرآن می رسید، توقف کنید؛ زود رد نشوید. اگر به نکته ای برخورد کردید همان جا بایستید و روی آن تأمل کنید. دل ها را به وسیله قرآن، به حرکت در آورید.» (۳)

ص: ۱۲۵

۱- بحار الأنوار، ج ۲، ص ۲۴۲.

۲- کمال الدین اسماعیل شاعر بزرگ قرن هفتم.

۳- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.

پرنس ژیوایی بورگیز: (۱)

«مسلمانان همین که در پیروی قرآن و خواندن آن و عمل به قوانین و احکامش سستی نشان دادند، نیروی سعادت و فرشته سیادت نیز با این بی اعتنایی از آن ها دور شد و آن همه عزت و قدرت و خرسندی و عظمت، از افق حیات آن ها رخت برپست و به جایش اهریمن اسارت و بندگی جانشین شد. دشمنان از این فرصت استفاده کردند و بر آن ها تاختند و حلقه وار چون میکرب ها اجتماع آن ها را در میان گرفتند و آن ها را به روزگار کنونی اسیر و مقید ساختند. آری این همه بدبختی ها و تیره روزی های مسلمین از مراعات نکردن قوانین قرآن بوده. در این امر بزرگ، هیچ گناهی متوجه اسلام (قرآن) نیست. آیا حقیقتاً ایرادی می توان بر این آیین پاک گرفت؟» (۲)

شهید سید حسین صفایی: «در تربیت کودک خود بکوشید؛ و از یاد دادن قرآن و احکام اسلامی به فرزندان خود، غافل نباشید.» (۳)

ص: ۱۲۶

-
- ۱- مورخ و تاریخ نویس ایتالیایی که پیرامون مسائل تاریخی، تحقیقات زیادی داشته است. (ویکی پدیا، دانشنامه آزاد)
 - ۲- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.
 - ۳- سایت همسفر شهدا.

آن را که حساب پاک است از محاسبه چه پاک است

آن را که حساب پاک است از محاسبه چه پاک است (۱)

«مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ» (۲)

«بر نیکوکاران، هیچ راه ملامت و سرزنش وجود ندارد.»

امام من و امام تو

پس از شهادت امام صادق (علیه السلام) ابوحنیفه به مؤمن طاق-که از شاگردان آن حضرت بود- به طعنه گفت: «امام تو از دنیا رفت.» مؤمن طاق فوراً گفت: «أَمَّا إِمَامُكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ، إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ»؛ (۳) «اما پیشوای تو (شیطان) از مهلت یافتگان است تا آن روز معلوم.» (۴)

قاریان بی ولایت

شبی امام علی (علیه السلام) از مسجد کوفه خارج شده، به سوی خانه می رفت و کمیل نیز با آن حضرت بود. در راه به در خانه ای رسیدند که صدای تلاوت قرآن از آنجا به گوش می رسید و صاحب آن خانه این آیه را با سوز و گداز مخصوصی می خواند: «أَمَّنْ»

هُوَ قَانَتْ آنَاءَ

ص: ۱۲۷

۱- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۲- توبه، ۹۱.

۳- حجر، ۳۸-۳۷.

۴- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ»؛ (۱) «آیا کسی که در ساعات شب به عبادت خدا مشغول است و در حال سجده و قیام می باشد، از عذاب آخرت می ترسد و به رحمت الهی امیدوار می باشد. [باکسی که شب و روز به کفر و عصیان مشغول است، یکسان خواهد بود.]»

نوای دل نواز و آهنگ حزین آن شخص ناشناس، چنان بود که کمیل را سخت تحت تأثیر قرار داد و مجذوب خود ساخت و دلداد و فریفته آن شخص گردید ولیکن چیزی نگفت و از این نشاط و جذبه باطنی خود، سخنی به میان نیاورد. اما امیرالمؤمنین (علیه السلام) با علم خدادادی خود، درک کرد که قلب کمیل دلباخته آن شخص گردیده است. فرمود: «ای کمیل، نغمه و نوای مناجات این مرد، تو را فریب ندهد؛ چراکه او از دوزخیان است و من به همین زودی، از حقیقت این موضوع برای تو پرده برمی دارم.»

کمیل از این مکاشفه و آگاهی و این که آن قاری پرسوزوگداز را اهل دوزخ خواند، سخت شگفت زده شد. این ماجرا گذشت تا قائله خوارج پیش آمد. در همین وقایع بود که امام در میدان جنگ ایستاده بودند و شمشیر خونین که قطره های خون از آن می چکید، در دست داشت و سرهای آن تبهکاران، حلقه وار روی زمین قرار داده شده و کمیل روبروی امام ایستاده بود. حضرت با سر شمشیر

ص: ۱۲۸

۱- زمر، ۹.

خود به سری از آن سرها اشاره کرد و فرمود: «أَمَّنْ هُوَ قَسَائِتُ أَنْاءَ اللَّيْلِ» و اشاره کرد به کمیل که یادت هست شبی که با من بودی و صدای تلاوت قرآن از خانه ای بلند بود و صاحب خانه، این آیه را می خواند؟ اینک این همان شخص است که در آن وقت شب، با آن حال و شور این آیه را قرائت می کرد و تو را مجذوب خودساخته بود.»(۱)

۱۴. کدام پیامبران پدر و پسر بوده اند؟

۱۴. کدام پیامبران پدر و پسر بوده اند؟(۲)

ص: ۱۲۹

۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۱۴.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱

به طور کلی قرآن کریم در نگاه پیامبر اسلام (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَاهْلِ بَيْتِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَام) آن حضرت، از جایگاهی رفیع برخوردار است و بالتبع مسائل مربوط به آن، از جمله؛ تلاوت و قرائت، تدبر و عمل به فرامین آن و آموختن و آموزاندن آن و نیز حفظ قرآن و در سینه داشتن آن، مورد سفارش ایشان قرار گرفته است. در این بخش برای پی بردن به اهمیت حفظ قرآن به این احادیث شریف اشاره می‌کنیم.

اشاره

بزرگان امت

دعای گشایش امور

بزرگ ترین معجزه

از کوزه همان برون تراود که در اوست

آیه ای مناسب با سنگ قبر

نقطه ای که هرگز جابجا نشد

ص: ۱۳۱

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): «أَشْرَافُ أُمَّتِي حَمَلَةُ الْقُرْآنِ وَأَصْحَابُ اللَّيْلِ» (۱)

« اشراف و نیکان امت من، حاملان قرآن و شب زنده دارانند.» (۲)

اگر در وصل قرآن بوی بردی

چو منصور از حقیقت گوی بردی

اگر از وصل قرآنی خبردار

حقیقت خیر بین بگذر ز اشرار (۳)

The elders of my nation are the carriers of the Qur'an and the prayers of the night)
(.readers

دعای گشایش امور

شیخ حسنعلی اصفهانی (نخودکی) (رحمه الله): «برخی از من دعای توفیق سحری و گشایش امور می خواهند، [به آن ها] دستور می دهم که قرآن تلاوت کنند.» (۴)

ص: ۱۳۲

۱- سفینه، ج ۲، ص ۴۱۵.

۲- ترجمه تفسیر مجمع البیان، جلد ۱، صفحه ۲۹.

۳- عطار، هیلاج نامه.

۴- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱

فیلیپ. ک: (۱)

«قرآن از تمام معجزات، بزرگ تر است و اگر سراسر اهل عالم جمع شوند، بی تردید از آوردن مثل آن عاجز خواهند ماند.» (۲)

شهید غلامرضا اشرفی: «قرآن بخوانید تا نلغزید.» (۳)

از کوزه همان برون تراود که در اوست

از کوزه همان برون تراود که در اوست (۴)

«قُلْ كُلُّ يَوْمٍ عَلَيَّ شَاكِلَةٌ» (۵)

«[ای پیامبر] بگو هر کس بر حسب شکل گیری شخصیتش، عمل می کند.»

ص: ۱۳۳

-
- ۱- دانشمند معاصر و استاد دانشگاه پرینستون آمریکا که درباره تاریخ عرب تحقیقات ارزنده ای کرده و چندین کتاب در این زمینه نگاشته است. (ویکی پدیا، دانشنامه آزاد)
 - ۲- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.
 - ۳- سایت همسفر شهدا.
 - ۴- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.
 - ۵- اسرا، ۸۴.

آیه ای مناسب با سنگ قبر

سلطان محمود غزنوی، برای خود قبری ساخت و به یکی از نوکران گفت: «آیه ای مناسب پیدا کن تا بر روی سنگ قبر حک کنیم.» نوکر گفت: «قربان! بنویسید: «هَيْدِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ»؛(۱) «این همان دوزخی است که به شما وعده داده می شد.»(۲)

این گور تو چنان که رسول خدای گفت

یا روضه ی بهشت است یا کنده سعیر(۳)

نقطه ای که هرگز جابجا نشد

در تفسیر آیه «فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا آتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَنْ يُضَيِّفُوهُمَا»؛(۴) «موسی و خضر به راه افتادند تا به یک آبادی رسیدند و از اهالی آن، غذا خواستند ولی مردم از پذیرایی آن دو نفر شانه خالی کردند»؛ پیامبر(صلی الله علیه و آله) فرمود: «اهل آن روستا مردم پستی بودند که از آن دو پیامبر بزرگوار، مهمان نوازی نکردند.»

ص: ۱۳۴

۱- یس، ۶۳.

۲- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

۳- ناصر خسرو، دیوان، چ تهران، ص ۱۷۱.

۴- کهف، ۷۷.

می گویند، نام آن دیار، انطاکیه بوده است و مردم آن، وقتی از نزول این آیه خبردار شدند، باری از طلا به حضور پیامبر (صلی الله علیه و آله) آورده و عرض کردند: «يَا رَسُولَ اللَّهِ نَشْتَرِي بِهَذَا الذَّهَبِ أَنْ تَجْعَلَ الْبَيْءَ تَاءً»؛ (ما با این طلا، بای را به جای تاء خریداری می کنیم). این طلاها را بگیر و نقطه (أَبُو) را بردارید و دونقطه بالای آن بگذارید تا (أَتُو) گردد و معنی آن چنین شود: «اهل آبادی آمدند تا آن دو نفر را مهمانی کنند.» تا با این کار، نام ننگ از ما زدوده شود. «حضرت امتناع ورزیده و فرمودند: «تغییر این نقطه باعث می شود دروغ در کلام خدا داخل شود؛ که خلاف شأن و مقام خداست.»» (۱)

۱۵. کدام پیامبر قاری بهشتیان است؟

۱۵. کدام پیامبر قاری بهشتیان است؟ (۲)

ص: ۱۳۵

۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۱۵.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

اشاره

سرشناسان اهل بهشت

توشه انسان

مزیت بلاغتی قرآن

در ناامیدی بسی امید است

پایان شب سیه سپید است

پرسش ناراحت کننده

اثر قرآن بر زنی از اهالی یوگسلاوی

ص: ۱۳۶

پیامبر اسلام (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «حَمَلَهُ الْقُرْآنُ عُرْفَاءَ أَهْلِ الْجَنَّةِ» (۱)

«حاملان قرآن، سرشناسان اهل بهشت اند.»

مرا وصل است در قرآن پدیدار ز قرآنم شده جانان پدیدار مرا وصل است از قرآن حقیقت دم از قرآن زدم اندر شریعت (۲)

(The carriers of the Qur'an are known as parishioners)

توشه انسان

آیت الله بروجردی (رحمه الله): «از حفظ داشتن قرآن، توشه ای برای انسان است. افسوس بر کسی که از دنیا برود و توشه ای نداشته باشد.» (۳)

ص: ۱۳۷

-
- ۱- وسایل الشیعه، ج ۶، ص ۱۷۵.
 - ۲- عطار، هیلاج نامه.
 - ۳- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.

کارلتون اس گون: (۱)

«بلاغت یکی از مزایای عظیم قرآن است. قرآن، هنگامی که درست تلاوت شود؛ چه شنونده به لغت عرب آشنایی داشته باشد و آن را بفهمد یا آشنایی نداشته و آن را نفهمد، تأثیر شدید و عمیقی در او گذاشته و در ذهنش جاگیر می شود. این مزیت بلاغی قرآن، ترجمه شدنی نیست.» (۲)

شهید حسین دلخواه: «از قدرت قرآن و دعا غفلت نکنید.» (۳)

در ناامیدی بسی امید است

پایان شب سیه سپید است (۴)

«أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ» (۵)

«مگر نه این است که صبح [پیروزی] نزدیک است؟»

ص: ۱۳۸

۱- دانشمند معروف آنترپولوژی (انسان شناسی)، استاد دانشگاه ایالت پنسیلوانیا آمریکا.

۲- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۳- سایت همسفرشهادا.

۴- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۵- هود، ۸۱.

مردی قطعه زمینی در مجاور زمین شخص دیگری داشت و هر سال، بخشی از زمین او را ضمیمه ی زمین خود می کرد. روزی صاحب زمین اولی به دومی گفت: «علت نقصان و کاستی زمین چیست؟» او در جواب این گونه گفت: «مگر نشنیده ای که خدا می گوید: «أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا»؛ (۱) «آیا نمی بیند که ما پیوسته به سراغ [اهل] زمین می آییم و از اطراف [و جوانب] آن، کم می کنیم!؟»

اولی گفت: «پس علت زیاد شدن زمین تو چیست؟» جواب داد: «ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ»؛ (۲) «این فضل خداوند است، به هر کس [که شایسته ببیند] می دهد.» اولی پرسید: «آخر چرا زمین تو هر سال بیشتر می شود و زمین من کم؟» گفت: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنَ أَشْيَاءٍ إِن تَبَدَّلَ لَكُمْ تَسْؤُكُمْ»؛ (۳) «ای کسانی که ایمان آورده اید! از چیزهایی نپرسید که اگر برای شما آشکار گردد، شما را ناراحت می کند.» (۴)

ص: ۱۳۹

۱- رعد، ۴۱.

۲- مائده، ۵۴.

۳- همان، ۱۰۱.

۴- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹ - شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

سید قطب در تفسیر خود می نویسد: «زمانی ما شش نفر مسلمان با یک کشتی مصری، اقیانوس اطلس را به سوی نیویورک می پیمودیم. مسافران کشتی ۱۲۰ مرد و زن بود و جز ما کسی در میان مسافران، مسلمان نبود. روز جمعه به این فکر افتادیم که نماز جمعه را در قلب اقیانوس و بر روی کشتی بخوانیم تا علاوه بر اقامه فریضه مذهبی، یک حماسه اسلامی در مقابل یک مبلغ مسیحی که در داخل کشتی نیز دست از برنامه تبلیغی خود بر نمی داشت، بیافرینیم.

بخصوص که او مایل بود ما را هم به مسیحیت دعوت کند. ناخدای کشتی که یک انگلیسی بود، موافقت کرد و به کارکنان کشتی نیز که همه از مسلمانان آفریقا بودند، اجازه داده شد که با ما نماز بخوانند و آن ها از این موضوع بسیار خوشحال شدند. زیرا این نخستین باری بود که نماز جمعه بر روی کشتی انجام می گرفت. من به خواندن خطبه نماز جمعه پرداختم و جالب توجه این که مسافران غیرمسلمان اطراف ما حلقه زده بودند و با دقت به انجام این فریضه اسلامی نگاه می کردند.

پس از پایان نماز، گروه زیادی از آن ها نزد ما آمدند و این موفقیت را به ما تبریک گفتند. ولی در میان جمعیت، خانمی بود که بعدها فهمیدم مسیحی است و اهل یوگسلاوی می باشد. او فوق العاده تحت تأثیر نماز ما قرار گرفته بود؛ به حدی که اشک از

چشمانش سرازیر بود و قادر به کنترل خویش نبود. به زبان انگلیسی ساده و آمیخته با تأثیر شدید و خضوع و خشوع خاصی سخن می گفت. به او گفتیم که ما با لغت عربی صحبت می کردیم؛ شما چگونه تحت تأثیر واقع شدید؟ او گفت: «هرچند یک کلمه از مطالب شما را نفهمیدم، اما به وضوح دیدم که این کلمات، آهنگ عجیبی داشت. از همه مهم تر، مطلبی که نظر مرا فوق العاده به خود جلب کرد، این بود که در لایه لای خطبه شما، جمله هایی وجود داشت که از بقیه ممتاز بود. آن ها دارای آهنگ فوق العاده مؤثر و عمیقی بودند. آن چنان که لرزه براندام من می انداخت. یقیناً این جمله ها مطالب دیگری بودند. فکر می کنم شما به هنگامی که این جمله ها را ادا می کردید، وجودتان از روح القدس جان می گرفت! من کمی فکر کردم و متوجه شدم این جمله ها، همان آیاتی بود که من در اثنای خطبه و در نماز آن را می خواندم. این موضوع ما را تکان داد و متوجه این نکته ساخت که آهنگ قرآن، آن چنان مؤثر است که حتی بانویی را که یک کلمه از مفهوم آن را نمی فهمد، تحت تأثیر شدید خود قرار می دهد.» (۱) (۲)

۱۶. پیامبری که در قرآن کریم سید نامیده شده کیست؟

۱۶. پیامبری که در قرآن کریم سید نامیده شده کیست؟ (۳)

ص: ۱۴۱

۱- تفسیر فی ظلال، جلد ۴، صفحه ۴۲۲.

۲- تفسیر نمونه، ج ۸، ص ۲۸۹.

۳- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار ۰۱ / ۰۹ / ۱۳۷۹.

دوستان خدا

تجلیل از مقام وحی

قرآن، قانون اساسی مسلمانان

قاف، قوف، قیف

دوستدار قرآن

ص: ۱۴۲

پیامبر اسلام (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «حَمَلَهُ الْقُرْآنِ أَوْلِيَاءُ اللهُ» (۱)

«حافظان قرآن، دوستان خداوند.»

او جمیل است و محبٌ للجمال

کی جوان نو گزیند پیر زال (۲)

(The guardians of the Qur'an are friends of God)

تجلیل از مقام وحی

سید بن طاووس (رحمه الله): «پسرم، برای تعظیم و تجلیل از مقام وحی و هم چنین احیای شعائر اسلام، تمام قرآن را حفظ و از

بر نمایند.» (۳)

ص: ۱۴۳

۱- کنز العمال، ج ۱، حدیث ۲۲۹۲.

۲- مولوی، مثنوی معنوی، دفتر سوم.

۳- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۱ / ۱۳۹۱.

گیبون: «از اقیانوس اطلس تا کنار رود گنگ، قرآن نه فقط قانون فقهی شناخته شده است؛ بلکه یک قانون اساسی است که شامل روبه قضایی و نظامات مدنی، جزایی و حاوی قوانینی است که تمام عملیات و امور مالی بشر را اداره می کند و همه این امور که به موجب احکام ثابت و لایتنگیری انجام می شود، ناشی از اراده خداست. به عبارت دیگر، قرآن دستور عمومی و قانون اساسی مسلمانان است. دستوری است شامل مجموعه قوانین دینی و اجتماعی و مدنی و تجاری و نظامی و قضایی و جنایی و جزایی. همین مجموعه قوانین از تکالیف زندگی روزانه تا تشریفات دینی از تزکیه نفس تا حفظ بدن و بهداشت و از حقوق عمومی تا حقوق فردی و از منافع فردی تا منافع عمومی و از اخلاقیات تا جنایات و از عذاب تا مکافات این جهان و جهان آینده همه را در بردارد.»^(۱)

شهید سید حمید رحیمی: «قرآن را بخوانید که قرآن، بهار دل هاست.»^(۲)

ص: ۱۴۴

۱- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۲- سایت همسفرشهاد.

دردا که طبیب، صبر(۱) می فرماید

وین نفس حریص را شکر می باید(۲)

«عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ» (۳)

«و شاید چیزی را خوش نداشته باشید، درحالی که خیر شما در آن است.»

قاف، قوف، قیف

دو نفر با یکدیگر رفیق بودند. یکی از آن دو، فضل و کمالش بیشتر بود و دیگری بهره چندانی از کمال نداشت. از بس که رفیق بی کمال، بالای منبر سخنان غلط می گفت، روزی رفیق با کمال گفت: «هر وقت بالای منبر سخن بی قاعده و غلط گفتمی، من سرفه می کنم تا آن را اصلاح کنی. تا این که روزی رفیق بی کمال بر بالای منبر رفت و سوره قاف را تفسیر کرد؛ پس از شروع، گفت: «قاف» از قضا رفیقش بی اختیار سرفه کرد. رفیق منبری اش به خیال آن که آیه را غلط تلفظ نموده، گفت: «قوف.» این بار رفیقش عمداً سرفه کرد تا اشتباهش را به او بفهماند. رفیق منبری گفت: «قیف.» دوستش بار دیگر سرفه کرد. رفیق منبری گفت: «سرفه و مرگ»

ص: ۱۴۵

۱- صبر: نوعی گیاهی دارویی و بسیار تلخ.

۲- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۳- بقره، ۲۱۶.

دوستدار قرآن

بابا کاظم (یکی از یاران صدیق نواب صفوی)، انسانی متدین و عامل به دستورهای الهی بود و تنها چیزی که آن مرد باصفا را رنج می داد، بی سوادی بود. به خصوص وقتی سخن قرآن به میان می آمد، به خاطر اینکه سواد خواندن و نوشتن نداشت، سخت رنجیده خاطر می شد. او با تمام وجود، عاشق قرآن بود و میل داشت مانند دیگران قرآن بخواند. شبی در عالم رؤیا به حضور یکی از معصومین (علیهم السّلام) (گویا پیامبر (صلی الله علیه و آله)) مشرف می شود. حضرت به او می فرماید: «بابا، قرآن بخوان.» عرض می کند: «نمی توانم.»

حضرت می فرماید: «می توانی!» او در محضر پیامبر چند آیه ای تلاوت می کند و از شدت شوق از خواب بیدار شده، حس می کند تمام قرآن بر قلب او تجلی کرده و نقش بسته است.

فردای آن شب، به محضر نواب صفوی رسیده، داستان رؤیای صادق خود را بیان می کند. ایشان از او امتحان به عمل آورده و می بیند عین حقیقت است. بابا نه تنها قرآن را از حفظ می خواند، بلکه با سرانگشتان خود، آیات قرآن را از سایر جملات عربی تشخیص می داد. همچنین او می توانست بگوید، فلان آیه در چه

ص: ۱۴۶

جزء یا چه سوره ای است. گاهی صفحه ای از مفاتیح را جلوی او می گذاشتند و از او می پرسیدند: «این قسمت در کجای قرآن است؟» انگشت روی کلمات می گذاشت و می گفت: «این قرآن نیست!» گاهی از او می پرسیدند: «فلان آیه در کجاست؟» قرآن را باز می کرد و با انگشت خود آیه را پیدا کرده، نشان می داد. (۱)

۱۷. دو پیامبری که در قرآن به عنوان الگو و اسوه معرفی شده اند

۱۷. دو پیامبری که در قرآن به عنوان الگو و اسوه معرفی شده اند کدام اند؟ (۲)

ص: ۱۴۷

۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۱۹.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار ۰۱ / ۰۹ / ۱۳۷۹.

اشاره

بالتدگی قدرت حافظه

علت بالا بودن حافظه علمی علامه طباطبایی

همیشه زنده

از پس هر گریه، آخر، خنده ای است

میهمان زیرک

اعتراف قریش به قدرت بیان قرآن

ص: ۱۴۸

بالتدگی قدرت حافظه

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): «مَنْ جَمَعَ الْقُرْآنَ مَتَّعَهُ

اللَّهُ بِعَقْلِهِ حَتَّى يَمُوتَ» (۱)

«هر کس قرآن را در ذهنش جمع کند، خداوند تا هنگام مرگش وی را از عقلش بهره مند می سازد.»

طلب کن آنچه گم کردی حقیقت

ز قرآن باز بین آن در شریعت

دلا چون سر قرآن یافتستی

ز قرآن باز جانان یافتستی (۲)

Whosoever collects the Qur'an in his mind, God enjoys him from his wisdom until his)
(.death

علت بالا بودن حافظه علمی علامه طباطبایی

آیت الله جوادی آملی (دام ظلّه): «مرحوم علامه طباطبایی به خاطر انس فوق العاده با قرآن، در فضای علمی، حافظه علمی ایشان بسیار قوی بود و ما آن را

ص: ۱۴۹

۱- کنز العمال، ج ۱، حدیث ۲۳۱۸.

۲- عطار، هیلاج نامه.

احساس می کردیم.» (۱)

همیشه زنده

ژول لایبوم: (۲)

«قرآن برای همیشه زنده است و هر کس از مردم جهان به اندازه درک و استعداد خود، از آن بهره می برد.» (۳)

شهید سید علی سعیدنیا: «از خانواده ام می خواهم قرآن را به فرزندانم بیاموزند.» (۴)

از پس هر گریه آخر خنده ای است

از پس هر گریه آخر خنده ای است (۵)

«فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا» (۶)

«پس به یقین بعد از هر سختی، آسانی است.»

ص: ۱۵۰

۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۱ / ۱۳۹۱

۲- خاورشناس و متفکر فرانسوی.

۳- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۳۳.

۴- سایت همسفر شهدا.

۵- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۶- انشراح، ۵.

به میهمان ناخوانده ای گفتند: «کدام سوره قرآن را بسیار دوست داری؟» گفت: «سوره مائده.» گفتند: «کدام آیه را دوست داری؟» گفت: «ذَرُّهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا»؛ (۱) «بگذار آن ها بخورند و بهره گیرند.» گفتند: «دیگر چه آیه ای؟» گفت: «آتِنَا

غَدَاءَنَا»؛ (۲) «غذای ما را بیاور.» گفتند: «دیگر چه؟» گفت: «أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِنِينَ»؛ (۳) «فرشتگان به آن ها می گویند داخل باغ ها شوید با سلامت و امنیت.» گفتند: «دیگر چه؟» گفت: «وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ»؛ (۴) «و هرگز از آن (آتش دوزخ) خارج نخواهند شد.» (۵)

اعتراف قریش به قدرت بیان قرآن

عتهبن ربیع از بزرگان قریش بود. روزی که حمزه اسلام آورد، سراسر محفل قریش را غم و اندوه فراگرفت و سران قریش بیم آن داشتند که دامنه اسلام بیش از این توسعه یابد. در آن میان، عتبه گفت: «من به سوی محمد (صلی الله علیه وآله) می روم و مطالبی را پیشنهاد می کنم، شاید او یکی از آن ها را بپذیرد و دست از آیین جدید خود بردارد. سایر بزرگان نیز، نظری را تصویب کردند.

ص: ۱۵۱

۱- حجر، ۳.

۲- کشف، ۶۲.

۳- حجر، ۴۶.

۴- همان، ۴۸.

۵- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

او برخاست و به سوی پیامبر (صلی الله علیه وآله) که در مسجد نشسته بود، رفت و به او پیشنهاد کرد که ریاست مکه را به او بدهند و ثروت هنگفتی در اختیار او بگذارند تا حضرت از دعوت خود دست بردارد. آنگاه که سخنان او پایان یافت، پیامبر (صلی الله علیه وآله) فرمود: «آیا سخنان تو خاتمه یافت؟» گفت: «آری.» پیامبر (صلی الله علیه وآله) فرمود: «این آیات را گوش کن که پاسخ تمام پرسش های تو در آن هاست. بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ، حَم تَنْزِیْلٌ مِّنَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ، كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا

عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ، بَشِيرًا وَ نَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ»؛ (۱) «به نام خداوند بخشنده و مهربان، حاء میم [اشاره به حمید و مجید، دو نام از نام های مبارک خداوند است]، این [قرآن] کتابی است که از جانب خدای بخشنده و مهربان نازل گردیده. کتابی است که آیه های آن هر مطلبی را در جای خود توضیح داده است. قرآنی به زبان عربی برای مردمی که آگاه اند.

بشارت و بیم دهنده است، اما بیشتر آن ها روی گردانیده اند لذا چیزی نمی شنوند. [و نمی پذیرند.]»

وقتی حضرت به آیه ۳۷ رسید، سجده کرد. پس از سجده رو به عتبه کرد و فرمود: «ای ابا ولید! پیام خدا را شنیدی؟» عتبه که هنگام تلاوت آیات بر دست های خود تکیه زده و سراپا گوش شده بود، بدون اینکه سخنی بگوید بلند شد و به طرف قریش رفت.

ص: ۱۵۲

برخی گفتند: «به خدا قسم، این حالت و قیافه ابا ولید، همان حالتی نیست که به سوی محمد (صلی الله علیه وآله) رفت.» عتبه با آن حالت خود، در میان مجلس قریش نشست. به او گفتند: «ابا ولید چه دیدی که چنین مبهوت و در فکر هستی؟» گفت: «به خدا قسم، کلامی از محمد (صلی الله علیه وآله) شنیدم که تاکنون از کسی نشنیده بودم، «وَاللَّهِ مَا هُوَ الشَّعْرُ

وَلَا بِالسَّحْرِ وَلَا بِالْكَهَانَةِ»؛ «به خدا سوگند، سخن او نه شعر است نه سحر و نه کهنانت.» ای بزرگان قریش! صلاح می بینم که او را رها کنید تا در میان قبایل تبلیغ کند. اگر پیروز گردید و سلطنت به دست آورد، از افتخارات شما محسوب می شود و شما نیز از آن بهره می برید و اگر در میان آن ها مغلوب گردید و دیگران او را کشتند، شما راحت شده اید.» قریش گفتند: «ای ابا ولید، زبان و کلام محمد (صلی الله علیه وآله) تو را سحر کرده است.» ابا ولید گفت: «این رأی من است، حال اختیار با خودتان است.» (۱)

۱۸. سه تن از پیامبران که نامشان سه سوره پیاپی از قرآن است کدام اند؟

۱۸. سه تن از پیامبران که نامشان سه سوره پیاپی از قرآن است کدام اند؟ (۲)

ص: ۱۵۳

۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۱۷.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

مصونیت از بلا

تحصن با قرآن

قرآن مجموعه ای از قوانین

هر آن کس که دندان دهد، نان دهد

نزول آیه به ضرب چماق

قرآن روزی دهنده

ص: ۱۵۴

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): « إِذَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَآهَهُ مِنَ السَّمَآءِ عُوفِيَ مِنْهَا حَمَلَهُ الْقُرْآنِ وَرُعَاةُ الشَّمْسِ » (۱)

«هنگامی که خداوند بلائی را از آسمان می فرستد، حافظان قرآن و آنان که بر اوقات نماز مراقبت می کنند (مؤذنین) را از آن حفظ می کند.»

به بحر ژرف حوادث بود سفینه ی روح

کسی که دست در او زد دچار طوفان نیست

به کوره راه حیات است، رهبری آگاه

کسی که خضر، دلیلش بود هراسان نیست (۲)

When God sends sickness from heaven, the memory of the Qur'an and those who) take care of the prayer time (mu'azzin) and the masters of the mosques keep it from (it

ص: ۱۵۵

۱- مستدرک الو سائل، ج ۳، ص ۱۵۰.

۲- محمد حسین بهجتی «شفق».

آیت الله بهجت (رحمه الله): «قرآن را حفظ کنیم تا همیشه با ما باشد و ما با آن باشیم. به قرآن تحصن پیدا کنیم و آن را وسیله حفظ خود در فتن و شداید دنیا قرار دهیم.»^(۱)

قرآن مجموعه ای از قوانین

آلبرت اینشتین: «قرآن، کتاب جبر یا هندسه نیست؛ مجموعه ای از قوانین است که بشر را به راه صحیح، راهی که بزرگ ترین فلاسفه و دانشمندان دنیا از تعریف و تعیین آن عاجزند، هدایت می کند.»^(۲)

شهید علی رضا عربی آیسک: «هیچ وقت قرآن و شهدا را فراموش نکنید.»^(۳)

ص: ۱۵۶

-
- ۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷/۰۱/۱۳۹۱.
 - ۲- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.
 - ۳- سایت همسفر شهدا.

هر آن کس که دندان دهد، نان دهد

هر آن کس که دندان دهد، نان دهد (۱)

«اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ» (۲)

«خداوند، او و شما را روزی می دهد.»

نزول آیه به ضرب چماق

سه نفر مسجدی ساختند. نام یکی محمد بود و دیگری ابراهیم و سومی، موسی. پس از آن، امام جماعتی را برای مسجدشان معین کردند. شبی امام جماعت در نماز مغرب، سوره اعلی را خواند تا به این آیه رسید: «صِيْحْفِ اِبْرَاهِيْمَ وَ مُوسَى»؛ (۳) «در کتب ابراهیم و موسی». آن که محمد نام داشت، اسم خود را نشنید و با خود گفت: «حتماً رفقای من پولی به امام داده اند که نامشان را در نماز می برد.» به ناچار کیسه پولی را برای امام جماعت آورد و التماس دعا خواست. امام جماعت مقصودش را نفهمید.

آن مرد بار دیگر پولی به امام داد، باز فرقی نکرد. دفعه آخر بر در مسجد ایستاد، وقتی خلوت شد، چماقی بر فرق امام جماعت زد و سر او شکست. امام جماعت پرسید: «چرا چنین می کنی؟» گفت: «من پول خرج کردم و مسجد ساختم و مبلغی هم به تو دادم؛ ولی

ص: ۱۵۷

۱- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۲- عنکبوت، ۶۰.

۳- اعلی، ۱۹.

تو تنها اسم رفقای مرا می بری و نامی از من به میان نمی آوری.» امام جماعت گفت: «ناراحت نباش، این دفعه اسم تو را هم می برم.» او وقتی به مسجد آمد و مشغول نماز شد، این آیه را چنین خواند: «صحف محمد و ابراهیم و موسی.» مأمومین گفتند: «آیه چنین نیست.» گفت: «راست می گویند؛ لکن این آیه دیشب بر ضرب چماق نازل شده است.» قصه را نقل کرد و دیگر امامت نکرد. (۱)

قرآن روزی دهنده

مردی همواره ملازم درِ خانه عمر بن خطاب بود تا به او کمکی کند. عمر از او خسته شده، به او گفت: «ای مرد، به در خانه خدا آمده ای یا به در خانه عمر؟ برو و قرآن بخوان و از تعلیمات قرآن بیاموز تا تو را از آمدن به در خانه عمر بی نیاز سازد.» او رفت و ماه ها گذشت، دیگر نیامد و عمر او را ندید. تا اینکه اطلاع یافت که او از مردم دور شده و در جای خلوتی به عبادت مشغول است؛ و در ضمن استمداد از درگاه خدا، با سعی و تلاش، روزی حلال کسب کرده و معاش خود را تأمین نموده است.

عمر به سراغ او رفت و به وی گفت: «مشتاق دیدار تو شدم و آمدم احوال تو را بپرسم. بگو بدانم چه چیز باعث شد که از ما دور گشتی و بریدی؟» او در پاسخ گفت: «قرآن خواندم. قرآن مرا از

ص: ۱۵۸

عمر و آل عمر بی نیاز ساخت.» عمر گفت: «کدام آیه را خواندی که چنین تصمیم گرفتی؟» او گفت: «قرآن می خواندم به این آیه رسیدم: «وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَ مَا تُوعَدُونَ»؛^(۱) «روزی شما و آنچه به شما وعده داده می شود، در آسمان است.» با خود گفتم رزق و روزی من در آسمان است ولی من آن را در زمین می جویم! به راستی مرد بدی هستم.^(۲)

۱۹. تنها آیه ای که در آن نام یکی از پیامبران سه بار تکرار شده کدام است؟

۱۹. تنها آیه ای که در آن نام یکی از پیامبران سه بار تکرار شده کدام است؟^(۳)

ص: ۱۵۹

۱- ذاریات، ۲۲.

۲- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۳۱.

۳- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

اشاره

پرچم داران اسلام

اولین کار یک طلبه

آرامش خاطر

اندازه نگه دار که اندازه نکوست

بگو خدا را شکر

آرامش با قرآن

ص: ۱۶۰

پیامبر اسلام (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «حَامِلُ الْقُرْآنِ حَامِلُ رَأْيِهِ الْإِسْلَامِ. مَنِ أَكْرَمِيَهُ فَقَدْ أَكْرَمَ اللَّهَ وَ مَنِ آهَانَهُ فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ» (۱)

«حافظ قرآن، پرچم دار اسلام است. هر کس او را احترام کند، خدا را احترام کرده است و هر کس به حافظ قرآن جسارت نماید، پس لعنت خدا بر او باد.»

سعادت دوجهان، عزت و شرافت و فضل

به حق قسم، که جز اندر خلال قرآن نیست

بدین بهشت الهی «شفق» صفت کن روی

کسی که رو به بهشت است، زا هل خسران نیست (۲)

Keeper of the Quran is the flagship of Islam. Everyone respects him, he has)
(respected God and everyone will be angry with him, then, God bless him

ص: ۱۶۱

۱- کنز العمال، ج ۱، حدیث ۲۳۴۴.۶

۲- محمد حسین بهجتی «شفق».

شهید ثانی (رحمه الله): «اولین کاری که یک طلبه قبل از ورود به حوزه باید انجام دهد، این است که قرآن را حفظ کند؛ گذشتگان ما علوم دینی را فقط به حافظان قرآن یاد می دادند.»^(۱)

آرامش خاطر

پروفسور آرتور آربری^(۲): «زمانی که به پایان ترجمه قرآن نزدیک می شدم، سخت در پیریشانی به سر می بردم؛ اما قرآن آن چنان آرامش خاطری به من می بخشید که برای همیشه به خاطرخواهم داشت. من درحالی که مسلمان نیستم، قرآن را خواندم تا آن را درک کنم و به تلاوت آن گوش دادم تا مجذوب

آهنگ های نافذ و مرتعش کننده اش شوم و تحت تأثیر آهنگش قرار گیرم و به کیفیتی که مسلمانان واقعی و نخستین داشتند، نزدیک گردم تا آن را بفهمم.»^(۳)

ص: ۱۶۲

-
- ۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.
 - ۲- یکی از مترجمان مشهور قرآن به زبان انگلیسی است.
 - ۳- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

شهید عباس ناجی ابهری: «قرآن بخوانید و امام و رزمندگان را دعا کنید و راه امام حسین (علیه السلام) را تعقیب کنید.» (۱)

اندازه نگه دار که اندازه نکوست

اندازه نگه دار که اندازه نکوست (۲)

«وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ» (۳)

«و نه دستت را [به خست] به گردنت ببند و نه [به بخشش بی جا] یک باره بگشا.»

بگو خدا را شکر

روزی شخصی به دیدار بیماری رفت. به او گفت: «خدا را شکر کن و حمد او را به جای آور.» او گفت: «چگونه شکر کنم و حال آنکه خدا فرموده است: «لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ»؛ (۴) «اگر شکر [نعمت های مرا] به جا آورید، من به طور قطع نعمت شما را زیاد می کنم.» می ترسم اگر شکر او را بکنم بیماری من بدتر شود!»

ص: ۱۶۳

۱- سایت همسفر شهدا.

۲- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۳- اسراء، ۲۹.

۴- ابراهیم، ۷.

از فاضل گران قدر جناب آقای «عراقچی همدانی» شنیدم که فرمود: «در محرم سال ۱۳۴۲ که من در کبودرآهنگ همدان منبر می رفتم؛ انقلاب از قم به رهبری حضرت امام خمینی **لا** آغاز شد تا آن که ما خبر دستگیری امام خمینی **لا** را به وسیله رادیو شنیدیم و همه نگران و ناراحت شدیم و من در فکر بودم که آخر این داستان، به کجا می رسد و سرنوشت ملت و کشور چه خواهد شد. در این هنگام به خاطر رسید که برای آگاه شدن از عاقبت این کار، به قرآن کریم تفأل بزنم. قرآن را برداشتم و آن را باز کردم، دیدم در اوّل صفحه این آیه مبارکه است: «قُلْ جَاءَ

الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا»؛ (۲) «بگو حق آمد و باطل نابود شد، همانا که باطل، نابود شدنی است.» من از این تفأل بسیار نیک، آرامش خاطر پیدا کرده و مطمئن شدم که امام آزاد خواهد شد.

تا آنکه بعد از مدتی در اثر فشار ملت و اقدام مراجع اعلام و مهاجرت علمای بزرگ شهرستان ها به تهران، دولت و شاه مجبور شدند که امام را آزاد کنند. تا اینکه مرتبه دوّم حضرت امام را دستگیر کردند و این دفعه، ایشان را به ترکیه تبعید نمودند.

دوباره من ناراحت شدم و قرآن را برداشتم و خواستم با تفأل به قرآن

ص: ۱۶۴

۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۱۸.

۲- اسراء، ۲۱.

بدانم که عاقبت کار چه خواهد شد. وقتی قرآن را گشودم،

بازدیدم در اوّل صفحه، این آیه است: «قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا» خیالم راحت شد. دانستم که این دفعه نیز امام آزاد می شود. پس از مدتی که امام در ترکیه بود ایشان را به نجف فرستادند و ناچار به پاریس تشریف بردند. این پیشامد نیز موجب فکر و خیال و ناراحتی مسلمانان بود. من دوباره به فکر آمد که از قرآن کمک بگیرم و به قرآن تفأل

بزنم تا بدانم این مرتبه کار امام به کجا خواهد رسید. قرآن را باز کردم، بازدیدم در اوّل صفحه این آیه آمد «قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا»

۲۰. کدام سوره با نام دو تن از پیامبران الهی پایان یافته است؟

۲۰. کدام سوره با نام دو تن از پیامبران الهی پایان یافته است؟ (۱)

ص: ۱۶۵

۱- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

دوری از عذاب

بیمه انحراف و خطا

دعوت بشر به علم و تعقل و تفکر

هرکسی را به کار خویش خوش است

کس نگوید که دوغ من ترش است

مشک دزدی

اعجاز سوره حمد

ص: ۱۶۶

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): « اِقْرءُوا الْقُرْآنَ وَ اسْتَظْهِرُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَا يُعَذِّبُ قَلْبًا وَعَى الْقُرْآنَ » (۱)

«قرآن را بخوانید و آن را حفظ نمایید؛ زیرا خداوند، قلبی را که قرآن را در خود جای داده، عذاب نخواهد کرد.»

ز قرآن در گشا و راز بنگر

تو چون منصور اول باز بنگر

ز قرآن در گشاید راز بینی

تو چون منصور خود را باز بینی (۲)

Read the Qur'an and keep it, because God will not torture the heart that contains the
(Qur'an)

بیمه انحراف و خطا

آیت الله مکارم شیرازی (رحمه الله): «نسل جوان هرگاه رابطه بیشتری با این کتاب بزرگ آسمانی پیدا

ص: ۱۶۷

۱- مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۴۵.

۲- عطار، جوهرالذات، دفتر دوم.

کند، در برابر هر گونه انحراف و خطا بیمه خواهد شد.»(۱)

دعوت بشر به علم و تعقل و تفکر

دکتر هانری گربن: (۲)

«اگر قرآن، خرافی بود و از جانب خداوند نبود، هرگز جرئت نمی کرد که بشر را به علم و تعقل و تفکر دعوت کند. هیچ اندیشه ای به اندازه قرآن محمد (صلی الله علیه و آله) انسان را به دانش فرا نخوانده است؛ تا آنجا که نزدیک به نهصد و پنجاه بار در قرآن، از علم و عقل و فکر سخن رفته است.»(۳)

شهید محمدحسین فاضلی: «همسرم! در امر آموزش دینی، قرآن و نماز فرزندانم، بکوش.»(۴)

هرکسی را به کار خویش خوش است

کس نگوید که دوغ من ترش است(۵)

«كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ» (۶)

«هر گروه به آنچه نزد آن هاست، خوشحال اند.»

ص: ۱۶۸

-
- ۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.
 - ۲- اسلام شناس معروف فرانسوی.
 - ۳- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.
 - ۴- سایت همسفرشهادا.
 - ۵- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.
 - ۶- مؤمنون، ۵۳.

سربازی از غنیمت های جنگی، تنها یک عدد مشک دزدید! فردی او را دید و گفت: «وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ»؛ (۱)
«و هر کس خیانت کند؛ روز رستاخیز آنچه را در آن خیانت کرده با خود به صحنه قیامت می آورد.» سرباز گفت: «چه بهتر!
چون در آن روز، هم بارم سبک است و هم خوشبو.» (۲)

اعجاز سوره حمد

یکی از یاران علی (علیه السلام) که دستش قطع شده بود، به خدمت آن حضرت آمد. امام (علیه السلام) دست بریده او را گرفته، به جای خود گذاشت و آهسته چیزی خواند و دستش به حالت اول بازگشت. مرد خشنود شد و رفت. اما روز دیگر از حضرت پرسید: «به دستم چه خواندی که خوب شد؟» امام (علیه السلام) فرمود: «سوره حمد را خواندم.» آن شخص از روی تحقیر گفت: «سوره حمد را خواندی؟» در همین حال، یک دفعه دستش آویزان شد و برای همیشه به همان حالت ماند. (۳)

۲۱. کدام آیه مشتمل بر نام تمام پیامبران اولوالعزم است؟

۲۱. کدام آیه مشتمل بر نام تمام پیامبران اولوالعزم است؟ (۴)

ص: ۱۶۹

۱- آل عمران، ۱۶۱.

۲- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

۳- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۱۶.

۴- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۰۱/۰۹/۱۳۷۹.

اشاره

احترام زمین

افسوس آیت الله

سبحانی بر حفظ قرآن

ترسیم نظام جهانی بر اساس اصول قرآن

نامبرده رنج گنج میسر نمی شود

مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد

ادعای پیامبری

نذر قرآن

ص: ۱۷۰

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): «إِذَا مَاتَ حَامِلُ الْقُرْآنِ أَوْحَى اللَّهُ إِلَى الْأَرْضِ أَنْ لَا تَأْكُلِي لَحْمَهُ. قَالَتْ: إِلَهِي كَيْفَ أَكُلُ

لَحْمَهُ وَ كَلَامَكَ فِي جَوْفِهِ» (۱)

«هنگامی که حافظ قرآن از دنیا می رود؛ خدای تبارک و تعالی به زمین وحی می نماید که گوشت بدن او را نخور! زمین عرض می کند: «پروردگارا! چگونه گوشت او را بخورم؛ درحالی که

کلام تو (قرآن) در قلب اوست.»

When the protector of the Qur'an is dead, The God of Almighty gives a revelation to) the earth that don't eat his flesh! The earth says:"O my Lord, how can I eat His flesh (?while your Word is in His heart

می دهد قرآن به جان و دل صفا قرآن بخوان

می کند قرآن تو را از غم رها قرآن بخوان (۲)

ص: ۱۷۱

۱- کنز العمال، ج ۱، حدیث ۲۴۸۸.

۲- حسان، برگرفته شده از کتاب گلچین احمدی، جلد سوم نوشته ذبیح الله گرجی.

افسوس آیت الله سبحانی بر حفظ قرآن

حضرت آیت الله سبحانی (دام ظلّه): «اگر خداوند عمر دوباره ای به من دهد؛ در درجه اول در وقت صرفه جویی می کنم. ما [در گذشته] مقامات حریری و یا اشعار عرب را حفظ می کردیم و از حفظ قرآن بازمی ماندیم؛ در صورتی که باید قرآن را حفظ می کردیم.»^(۱)

ترسیم نظام جهانی بر اساس اصول قرآن

ناپلئون بناپارت، امپراتور فرانسه: «امیدوارم آن زمان دور نباشد که من بتوانم همه دانشمندان جهان را با یکدیگر متحد کنم؛ تا نظامی یکنواخت، فقط بر اساس اصول قرآن مجید که اصالت و حقیقت دارد و می تواند مردم را به سعادت برساند، ترسیم کنم. قرآن به تنهایی عهده دار سعادت بشر است.»^(۲)

شهید حسین ناصری: «امید است خودتان تمسک به قرآن کریم پیدا کنید؛ که تعلیمات

ص: ۱۷۲

۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.

۲- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

آن دین، انسان سازی است و مکتب تعالی روحی و تکامل معنوی انسان است.»^(۱)

نامبرده رنج گنج میسر نمی شود

مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد^(۲)

«وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى»^(۳)

«و این که برای انسان، جز آنچه تلاش کرده، نیست.»

ادعای پیامبری

مردی در زمان هارون الرشید، ادعای پیامبری کرد. او را پیش هارون آوردند. خلیفه دستور داد تا پیامبر دروغی را تازیانه بزنند. او را به زمین انداختند و پشت و پهلوی وی را با شلاق، سیاه کردند. آن بدبخت موقع شلاق خوردن، ناله و فریاد می کرد و خیلی بی صبری می نمود. مأمون که کودک بود و در آن جلسه حضور داشت، نزدیک آمد و خطاب به آن مرد گفت: «فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ»؛^(۴) «صبر کن، همان گونه که پیامبران اولوالعزم صبر می کردند.»

ص: ۱۷۳

۱- سایت همسفر شهدا.

۲- سعدی.

۳- نجم، ۳۹.

۴- احقاف، ۳۴.

معروف است که در تخریب اطراف حرم مطهر حضرت رضا (علیه السلام) که در چند سال قبل صورت گرفت، قبر علامه طبرسی ویران شد. شاهدان عینی دیدند که پیکر مقدس او با اینکه حدود هشت قرن و نیم از رحلت او می گذشت، تروتازه مانده است.

از حکایت های مشهوری که به مرحوم طبرسی نسبت می دهند؛ این است که یک روز سگته سنگین بر او عارض شد. به گونه ای که بی حرکت به زمین افتاد. بستگان و حاضران تصور کردند که او از دنیا رفته است. بدن او را غسل و کفن کرده و دفن نمودند و به خانه هایشان بازگشتند.

ناگهان او در درون قبر، به هوش آمد و خود را در قبر یافت. نذر کرد هرگاه از آن قبر تاریک، نجات پیدا کند و سلامتی خود را باز یابد؛ کتابی در تفسیر قرآن تألیف نماید.

از حُسن اتفاق، کفن دزدی تصمیم گرفته بود قبر او را نبش کند و کفن او را بدزدد. وقتی کفن دزد، قبر را خراب کرد و خشت های قبر را برداشت و بند کفن را گشود؛ علامه دست او را گرفت. کفن دزد خیلی ترسید. علامه با او سخن گفت و وی بیشتر ترسید. علامه ماجرا را برای او تعریف کرد و گفت: «نترس!» سپس کفن دزد، علامه طبرسی را به دوش گرفت و به منزلش برد.

علامه کفن خود را به او داد و اموال بسیاری به کفن دزد هدیه نمود و او توبه کرد. سپس علامه به نذر خود وفا کرد و تفسیر

گران قدر مجمع البیان را که در ده جلد است به عربی نوشت. (۱)

۲۲. کدام پیامبر علاوه بر مقام نبوت به مقام امامت نیز نائل شد؟

۲۲. کدام پیامبر علاوه بر مقام نبوت به مقام امامت نیز نائل شد؟ (۲)

ص: ۱۷۵

۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۱۹.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

اشاره

هم نشینی با فرشتگان

حسرت حفظ قرآن در آیت الله حسن زاده‌آملی

پی بردن به اسرار وحی

شتر دیدی، ندیدی

پیامبر دروغی

متکبر در قرآن

ص: ۱۷۶

امام صادق (علیه السلام): «الْحَافِظُ لِلْقُرْآنِ الْعَامِلُ بِهِ، مَعَ السَّفَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَّةِ» (۱)

«حافظ قرآن، که به آن عمل کند؛ [در آخرت] رفیق و همراه سفیران [فرشتگان] گرامی و نیکوکار خواهد بود.»

هرآن کو سر قرآن یافت اینجا

حقیقت جان جانان یافت اینجا

هرآن کو یافت قرآن سر دلداری

ز قرآن باز دید اینجا رخ یار (۲)

The protector of the Qur'an who will do this will be the companion in the hereafter)
(and along with the angels and divine ambassadors

حسرت حفظ قرآن در آیت الله حسن زاده آملی (دام ظلّه):

«الآن این حسرت برای من» مانده است که این عشق و علاقه ای که به دواوین شعرا (۳) داشتم، کاش در حفظ قرآن به کار می بردم.» (۴)

ص: ۱۷۷

۱- اصول کافی، ج ۴، ص ۴۰۴.

۲- عطار، جوهرالذات، دفتر دوم.

۳- دیوان های شعر شاعران.

۴- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.

ماهاتما گاندی: «از راه آموختن علم قرآنی، هرکسی به اسرار وحی و حکمت های دین، بدون داشتن هیچ تعصب دیگری پی می برد. در قرآن، هیچ اجباری برای تغییر دین و مذهب

انسان ها دیده نمی شود. قرآن به راحتی می گوید هیچ زور و

اکراهی در دین وجود ندارد.»^(۱)

شهید عباسعلی ذوالفقاری: «شما فرزندان عزیزم! قرآن بخوانید.»^(۲)

شتر دیدی، ندیدی

شتر دیدی، ندیدی^(۳)

«وَ إِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا»^(۴)

«و چون با لغو و بیهودگی برخورد کنند، کریم وار از آن می گذرند. [و آلوده نمی شوند.]»

ص: ۱۷۸

۱- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۲- سایت همسفر شهدا.

۳- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۴- فرقان، ۷۲.

شخصی به نام نصر... ادعای پیامبری کرد. او را گرفته و نزد خلیفه بردند. خلیفه از او پرسید: «حال که ادعا می کنی

فرستاده خدا هستی؛ آیا آیه ای از قرآن بر نبوت تو دلالت می کند؟

پیامبر دروغی فوراً این آیه را خواند: «إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ»؛ (۲) «[ای پیامبر] هنگامی و نصرت و یاری خدا و فتح و پیروزی بیاید.»

متکبر در قرآن

نقل است که میرزا وحید که از شاعران مشهور و وزیر مقتدر پادشاه و صاحب ثروت و دولت بسیار بود و خدا به او اولاد بسیار عطا فرموده بود؛ با توجه به رابطه نزدیک بین او و شاه، در نظر مردم ابهت و اعتبار ویژه ای داشت. وی همیشه نسبت به قرآن با بی ادبی صحبت می کرد و به آیات آن جسارت و اهانت می نمود. روزی در مجلسی که جمعی از علما و فضلا و طلاب نیز حاضر بودند، گفت: «خدا در قرآن می فرماید: «وَلَمَّا رَطِبَ وَلَا يَابِسُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ»؛ (۳) «هیچ تر و خشکی نیست مگر اینکه در قرآن موجود است.» و من نیز یکی از رطب و یابس (تر و خشک) هستم. حال آنکه نام من در هیچ جای قرآن نیامده است.

ص: ۱۷۹

۱- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

۲- نصر، ۱.

۳- انعام، ۵۹.

هیچ یک از حضار نتوانستند در جواب او سخنی بگویند. یکی از طلاب گفت: «میرزا، چرا نام شما در قرآن ذکر نشده؟ و حال آنکه چند آیه در خصوص شما نازل شده است؛ هر گاه رخصت دهید

بخوانم!» گفت: «بخوان!» وی گفت: «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا وَبَنِينَ شُهُودًا وَمَهْدُتٌ لَهُ تَمْهِيدًا ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا سَأُرْهِقُهُ صَيْعُودًا إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ثُمَّ نَظَرَ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ فَقَالَ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ

يُؤْتَرُ إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ سَأُضْلِيهِ سَقَرَ وَمَا أَدْرِيكَ مَا سَقَرَ لَا تُبْقِي وَ لَا تَدْرَ لَوْ أَحَدٌ لِبَشَرٍ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ» (۱) «ای رسول، به من واگذار انتقام آن کس را که او را به تنهایی آفریدم و به او مال و ثروت فراوان دادم و پسران زیاد و آماده به خدمت نصیب او گردانیدم و برایش بساط [زندگی خوش] گستردم. باین حال، باز طمع دارد که زید کنم؛ حاشا! همانا او نسبت به آیات ما عناد دارد، به زودی او را به بالا رفتن از گردنه [دوزخ] وادار می کنم؛ چراکه او برای [مبارزه با اسلام و پیامبر] فکر و اندیشه بدی کرد. پس مرگ بر او، چگونه نقشه کشید، بازهم خدا او را بکشد. چه فکر غلطی کرد، سپس نگاهی کرد [و نقشه خود را بررسی کرد] و رو ترش کرد و چهره درهم کشید، آنگاه [روی از

ص: ۱۸۰

اسلام] برگردانید و تکبر نمود و سرانجام گفت: «این [قرآن]، چیزی جز یک سحر مانند سحر گذشتگان نیست. این آیات [که به وحی خدا نسبت می دهید] گفتار بشری بیش نیست.» به زودی او را وارد جهنم می کنیم و با آتش دوزخ می سوزانیم و تو چه می دانی که عذاب دوزخ چیست؟ شراره آن دوزخ از دوزخیان هیچ چیز باقی نمی گذارد و آن ها را رها نمی کند. [این آتش] پوست ها را سیاه می کند [و به کلی دگرگون می نماید]. بر آن [دوزخ] نوزده نفر [فرشته عذاب، نگهبان] است. «می گویند: «به مجرد شنیدن این آیات که از حُسن اتفاق، کلمه وحید نیز در آن ذکر شده بود؛ لرزه بر اندام میرزا وحید افتاد؛ رنگ او زرد شد؛ تب شدیدی گرفت و بعد از سه روز، مرد.»^(۱)

۲۳. لقب کدام پیامبر امام القبلتین است؟

۲۳. لقب کدام پیامبر امام القبلتین است؟^(۲)

ص: ۱۸۱

۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ۱۶.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

غنا و بی نیازی

معاوضه تمام معنویت ها با حفظ قرآن

برداشت منحصر روسو، متفکر و روان شناس مشهور

فرانسوی از قرآن

یکدست صدا ندارد

آن را اضافه کنم!؟

ترس معاویه از قرآن

ص: ۱۸۲

پیامبر اسلام (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «أَغْنَى النَّاسِ حَمَلُهُ الْقُرْآنِ، مَنْ جَعَلَهُ اللهُ تَعَالَى فِي جَوْفِهِ» (۱)

«بی نیازترین مردم، حاملان قرآن می باشند؛ همان کسانی که خدای تعالی قرآن را در سینه آن ها جای داده است.»

حافظا در کنج فقر و خلوت شب های تار تا بُودِ وِرْدَتِ دعا و درس قرآن، غم مخور (۲)

The most indulgent people are the carriers of the Qur'an, those who have placed the)
(Qur'an in their chest

معاوضه تمام معنویت ها با حفظ قرآن

مقام معظم رهبری (دام ظلّه): «حاضرَم اگر چیزی از امور معنوی داشتم بدهم و حفظ قرآن را بگیرم؛ نمی شود؛ این ها دیگر معامله ای نیست.» (۳)

ص: ۱۸۳

۱- کتَر العَمال، ج ۱، ص ۵۱۰.

۲- حافظ، غزلیات، ش ۲۲۵.

۳- پایگاه اطلاع رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی سید علی خامنه ای (دام ظلّه). دیدار با قاریان قرآن؛ شعبان عبدالعزیز صیاد، محمود صدیق منشاوی، ۲۲ / ۰۱ / ۱۳۷۰.

برداشت منحصر روسو از قرآن:

برداشت منحصر روسو، (۱) از قرآن: «بعضی از مردم بعد از آن که مقدار کمی عربی یاد گرفتند، قرآن را خوانده، اما درست درک نمی کنند. اگر می شنیدند که محمد (صلی الله علیه وآله) آن را فصیح و با آهنگ رسای عربی می خواند، هر آینه به سجده می افتادند و فریاد می کردند، ای پیامبر! دست ما را بگیر و به محل شرف و افتخار برسان. ما به خاطر یاری تو حاضریم که جان خویش را فدا کنیم.» (۲)

شهید علی رضا قادر پناه: «هرگز قرآن را فراموش نکنید و به معنای آن توجه داشته باشید.» (۳)

یکدست صدا ندارد

یکدست صدا ندارد (۴)

«وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا» (۵)

«و همگی به ریسمان الهی دست زید و پراکنده نشوید.»

ص: ۱۸۴

- ۱- متفکر و روان شناس مشهور فرانسوی.
- ۲- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.
- ۳- سایت همسفر شهدا.
- ۴- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.
- ۵- آل عمران، ۱۰۳.

آن را اضافه کنم؟!

کودکی در مکتب خانه برای معلم خود می خواند: «وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ»؛ (۱) «و بی تردید تا روز قیامت، لعنت و نفرین بر تو خواهد بود.» و مرتب این آیه را تکرار می کرد. معلم عصبانی شد و گفت: «عَلَيْكَ وَعَلَى الْوَالِدَيْكَ»؛ «بر تو و بر پدر و مادرت باد.» کودک گفت: «در این قرآن که من می خوانم (عَلَيْكَ) هست ولی (عَلَى الْوَالِدَيْكَ) نیست. آیا آن را اضافه کنم؟!» (۲)

توسعه معاویه از قرآن

در مسافرت معاویه به حج در دورانی که در مدینه بود، روزی از یکی از کوچه های مدینه می گذشت. نگاهش بر گروهی از قریش افتاد که دورهم نشسته بودند. همه آن ها چون معاویه را دیدند؛ به احترام او برخاستند!

تنها ابن عباس بود که اعتنا نکرد و از سر جای خود حرکت ننمود.

معاویه از این موضوع سخت ناراحت شد و به اعتراض گفت: «ای ابن عباس، باآنکه دوستان تو برخاستند؛ چطور تو برنخاستی! این نیست مگر به خاطر اندوهی که از من در دل داری و آن، خاطره جنگ من با شما در روز صفین است. ای ابن عباس،

ص: ۱۸۵

۱- حجر، ۳۵.

۲- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

عموزاده من عثمان، مظلومانه کشته شد!» ابن عباس گفت: «عمر بن خطاب نیز کشته شد. (یعنی اگر تو می خواهی از مظلوم دفاع کنی عمر هم به نظر تو باید مظلومانه کشته شده باشد. چرا نامی از او نمی بری؟) پس خلافت را به فرزند او واگذار کن.»

معاویه در جواب او گفت: «عمر را مردی مشرک به قتل رساند!» ابن عباس پرسید: «پس عثمان را چه کسی به قتل رساند؟» معاویه گفت: «مسلمانان او را کشتند.» ابن عباس گفت: «این که بیشتر دلیل تو را از بین برده و به ضررت تمام می شود و موجب حلال بودن خون او خواهد بود! چرا که اگر مسلمانان او را کشتند، حتماً به جا و به حق بود.» معاویه جواب داد: «ما بخشنامه کرده و به همه جا نوشته ایم و همه را از ذکر مناقب علی و اهل بیتش نهی کرده ایم. بنابراین ای ابن عباس، زبانت را نگه دار و جان خودت را حفظ کن!»

ابن عباس سؤال کرد: «حتماً ما را از قرآن منع می کنی؟» معاویه در پاسخ او گفت: «نه.» ابن عباس در ادامه پرسید: «شاید از تأویل آن ممنوع می کنی؟» معاویه جواب مثبت به

آن داد و گفت: «آری!» ابن عباس دوباره سؤال کرد: «حتماً می گویی که ما قرآن بخوانیم ولی کاری نداشته باشیم که مقصود خداوند از آن آیات چیست و در این باره سخنی نگوئیم!» معاویه به او گفت: «آری!» ابن عباس ادامه داد: «آیا قرائت قرآن واجب تر است یا عمل به آن؟» معاویه

به ناچار گفت: «عمل به آن.» ابن عباس دوباره پرسید: «تا مقصود از آیات را درک نکنیم و ندانیم که خداوند، از آنچه نازل فرموده چه چیز را قصد کرده، چگونه می توانیم به آن عمل کنیم؟»

معاویه نیز این بار گفت: «معانی و تأویل آن را از دیگران که به غیر از روش تو و اهل بیت تو تأویل نمایند، سؤال کن.» ابن عباس با تعجب پرسید: «شگفتا! قرآن بر اهل بیت و بستگان من فرود آمده چگونه معانی آن را از آل ابی سفیان و آل ابی معیط و یهود و نصارا و مجوس پرسیم!»

معاویه با ناراحتی پرسید: «آیا تو آل ابی سفیان را با این ها (یهود و نصارا و مجوس) در ردیف هم قرار می دهی؟» ابن عباس در جوابش گفت: «زمانی تو را با آنان در ردیف هم قراردادم که ائمت را از پذیرش و عمل به قرآن و آنچه در قرآن است؛ از امرونی، حلال و حرام، ناسخ و منسوخ، عام و خاص و محکم و متشابه نهی کردی! درحالی که اگر مردم از این مطالب سؤال نکنند،

اختلاف پیدا کرده، سرگردان خواهند شد و سرانجام هلاک می گردند.» معاویه سرش را به پایین انداخت و ادامه داد: «خوب، قرآن بخوانید و لیکن از آنچه خداوند درباره شما اهل بیت و خاندان پیامبر نازل کرده و رسول خدا فرموده، نقل نکنید؛ بلکه مطالب دیگر بگویید.» ابن عباس با خنده گفت: «خدا در قرآن می فرماید: «يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نَوْرَ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ وَيَأْتِي اللَّهَ إِلَّا أَن

يُتِمُّ نُورَهُ وَ لَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ»؛ (۱) «می خواهند نور خدا را با دهان های خود خاموش کنند، ولی خدا نمی گذارد؛ تا این که نور خود را کامل گرداند؛ هر چند، کافران خوش نداشته

باشند.»

در نهایت معاویه گفت: «ای ابن عباس، زبانت را نگاه دار و جان خود را حفظ کن و اگر چاره ای نداری و حتماً باید بگویی؛ پس پنهانی باشد و احدی آشکارا از تو چیزی نشنود.» (۲)

۲۴. کدام سوره ملقب به خیمه و چادر قرآن است؟

۲۴. کدام سوره ملقب به خیمه و چادر قرآن است؟ (۳)

ص: ۱۸۸

۱- توبه، ۳۲.

۲- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۲۰.

۳- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

اشاره

آمرزش گناهان

قرآن، شناسنامه انسان

زندگی آرام و گوارا

تو مو می بینی و من پیچش مو

جواب محکم امام علی (علیه السلام) به یک یهودی

زن بدکاره

ص: ۱۸۹

پيامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): «مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ عَنْ حِفْظِهِ ثُمَّ ظَنَّ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَا يَغْفِرُ لَهُ فَهُوَ مِمَّنْ اسْتَهْزَأَ بِآيَاتِ اللَّهِ» (۱)

«کسی که قرآن را از حفظ بخواند و گمان کند که خداوند متعال او را نمی آموزد؛ درواقع از آن کسانی است که آیات خداوند را مورد استهزاء و تمسخر قرار داده است.»

اگرچه سر قرآنم هویدا است

همه اسرار من اینجا هویدا است

حقیقت سر قرآنم یقین است

مرا گفتار و راز اولین است (۲)

Whoever recites the Quran from preservation and thinks that Allah Almighty does not expose him, in fact one of those who ridiculed and ridiculed the verses of

(Allah

ص: ۱۹۰

۱- مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۲۹۴.

۲- عطار، جوهرالذات، دفتر دوم.

آیت الله امجد (دام ظلّه): «قرآن، نور است برای کسی که بخواهد از آن استفاده کند؛ اگر انسان با قرآن آشنا شود و قرآن را به عنوان شناسنامه خودش و به عنوان کلام خدا بخواند،

نورانی می شود و قرآن او را بالا می برد.»^(۱)

زندگی آرام و گوارا

بلر خاورشناس معروف: «لغت قرآن، فصیح ترین لغات عرب و اسلوب بلاغت آن طوری است که افکار را به سوی خود جذب می کند. قرآن، دارای مواعظی است آشکار و به زودی برای همیشه بی معارض خواهد بود. هر کس که از این کتاب به خوبی پیروی کند؛ زندگی آرام و گوارایی خواهد داشت.»^(۲)

شهید مجید محمد زاده: «برادران شما را وصیت می کنم به نماز شب که مبدا ترک شود.» به قرآن اهمیت دهید، زیرا که آن،

چراغی است که فقط عاشقان،

ص: ۱۹۱

۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷/۰۱/۱۳۹۱.

۲- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

پروانه وار در اطرافش پرواز می کنند و در شعله عشقش می سوزند.»(۱)

تو مو می بینی و من پیشش مو

تو مو می بینی و من پیشش مو(۲)

«إِنِّي أرى مَا لَا تَرُونَ» (۳)

«همانا من چیزی را می بینم که شما نمی بینید.»

جواب محکم امام علی (علیه السلام) به یک یهودی

روزی یک یهودی به حضرت علی (علیه السلام) گفت: «هنوز پیامبر شما را دفن نکرده بودند که اختلاف در میان شما پیدا شد.» حضرت بلافاصله فرمود: «اختلافی که در میان ما پیدا شد از فراق او بود نه در دین او. حال آنکه پاهای شما هنوز از گل ولای نیل خشک نشده بود که به پیغمبر خود گفتید: «اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ»؛(۴) «برای ما خدایی پیدا کن؛ همچنان که بت پرستان خدایانی دارند.» آن یهودی از این جواب منفعل و شگفت زده شد.(۵)

ص: ۱۹۲

۱- سایت همسفر شهدا.

۲- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۳- انفال، ۴۸.

۴- اعراف، ۱۳۸.

۵- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

در بصره زنی بود به نام شعوانه؛ مجلسی در بصره از فسق و فجور منعقد نمی شد که وی در آن نباشد.

روزی او با جمعی از کنیزان خود از کوچه های بصره می گذشت. به در خانه ای رسید که از آن سروصدای زیادی بلند بود. گفت: «سبحان الله، در اینجا عجب شور و غوغایی است!» کنیزی را به درون خانه فرستاد تا خبری بیاورد. آن کنیز رفت و بازنگشت. کنیز دیگری را فرستاد؛ او هم رفت و نیامد. دیگری را فرستاد و به او سفارش کرد که زود برگردد. کنیز رفت و برگشت. گفت: «ای خاتون، این غوغای مردگان نیست، ماتم زندگان است. عزای بدکاران و سیاه دلان است!».

شعوانه چون این حرف را شنید؛ خود به داخل رفت. دید واعظی در آنجا نشسته و گروهی دور او بودند؛ آن ها را موعظه می کند و از عذاب خدا می ترساند. هنگامی که شعوانه داخل آمد؛ واعظ این آیه را تفسیر می کرد: «إِذَا رَأَتْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا

تَغَيُّظًا وَ زَفِيرًا وَ إِذَا أَلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّبِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ

ثُبُورًا»؛ (۲) «در روز قیامت؛ هنگامی که دوزخ گناهکاران را از فاصله دور ببیند، [چنان به هیجان می آید] که صدای خشم و خروشی

ص: ۱۹۳

۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۲۵.

۲- فرقان، ۱۳-۱۲.

هولناک آن را [کفار و مشکین] می شنوند؛ و هنگامی که آن ها را در جای تنگی از جهنم، زنجیر شده بیندازند؛

فریاد و اوایلا سر می دهند. «شعوانه وقتی این آیات را شنید، سخت در او اثر کرد و گفت: «ای شیخ، من هم یکی از روسیاهان در گاهم، آیا اگر توبه کنم خداوند مرا می آمرزد؟»

واعظ گفت: «اگر توبه کنی خدا تو را می آمرزد؛ اگرچه گناه تو مثل گناه شعوانه باشد.» او گفت: «شعوانه منم که بعد از این، دیگر، گناه نمی کنم.» واعظ گفت: «خدا ارحم الراحمین است و اگر توبه کنی آمرزیده می شوی.» شعوانه گریه کرد و بندگان و کنیزان خود را آزاد نمود؛ مشغول عبادت شد و گذشته های خود را جبران کرد. به نحوی که بدنش ذوب شد و ضعیفی و ناتوان گردید.

یک روز که به بدن بسیار ضعیف و نحیف خود می نگریست؛ گفت: «آه، آه! در دنیا به این نحو گذاخته شدم؛ نمی دانم در آخرت حالم چگونه است!» پس ندایی از غیب به گوش او رسید که دل خوش دار، ملازم در گاه ما باش تا روز قیامت ببینی پاداش ما را.

نیامد در این در کسی عذر خواه که سیل ندامت نَشُشَتْ

[گناه \(۱\)](#)

۲۵. کدام سوره را سوره تودیع می نامند؟

۲۵. کدام سوره را سوره تودیع می نامند؟ [\(۲\)](#)

ص: ۱۹۴

۱- سعدی، بوستان، باب نهم در توبه و راه صواب.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

اشاره

با فضیلت ترین نعمت

قرآن تمام دارایی آیت الله قاضی

اعتراف پروفیسور رابرسون کشیش اسکاتلندی

برادر پشت برادر است

شب بارزش

اعتراف به معجزه بودن قرآن

ص: ۱۹۵

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): «مَنْ أَعْطَاهُ اللَّهُ حِفْظَ كِتَابِهِ فَظَنَّ أَنَّ أَحَدًا أُعْطِيَ أَفْضَلَ مِمَّا أُعْطِيَ فَقَدْ غَمَطَ أَفْضَلَ النِّعْمَةِ» (۱)

«هر کس که خداوند حفظ کتابش را به او اعطا کرده؛ اگر گمان برد، به دیگری چیزی بهتر از وی داده شده است، با فضیلت ترین نعمت را کوچک شمرده است.»

دلا غافل ز سبحانی چه حاصل

مطیع نفس و شیطانی چه حاصل

بود قدر تو افزون از ملائک

تو قدر خود نمی دانی چه حاصل (۲)

Whosoever God has given him the preservation of his book, if he suspects that he) has been given something better than him, he will have counted the smallest (blessings

ص: ۱۹۶

۱- کنز العمال، ج ۱، حدیث ۲۳۱۷.

۲- باباطاهر، دویتی ها، دویتی شماره ۸۹.

آیت الله قاضی (رحمه الله): «من هر چه دارم، از قرآن و سید الشهداء (علیه السلام) دارم.»^(۱)

اعتراف پروفیسور رابرتون کشیش اسکاتلندی

«قرآن مقدس، در مورد دورویی، کینه، تکبر، غرور، بی عدالتی و انواع آن، بسیار سخت گیر و در مورد صفات نیک از قبیل صبر، حق شناسی، صداقت و ترس از خدا، بسیار مصر و جدی است.»^(۲)

شهید داوود قاسمی: «اگر خواستند ما را یاد کنند و به ما لطف نمایند؛ با خواندن قرآن و نماز، روح ما را شاد کنند.»^(۳)

برادر پشت برادر است

برادر پشت برادر است^(۴)

«وَاجْعَلْ لِي وَاخِي هَارُونَ مِنْ أَهْلِي، هَارُونَ أَخِي أُشَدُّ بِهِ أَرْزِي»^(۵)

«و از خانواده ام، برایم وزیری قرار بده. هارون برادرم را، پشت

مرا به وسیله او استوار کن.»

ص: ۱۹۷

۱- پرمسان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷/۰۱/۱۳۹۱.

۲- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۳- سایت همسفر شهدا.

۴- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۵- طه، ۲۹.

مردی برای خرید کنیز به بازار رفت. دو کنیز زیبا را دید که یکی دوشیزه بود و دیگری زن؛ اما زن زیباتر از دوشیزه بود. او دوشیزه را انتخاب کرد. زن گفت: «بین من و او فقط یک شب فاصله است و پس از یک شب آنچه می ماند، زیبایی من است و زشتی او!» دوشیزه بی درنگ پاسخ داد: «لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ»؛ (۲) «یک شب قدر بهتر از هزار ماه است.»

اعتراف به معجزه بودن قرآن

ولید بن مغیره مخزومی که مرد ثروتمندی بود و در میان عرب به حُسن تدبیر و روشن فکری شهرت داشت و حلال مشکلات اجتماعی و دعوای بین قبیله ای بود؛ روزی به تقاضای جمعی از مشرکان نزد پیامبر (صلی الله علیه و آله) آمد تا از نزدیک وضع او و آیات قرآن را بررسی کند. بنا به خواهش او پیامبر (صلی الله علیه و آله) قسمتی از آیات سوره «حم سجده» را تلاوت کرد. این آیات چنان تأثیر و هیجانی در او به وجود آورد که بی اختیار از جا حرکت نمود و به محفلی که از طرف طایفه او (بنی مخزوم) تشکیل شده بود رفت و گفت: «به خدا سوگند، از محمد (صلی الله علیه و آله) سخنی شنیدم که نه شباهت به گفتار انسان ها دارد و نه پریان. گفتار او شیرینی و زیبایی مخصوصی دارد.»

ص: ۱۹۸

۱- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

۲- قدر، ۳.

ابتدای آن همچون شاخه های درختان برومند پرثمر و پایین آن مانند ریشه های درختان کهن پر آب است. گفتاری است که بر همه چیز پیروز می شود و چیزی بر آن پیروز نخواهد گشت.»

در میان قریش زمزمه افتاد و گفتند از قرائن برمی آید که ولید دلباخته گفتار محمد (صلی الله علیه و آله) شده و اگر چنین باشد؛ همه قریش تحت تأثیر او قرار خواهند گرفت و به پیامبر تمایل پیدا می کنند. ابوجهل گفت: «من چاره او را می دانم.» به منزل ولید آمد و با قیافه ای اندوه بار کنار او نشست. ولید گفت: «چرا این چنین غمگین هستی؟! ابوجهل گفت: «چرا غمگین نباشم! با این سن و شخصیتی که تو داری، قریش بر تو عیب می گیرند و می گویند با سخنان پرمایه خود، گفتار محمد (صلی الله علیه و آله) را زینت داده ای و حرف های او را تأیید کرده ای!»

ولید برخاست و با ابوجهل به مجلس قریش رفت و رو به جمعیت کرد و گفت: «آیا تصور می کنید محمد (صلی الله علیه و آله) دیوانه است؟ هرگز آثار جنون در او دیده اید؟ حضار گفتند: «خیر.» پرسید: «آیا گمان می کنید او کاهن است؟ آیا از آثار کهنات در او چیزی دیده اید؟» گفتند: «خیر.» گفت: «آیا گمان می کنید او شاعر است؟ آیا تا به حال شعری گفته است؟» گفتند: «خیر.» پرسید: «تصور می کنید دروغ گو است؟ آیا تاکنون به راست گویی و امانت مشهور نبوده و در میان شما به عنوان «صادق امین» معروف نبوده است؟»

بزرگان قریش گفتند: «پس باید به او چه نسبت دهیم؟» ولید فکری کرد و گفت: «بگویید ساحر است، زیرا با این سخنان خود، میان پدر و فرزند و خویشاوندان جدایی می افکند.»^(۱)

۲۶. کدام سوره را می توان سوره اخلاق و آداب اجتماعی

۲۶. کدام سوره را می توان سوره اخلاق و آداب اجتماعی

نامید؟^(۲)

ص: ۲۰۰

۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۲۱.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

اشاره

خانه ویران

سخن علامه طباطبایی در مورد قرآن

پایه و اساس دین

پسر نوح با بدان بنشست آثار نبوتش گم شد

لقب

سرانجام يك عمر مبارزه با قرآن

ص: ۲۰۱

پیامبر اسلام (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «إِنَّ الَّذِي لَيْسَ فِي جَوْفِهِ شَيْءٌ مِنَ الْقُرْآنِ كَأَنْبِتِ الْخَرَابِ» (۱)

«کسی که در درونش چیزی از قرآن نیست؛ دلش مانند خانه ویران است.»

عیان جوینی ز قرآن جوی آخر

که اسرار کند اینجای ظاهر

دلی گر بود قرآن باخبر نیست

مر او را راه از این منزل به در نیست (۲)

The person who does not have something of)

(Qur'an inside him, his heart is like a devastated house

سخن علامه طباطبایی در مورد قرآن:

«کسانی که در قلبشان مرضی وجود نداشته باشد، با شنیدن یک آیه از قرآن، به خداوند ایمان می آورند.» (۳)

ص: ۲۰۲

۱- کنز العمال، ج ۱، ص ۵۵۳.

۲- عطار، هیلاج نامه.

۳- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.

دکتر پطروشوفسکی استاد تاریخ شناس روسی: «قرآن برای مسلمانان، کتابی مقدس است و پایه و اساس دینشان است و همان جایگاه و مقامی را دارد که تورات در نظر یهودیان و انجیل در نظر مسیحیان دارد. از نظر مسلمانان مؤمن، قرآن برخلاف آنچه برخی دانشمندان اروپائی می پندارند، تألیف و پدیدآورنده محمد (صلی الله علیه وآله) نبوده بلکه سخنان اصیل (وحی) خداوند است.»^(۱)

شهید مرتضی موحدی سرحوزکی: «اگر می خواهید

خدا با شما صحبت کند، قرآن بخوانید.»^(۲)

پسر نوح با بدان بنشست آثار نبوتش گم شد

پسر نوح با بدان بنشست آثار نبوتش گم شد^(۳)

«قَالَ يَا نُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ»^(۴)

«ای نوح، بی گمان او از اهل تو نیست. او [صاحب] کرداری

ناپسند است.»

ص: ۲۰۳

۱- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۲- سایت همسفرشها.

۳- سعدی.

۴- هود، ۴۶.

یکی از خلفای عباسی که بسیار ظالم و ستمگر بود؛ به یکی از ندیمان خویش گفت: « برای من لقبی پیدا کن که پسوند آن، اسم الله باشد، مثل الْمُعْتَصِمُ بِاللَّهِ». آن ندیم پس از لحظه ای گفت: «هیچ لقبی برای تو مناسب تر از «نَعُوذُ بِاللَّهِ» نیست!» (۱)

سرانجام یک عمر مبارزه با قرآن

ابن مقفع در ابتدا در کیش و آیین مانی بود و سال ها با آزادی کامل با اسلام و قرآن به مبارزه پرداخته، شبهات و اشکالات زیادی در میان مردم منتشر کرده بود. از همین روست که می گویند، او باب بُرُزویه طیب را به قصد شک انداختن در دل مردم، بر کتاب «کلیه و دمنه» افزوده است.

روزی ابن مقفع در بغداد از کوچه ای می گذشت. ناگهان صدای کودکی او را به خود جلب کرد که با آواز زیبا و صدای دل نشین چنین قرآن می خواند: «الْمَنْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا، وَالْجِبَالَ

أَوْتَادًا، وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا، وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ

لِبَاسًا، وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا»؛ (۲) «آیا زمین را گهواره و کوه ها را میخ هایی قرار ندادیم؟ شما را نر و ماده آفریدیم و خواب را برای شما وسیله آسایش و آرامش گردانیدیم و [تاریکی] شب را برای شما لباس و

ص: ۲۰۴

۱- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

۲- نبأ، ۱۱-۶.

پوشاکی قراردادیم [تا سیاهی شب همچون پرده شما را بپوشاند.] و روز را برای شما وقت کار و کوشش

گردانیدیم.» ابن مقفع به محض شنیدن کلام خدا، درحالی که سکوت سراپای وجودش را فراگرفته بود، بی اختیار ایستاد و در تفکر و سکوت فرورفت. آن قدر ایستاد تا آن پسر بچه سوره را به پایان برساند. او سخن نو شنیده بود که نه شعر بود و نه نثر. ولی آهنگی زیباتر از شعر و بیانی رساتر از نثر داشت. زیبایی لفظ و شیوایی اسلوب و هماهنگی روشن بین آیات قرآن، نظرش را به خود جلب کرد و موجی از لذت و شادی در روانش پدید آمد. لذتی که قرآن به او داد، غیر از آن بود که تا آن وقت از سایر انواع سخن می برد. ابن مقفع که خود در فصاحت و سخن شناسی بی مانند بود، با شنیدن این آیات تکان دهنده، فطرت دینی او بیدار گشت و با هیجان گفت: «شکی نیست که این گفتار عالی، ساخته اندیشه کوتاه بشر نیست.» تصادف کوچکی ابن مقفع را با قرآن آشنا کرد و چهره قرآن در نظرش عوض شد. احساس کرد که دنیای جدیدی برای او کشف شده است. بی درنگ از همان جا برگشت و با قدم های محکم به سوی عیسی بن علی، عموی منصور [خلیفه عباسی] رفت و گفت: «نور اسلام در قلب من تابیده است و دریچه ای از جهان وسیع و پهناور در برابر

دیدگانم باز شده و دگرگونی عمیقی در من به وجود آمده است؛ می خواهم در حضور تو به دین اسلام مشرف

ص: ۲۰۵

عیسی با تعجب گفت: «تو که یک عمر با قرآن مبارزه کرده ای علّت روی آوردنت به اسلام چیست؟» وی ماجرا را بیان کرد و عیسی در پاسخ گفت: «شایسته است این کار در یک مجلس رسمی در حضور علما و امرای لشکر و در نزد مردم انجام گیرد؛ بنابراین فردا به همین منظور پیش من بیا.»

همان روز شب هنگام ابن مقفع شروع به زمزمه کرد و وردهای مخصوصی که مانویان و زرتشتیان

موقع غذا خوردن، می خوانند، خواند. عیسی رو به او کرد و گفت: «باینکه قصد داری مسلمان شوی، آیا بازهم طبق روش دیرینه خود به زمزمه مشغول هستی!» ابن مقفع گفت: «من که هنوز به طور رسمی به آیین جدید اسلام داخل نشده ام و نمی توانم مراسم و تشریفات آن را بجا آورم، چگونه می توانم از کیش مانوی دست بردارم؛ من از این که شبی را در بی دینی به سر برم، ناراحت هستم.»

بامداد فردا رسید. از طرف عیسی بن علی، مجلس باشکوهی برای اسلام آوردن ابن مقفع ترتیب داده شده بود. طی مراسمی

شهادتین بر زبان او جاری شد و مسلمان گشت و دارای اسم عبدالله و کنیه ابو محمد گردید.

آشنایی او با اسلام و تعالیم حیات بخش قرآن، بینش جدید و عمیقی در او به وجود آورد و طرز فکر جهان بینی اش را به کلی

دگرگون ساخت. او قلم خود را که مثل شمشیر برنده بود، بر ضد دستگاه خلافت منصور به کار انداخت و طوری جهان را بر او تنگ کرد که روزی فریاد زد: «آیا کسی هست مرا از شر ابن مقفع نجات دهد؟»

سرانجام ابن مقفع به دست یکی از دژخیمان منصور، به نام سفیان بن معاویه، امیر بصره به وضعی سخت فجیع، شهید گردید و بر او تهمت زنادقه زدند. اما حقیقت آن است که

او بیش از هر چیز دیگر، قربانی رشک و کینه دشمنان خویش شده بود.»^(۱)

۲۷. سوره وسط قرآن کریم کدام سوره است؟

۲۷. سوره وسط قرآن کریم کدام سوره است؟^(۲)

ص: ۲۰۷

۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۲۱.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

اشاره

مثال شتر

امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) در قرآن

انسان از دیدگاه قرآن

دو پادشاه در اقلیمی نگنجند

زن نکته سنج

آداب مجلس قرآن

ص: ۲۰۸

پیامبر اسلام (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «أَنَّ مَثَلُ صَاحِبِ الْقُرْآنِ كَمَثَلِ الْإِبِلِ الْمُعَلَّقَةِ إِذَا عَاهَدَ عَلَيْهَا أَمْسِيَّ كَهَا وَإِنْ أَطْلَقَهَا ذَهَبَتْ وَإِذَا قَامَ صَاحِبُ الْقُرْآنِ فَقَرَأَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ ذَكَرَهُ وَإِذَا لَمْ يَقُمْ بِهِ نَسِيَهُ» (۱)

« همانا مثل حافظ قرآن، مثل شتر بسته شده در یک نقطه است؛ همان گونه که آن شتر، چنانچه مورد دیدار پیاپی صاحبش واقع نشود، جایگاهش را ترک می کند، محفوظات حافظ قرآن نیز اگر پیوسته مورد مراجعه و تکرار قرار نگیرد، از خاطرش زدوده می شود.»

As the camel is closed at one point, if it is not visited by the successor to its owner, he) leaves the place, the guardians of the Qur'an will be forgotten if kept continuously and (repeatedly

حرف قرآن را مدان که ظاهر است

زیر ظاهر باطنی بس باهر است

زیر آن باطن، یکی بطن دگر

خیره گردد اندر او فکر و نظر (۲)

ص: ۲۰۹

۱- صحیح مسلم، ج ۱، ص ۵۴۴.

۲- مولوی، مثنوی معنوی، دفتر سوم.

آیت الله بهجت (رحمه الله):

«اگر به دنبال امام زمان (عجل الله تعالى فرجه الشريف) هستید، سراغ حضرت را در قرآن بگیرید؛ (در قرائت، تدبر و عمل به قرآن) چون پیامبر (صلی الله علیه وآله) فرموده است: «إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ كِتَابَ اللَّهِ وَعِتْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي؛ فَإِنَّهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ» (۱)

انسان از دیدگاه قرآن

بانو مایل آنجلو ایتالایی: «آشنایی من با تعالیم حیات بخش و معارف درخشان اسلام و قرآن، بینش جدید و عمیقی در من به وجود آورد و طرز فکرم را درباره جهان آفرینش و فلسفه وجود به کلی دگرگون ساخت و احساس کردم که تعلیمات اسلام برخلاف تعالیم مسیحیت، انسان را موجودی شریف و باشخصیت می شناسد؛ نه موجودی کثیف و ذاتاً آلوده!

مسلمانان به حکم کتاب آسمانی قرآن، پیامبر خود را انسانی مانند انسان های دیگر می دانند که خداوند او را برای تبلیغ و رسالت

ص: ۲۱۰

و راهنمایی انسان‌ها برگزیده است. در این کتاب، دستور زندگی و نحوه بهره‌گیری از لذایذ این دنیا و حیات آن، به طرز جالب و خردمندانه بیان شده است.» (۱)

شهید محمد و کیلی: «سعی کنید تا آنجا که ممکن است، به دستورات قرآن عمل کنید؛ تا در هر دودنیا، سربلند و پرافتخار باشید.» (۲)

دو پادشاه در اقلیمی نگنجند

دو پادشاه در اقلیمی نگنجند (۳)

«لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا» (۴)

«اگر در آن دو [آسمان و زمین] معبودانی جز خدا بودند، البته [هر دو] نابود می‌شدند.»

زن نکته سنج

زنی را که قبیله او سرکشی کرده بود، نزد حجاج آوردند. حجاج به او گفت: «ای زن! آیه ای مناسب بخوان تا تو را ببخشم.»
زن این

ص: ۲۱۱

۱- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۲- سایت همسفرشهادا.

۳- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۴- انبیاء، ۲۲.

جملات را خواند: «أَإِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَخْرُجُونَ مِنْ دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا»؛ (۱) «[ای محمد (صلی الله علیه وآله)] هنگامی که نصرت و یاری خدا و فتح و پیروزی

بیاید، مردم را می بینی که گروه گروه در دین خدا درمی آیند [مسلمان می شوند]. حجاج گفت: «وای بر تو! اشتباه گفتی؛ بلکه «يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ» درست است. «زن گفت: «ای حجاج! «دَخَلُوا وَأَنْتَ تُخْرِجُهُمْ؛ یعنی آن ها داخل دین خدا شدند و تو آن ها را خارج می کنی!» (۲)

آداب مجلس قرآن

آداب مجلس قرآن (۳)

یکی از علمای اصفهان می گفت: «با عده ای برای حج به مکه مشرف شدیم. در مدینه یک نفر از ما درگذشت. پس از دفن، مجلس ترحیمی تشکیل داده و یکی از قاریان اهل تسنن را برای خواندن قرآن، به مجلس دعوت کردیم. قاری آمد و نشست؛ امّا قرآن نمی خواند. به او گفتیم بخوان. گفت: «شما مشغول حرف زدن هستید و تا ساکت نشوید، قرآن نمی خوانم!» همه ساکت شدیم؛ ولی باز دیدیم نمی خواند. گفت: «طرز نشستن شما متناسب با مجلس قرآن نیست!» ما همه دوزانو نشستیم؛ دیدیم باز قرآن را شروع نمی کند. گفتیم بخوان. گفت: «هنوز مجلس برای قرائت قرآن

ص: ۲۱۲

۱- نصر، ۲-۱.

۲- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

۳- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۲۲.

مهیا نشده است، زیرا در دست بعضی چای و سیگار مشاهده می شود.» چای و سیگار را که کنار گذاشتیم؛ وی این آیه از قرآن را تلاوت کرد و مجلس را ترک گفت. «وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا»؛ (۱) «هنگامی که قرآن خوانده می شود، بدان گوش فرا دهید و ساکت باشید.»

۲۸. تنها سوره ای که به نام یکی از ارکان نماز است کدام سوره است؟

۲۸. تنها سوره ای که به نام یکی از ارکان نماز است کدام سوره است؟ (۲)

ص: ۲۱۳

۱- اعراف، ۲۰۴.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

اشاره

تعداد درجات بهشت

شهر بهشت

یگانه آئین آسمانی

آتش که گرفت

خشک و تر باهم می سوزد

سهم برادری

بال جبرئیل

ص: ۲۱۴

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): «عَدَدُ دَرَجِ الْجَنَّةِ عَدَدُ آيَةِ الْقُرْآنِ. فَإِذَا دَخَلَ صَاحِبُ الْقُرْآنِ الْجَنَّةَ قِيلَ لَهُ إِزِقْ وَ أَقْرَأْ. لِكُلِّ آيَةٍ دَرَجَةٌ فَلَا تَكُونُ فَوْقَ حَافِظِ الْقُرْآنِ دَرَجَةٌ» (۱)

«تعداد درجات بهشت، به تعداد آیات قرآن است؛ هنگامی که حافظ قرآن وارد بهشت می گردد، به او گفته می شود: «بالا برو و قرآن بخوان. هر آیه رتبه ای دارد». پس بالاتر از مرتبه حافظ قرآن، درجه ای نیست.»

The number of degrees of Paradise depends on the number of verses of the Quran's,)

When

the guardian of the Quran enters Paradise, he is told: "Go up and read the Qur'an, each verse has a rank. So there is no degree beyond the rank of the protector of the

(Qur'an

منور شد جهان جان ز قرآن

معاینه نگر جانان ز قرآن

منور شد دل از زنگ طبیعت

چو قرآن یافت دیدار شریعت (۲)

ص: ۲۱۵

۱- بحار الانوار، ج ۸۹، ص ۲۲.

۲- عطار، هیلاج نامه.

علامه حسن زاده آملی (دام ظلّه): «قرآن، حکیم است و آیات او حکمت و حکمت، بهشت است و درجات بهشت، به عدد آیات قرآن اند و جایی که حکمت اندوخته است، شهر بهشت است و ولایت در این شهر؛ آری ولایت بهشت است.» (۱)

یگانه آئین آسمانی

کونت ادوارد گیو جا دانشمند ایتالیایی: «من در پیرامون ادیان قدیم و جدید، تحقیق فراوان نموده و آن‌ها را با دقت مورد مطالعه قرار دادم تا در نتیجه به دست آوردم که یگانه آئین آسمانی و حقیقی، اسلام است و کتاب آسمانی این دین، یعنی قرآن مجید، تمام نیازمندی‌های مادی و معنوی بشر را تضمین کرده و او را به کمالات اخلاقی و روحی، سوق می‌دهد و رهبری

می‌نماید.» (۲)

ص: ۲۱۶

-
- ۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.
 - ۲- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

شهید رجبعلی نو دهی : «مادرم! بر مزارم گرد آید و برایم قرآن بخوانید.» (۱)

آتش که گرفت خشک و تر باهم می سوزد

آتش که گرفت خشک و تر باهم می سوزد (۲)

«وَأَتَقُوا فِتْنَهُ لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ» (۳)

«و از فتنه ای بترسید که تنها دامن ستمگران شما را نمی گیرد و بدانید که خداوند سخت کیفر است.»

سهم برادری

مسکینی به نزد امیر آمد و گفت: «به مقتضای آیه «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ

إِخْوَةٌ» (۴) «مؤمنان برادر یکدیگرند.» من در مال تو سهمی دارم؛ چرا که برادرت هستم.» امیر دستور داد یک دینار به او بدهند. مسکین گفت: «ای امیر! این مبلغ کم است.» امیر در جواب گفت: «ای درویش! تنها تو برادر من نیستی، بلکه همه مؤمنان عالم، برادر من هستند. پس اگر مال مرا بین همه آن ها قسمت کنند، به تو بیشتر

ص: ۲۱۷

۱- سایت همسفر شهدا.

۲- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۳- انفال، ۳۵.

۴- حجرات، ۱۰.

از این نمی رسد.»(۱)

بال جبرئیل

شخصی در خواب دید که پا بر روی بال جبرئیل گذاشته و نماز می خواند. خواب خود را نزد کسی که در علم خواب تبحر داشت، نقل نمود و از او تعبیر خوابش را پرسید؟ وی گفت: «حتماً در هنگام نماز، پا روی قرآن گذاشته ای.»

آن شخص درصدد تحقیق برآمد و زیر فرشی که نماز می خواند، ورقی از قرآن را پیدا نمود.(۲)

۲۹. تنها سوره ای که به نام یکی از فلزات است کدام سوره است؟

۲۹. تنها سوره ای که به نام یکی از فلزات است کدام سوره است؟(۳)

ص: ۲۱۸

۱- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

۲- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۲۳.

۳- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

انبانی پر از مُشک

افسوس آیت الله سید عبدالکریم کشمیری

اولین شماره زیبا و با طراوت نور قرآن کریم

گر به دولت برسی

مست نگر دی، مردی!

دعا نمی کنم!

انقلابی درونی با یک آیه

ص: ۲۱۹

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): « تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّ مَثَلَ حَامِلِ الْقُرْآنِ كَمَثَلِ رَجُلٍ حَمَلَ جَرَابًا مَمْلُوءًا مِسْكَاً إِنْ فَتَحَهُ فَتَحَ طِيبًا وَ إِنْ أَوْعَاهُ أَوْعَاهُ طِيبًا » (۱)

«قرآن را فراگیرید؛ زیرا حامل قرآن، همانند کسی است که انبانی (۲) پر از مُشک را به دوش می گیرد؛ اگر آن را باز کند، بوی عطر آن، مشام ها را معطر می نماید و اگر مُشک به انبان اضافه کند، بر عطر آن افزوده است.»

تا در دلم قرآن مبارک قرار یافت

منت خدای را که نکرده است منتی (۳)

Learn the Qur'an because the Qur'an's bearer is like a person who takes a bag full of) (musk, if you open it, it will aroma the scent of it and if it adds, it will add to its aroma

افسوس آیت الله سید عبدالکریم کشمیری (رحمه الله):

«کاش به جای تدریس بعضی کتاب ها در جوانی، قرآن می خواندم.» (۴)

ص: ۲۲۰

۱- مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۴۶.

۲- کیسه بزرگی از پوست گوسفند.

۳- اقبال لاهوری.

۴- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۱ / ۱۳۹۱.

اولین شماره زیبا و با طراوت نور قرآن کریم

لومانس دانشمند آمریکایی: «اولین شماره زیبا و با طراوت که نور از قرآن کریم می بارد، عبارت «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» است که دنیایی از معنا است.»^(۱)

شهید غلامعلی محقق: «دوست دارم به فرزندانم، قرآن خواندن بیاموزید.»^(۲)

گر به دولت بررسی مست نگردي، مردی

گر به دولت بررسی مست نگردي، مردی^(۳)

«إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظِرٌ أَلَّا يَرَءَ إِيَّاهُ اسْتَفْهَى»^(۴)

«انسان چون خود را بی نیاز بیند، سرکشی کند.»

دعای منم کنم

شخصی با هیجان و اضطراب به حضور امام صادق (علیه السلام) آمد و گفت: «برای من دعایی کنید تا خداوند به من وسعت رزقی بدهد»

ص: ۲۲۱

۱- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۲- سایت همسفر شهدا.

۳- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۴- علق، ۶ و ۷.

که خیلی فقیر و تنگدستم.» امام (علیه السلام) گفت: «هرگز دعا نمی کنم.» پرسید: «چرا دعا نمی کنید؟!» حضرت در پاسخ فرمودند: «برای این که خدا راهی برای این کار معین کرده است. او امر کرده که به دنبال روزی بروید و آن را طلب نمایید؛ اما تو می خواهی در خانه خود بنشینی و با دعا، روزی را به خانه خود بکشانی!» (۱)

انقلابی درونی با یک آیه

علامه مجلسی (رحمه الله) می نویسد: «وقتی آیه «وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ»؛ (۲) «به درستی جهنم وعده گناه گمراهان است. برای آن هفت در است. برای هر دری از آن، گروهی از [پیروان شیطان] تقسیم شده اند.» نازل شد؛ رسول خدا (صلی الله علیه وآله) به شدت گریه کردند. اصحاب هم از گریه آن حضرت گریه کردند؛ بدون اینکه بدانند جبرئیل چه آورده و رمز گریه پیغمبر چیست. کسی هم توانایی سخن گفتن با آن حضرت را نداشت و عادت پیامبر (صلی الله علیه وآله) این بود که هر زمان فاطمه (علیها الصلاه والسلام) را می دید، خوشحال می شدند.

از همین رو، سلمان، رهسپار خانه فاطمه (علیها الصلاه والسلام) شد. وقتی وارد گردید، دید مقداری جو پیش روی اوست و مشغول آرد کردن

ص: ۲۲۲

۱- وسایل، ج ۲، ص ۵۲۹.

۲- حجر، ۴۴-۴۳.

آن می باشد و این آیه را می خواند. «وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى»؛ (۱) «آن چیزی که نزد خداست بهتر و پاینده تر می باشد.»

سلمان موضوع گریه پیامبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) را به فاطمه (عليها الصلاة والسلام) خبر داد و ایشان برخاست و لباس پوشید و به دیدار پیامبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) آمد. فاطمه (عليها الصلاة والسلام) به حضرت عرض کرد: «ای پدر، فدایت شوم! چه چیز باعث گریه شما شده است؟» پیامبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) «آن دو آیه را برای او خواند. فاطمه (عليها الصلاة والسلام) از شدت اندوه با صورت به زمین افتاد و صدای ناله اش بلند شد که وای بر آن کسی که داخل آتش جهنم گردد.»

در این حال سلمان نیز گفت: «ای کاش، گوسفندی بودم و خانواده ام گوشت مرا خورده، پوست مرا پاره می کردند و من هرگز اسم آتش را نمی شنیدم.» ابوذر گفت: «ای کاش، مادرم نازا بود و مرا نمی زایید تا هرگز اسم آتش را نمی شنیدم.» مقداد گفت: «ای کاش، پرنده ای بودم که در بیابان های دوردست به سر می بردم و حساب و کیفری نداشتم و اسم آتش به گوشم نمی رسید.»

علی (عليه السلام) فرمود: «ای کاش، درندگان گوشت مرا پاره پاره می کردند و ای کاش، از مادر متولد نشده بودم و نام آتش را نمی شنیدم.» سپس دست روی سر گذاشت و شروع به گریه کرد و می گفت: «آه، از دوری راه و کمی توشه در سفر قیامت. گناهکاران

ص: ۲۲۳

به سوی آتش می روند و به سرعت داخل دوزخ می شوند.» (۱)

۳۰. تنها سوره ای که نامش دو بار و بدون هیچ گونه تفاوتی در اولین آیه آن به کاررفته کدام سوره است؟

۳۰. تنها سوره ای که نامش دو بار و بدون هیچ گونه تفاوتی در اولین آیه آن به کاررفته کدام سوره است؟ (۲)

ص: ۲۲۴

۱- بحارالانوار، ج ۴۳.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱

اشاره

پاداش دو برابر

قرآن، فجر مشهود

منطق قرآن

نمک خوردن و نمکدان شکستن

این پا شبیه چیست؟

بطن قرآن

ص: ۲۲۵

امام صادق (علیه السلام): «إِنَّ الَّذِي يُعَالِجُ الْقُرْآنَ وَ يَحْفَظُهُ بِمَشَقَّةٍ مِنْهُ وَ قَلَّ حِفْظٌ لَهُ أَجْرَانِ» (۱)

«کسی که به خاطر قرآن رنج بکشد و با سختی و حافظه ی کمی که دارد آن را حفظ کند، دو اجر دارد.» (۲)

Anyone who recite the Qur'an a lot and keep it with a little memory and hardness will
(.have two rewards

اول و آخر قرآن ز چه «با» آمد و «سین»

«یعنی اندر ره دین، رهبر تو قرآن بس (۳)

قرآن، فجر مشهود

علامه شیخ مجتبی قزوینی: «این که خداوند می فرماید قرآن، فجر مشهود است و دیده

ص: ۲۲۶

۱- ثواب الأعمال، ص ۱۰۲.

۲- ترجمه اصول کافی، جلد ۳، صفحه ۸۳۲.

۳- سنایی غزنوی، حدیقه الحقیقه.

نمی شود؛ به راستی برای من روشن نبود و حقیقت آیه در حقیقتی از هاله قرار داشت. از این رو بر آن شدم که سحرگاهان قرآن بخوانم و آن را تا طلوع فجر ادامه دهم. بعد از مدتی، حقایق از آیات بر من آشکار شد که تحمل آن دشوار و خارج از طاقت من بود. دریافتم که معنای آیه این است که تلاوت قرآن کریم در سحر و هنگام طلوع فجر، موجب آن می شود که حقایق آیات برای انسان مکشوف و محسوس گردد.»^(۱)

منطق قرآن

ربوا دانشمند فرانسوی: «قرآن، منطق و زیبایی دارد. به زور به کسی تحمیل نمی شود. بلکه لطیف است و در مقام اقناع، به نیروی منطق، مجهز است.»^(۲)

شهید غلام محمد پای رنج: «با قرآن، زیاد مأنوس باشید.»^(۳)

ص: ۲۲۷

-
- ۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.
 - ۲- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.
 - ۳- سایت همسفر شهدا.

نمک خوردن و نمکدان شکستن (۱)

«كَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا» (۲)

«انسان ناسپاس است.»

این پا شبیه چیست؟

روزی پیامبر اکرم (صلی الله علیه وآله) در مسجد با اصحاب و یاران خود نشسته بودند. پس از مدتی پای آن حضرت خسته می شود و پیامبر (صلی الله علیه وآله) حیا می کنند که پایشان را دراز کنند؛ ولی بر اثر شدت خستگی پا، آن حضرت با یاران و اصحاب مزاح می کنند و پا را دراز کرده، می پرسند: «به نظر شما این پای من، شبیه چیست؟» حاضران هر کدام سخنی می گویند و پا را به چیزی شبیه می کنند. چون خستگی از پای آن حضرت رفع می شود؛ اشاره به آن یکی پایشان کرده و می فرمایند: «این پا شبیه پای دیگر من است.» (۳)

بطن قرآن

مرحوم آیه الله العظمی سید محسن حکیم نقل می کنند: «روزی در منزل ملا فتحعلی سلطان آبادی (۴) با گروهی از بزرگان و

ص: ۲۲۸

۱- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۲- اسراء، ۶-۷.

۳- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

۴- ملا فتح علی سلطان آبادی، شیخ عالم جلیل و مفسر بی بدیل، عالم ربانی و ابوذر ثانی، مخزن اخبار و تفسیر آیات قرآن، صاحب کرامات در سال های ۱۲۴۰-۱۳۱۸ ه. ق است. (ویکی پدیا، دانشنامه آزاد)

اندیشمندان بزرگ که از جمله آنان سید اسماعیل صدر و حاج میرزا حسین نوری طبرسی (مؤلف مستدرک) و سید حسین صدر بود، حاضر شدیم. آقا ملا فتحعلی سلطان آبادی این آیه مبارک را تلاوت فرمود: «وَأَعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي

قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَئِكَ هُمُ

الزَّالِمُونَ»؛ (۱) «ای مسلمانان، بدانید رسول خدا در میان شماست. اگر در بسیاری از کارها از [رأی و میل] شما پیروی می کرد، دچار هلاکت و زحمت می شدید، [و گمان نکنید قبول اسلام و پذیرفتن ایمان و اجتناب از کفر و گناه از روی کمال عقل و فطانت و زیرکی خودتان است]، بلکه خداوند

متعال، ایمان را محبوب شما کرد و در دل هایتان آراست و کفر و فسق و نافرمانی را در نظرتان زشت و ناپسند ساخت و از آن ها بیزارتان کرد، [تا در دوجهان، خوشبخت و سعادت‌مند

شوید.] آن ها [که این ویژگی را دارند]، در حقیقت، رشد یافته اند.»

آقای سلطان آبادی پس از آن، شروع به تفسیر «حَبَّبَ إِلَيْكُمُ» نمود. بعد از بیانات طولانی، آن را به معنایی دیگر تفسیر کرد. هنگامی که

ص: ۲۲۹

بزرگان این معنی را شنیدند، از او توضیح خواستند و پس از بیان مطلب و توضیح آن، همه حضار شگفت زده شدند و پیش خود گفتند: «چرا آن‌ها زودتر از بیان سلطان آبادی، متوجه این نکته نشدند؟» روز دوم در محضر مقدس او حاضر شدند و آقای سلطان آبادی آیه مبارک را به معنای دیگری غیر از معنای اول تفسیر نمود. حضاران باز توضیح خواستند و پس از شرح و بیان آیه، دوباره تعجب کردند که چرا پیش از بیان او، ذهنشان متوجه این مطلب نشده، آن را درک نکردند. روز سوم نیز همانند روز اول و دوم، شگفت زده شدند. هرروزی که خدمت ایشان می‌آمدند،

معنای دیگری برای آنان بیان می‌کرد.

نزدیک به سی روز به خدمت او شرفیاب شدند و برای آیه مبارک، نزدیک به سی معنی بیان فرمود و حضار هر وقت معنایی از او می‌شنیدند، توضیح می‌خواستند و او نیز توضیح می‌داد. (۱)

۳۱. نام دیگر کدام سوره ملائکه است؟

۳۱. نام دیگر کدام سوره ملائکه است؟ (۲)

ص: ۲۳۰

۱- حقائق الاصول، سید محسن حکیم، ج ۱، ص ۹۶.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

سهامدار بیت المال

سفارش ملا حسینقلی همدانی

نظر سرویلیام موئیس دانشمند انگلیسی در مورد قرآن

راستی کن که راستان رستند در جهان راستان قوی دستند

کارفرما و شاگرد

احترام قرآن

ص: ۲۳۱

امام علی (علیه السلام): «مَنْ دَخَلَ فِي الْإِسْلَامِ طَائِعاً وَقَرَأَ الْقُرْآنَ ظَاهِراً فَلَهُ فِي كُلِّ سَنَةٍ مِائَتَا دِينَارٍ فِي بَيْتِ الْمَالِ الْمُسْلِمِينَ إِنْ مُنِعَ فِي الدُّنْيَا أَخَذَهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَافِيَهُ أُحْجَجَ مَا يَكُونُ إِلَيْهَا» (۱)

«کسی که اسلام را بپذیرد و قرآن را حفظ نماید، سالانه دویست دینار از بیت المال مسلمین سهم دارد؛ اگر در دنیا از آن محروم گردد در روز قیامت به طور کامل آن را دریافت خواهد نمود؛ چراکه در آن روز از همه به آن نیازمندتر است.»

کم ز مهمان سرای عدن مدان

خوان قرآن به پیش قرآن خوان

حرف را زان نقاب خود کردست

که ز نامحرمی تو در پردست (۲)

Whoever accepts Islam and maintains the Qur'an contributes annually two hundred) dinars from the

ص: ۲۳۲

۱- الخصال، ج ۲، ص ۶۰۲.

۲- سنایی، حدیقه الحقیقه و شریعه الطریقه، الباب الثانی.

Muslim nation of Islam, if it is denied in the world, on the Day of Resurrection it will receive it fully on that day

سفارش ملا حسینقلی همدانی (رحمه الله):

«هرروز، هر قدر می توانی، لا اقل یک جزء قرآن، با احترام و وضو و خضوع و خشوع بخوان؛ و در بین خواندن حرف مزین، مگر در مقام ضرورت.»^(۱)

کتاب بی نظیر

سر ویلیام موئیس دانشمند انگلیسی:

«قرآن کریم، آکنده از دلایل منطقی، علمی، قضایی، حقوقی، مدنی و مهم تر از همه، لطافت است که در کتب آسمانی بی نظیر است.»^(۲)

شهید حسن قلی ایمانی:

«پدر و مادرم، درود بر شما که چه خوب مرا تربیت کردید و مرا به سخنان قرآن آشنا کردید. سخنان قرآن، شهادتم را تصویب

می کند.»^(۳)

ص: ۲۳۳

۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.

۲- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۳- سایت همسفر شهید.

راستی کن که راستان رستند

در جهان راستان قوی دستند(۱)

«وَالَّذِي جَاءَ بِالصُّدُقِ وَصَدَّقَ بِهِ أُوْلِيكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ»(۲)

«و آن کسی که [سخن] راستی آورد و آن را تصدیق نمود [و به آن عمل کرد]، آن ها حقاً پرهیزکاران اند.»

کارفرما و شاگرد

کارفرما و شاگرد(۳)

روزی کارفرمایی به شاگرد خود گفت: «در دُکان را ببند و آن را به حضرت عباس (علیه السَّلام) بسپار و بیا!» وقتی به او رسید، گفت: «چه کردی؟» شاگرد گفت: «در را بستم و مغازه را به خدای عباس (علیه السَّلام) سپردم.» کارفرما گفت: «ای وای بر من! دیگر معلوم نیست آن مال، مال من باشد؛ زیرا مال، مال خداست؛ «وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ»(۴)» و برای خداست فرمانروایی آسمان ها و زمین.» و ممکن است به هر کس دیگر بدهد؛ اما حضرت عباس (علیه السَّلام) چون مال خودش نیست، به دیگری نمی دهد؛ از این جهت گفتم به او بسپار.»

احترام قرآن

نقل می کنند که فردی در مجلس پادشاه، قرآن می خواند و آن ها

ص: ۲۳۴

۱- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۲- زمر، ۳۳.

۳- ماهنامه اطلاع رسانی، پژوهشی، آموزشی مبلغان شماره ۸۴.

۴- آل عمران، ۱۸۹.

گوش نمی کردند و سخن می گفتند. او شب پیامبر (صلی الله علیه وآله) را در خواب دید که ناراحت بودند، حضرت به او فرمودند: «اتَقْرَأُ الْقُرْآنَ بَيْنَ يَدَيِ قَوْمٍ وَ هُمْ يَتَحَدَّثُونَ وَ لَا يَسْتَمِعُونَ

وَ إِنَّكَ لَا تَقْرَأُ بَعْدَ هَذَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ»؛ (آیا قرآن را برای کسانی می خوانی که باهم سخن می گویند و آن را نمی شنوند! تو بعد از این، به سبب عدم رعایت ادب، نمی توانی حرف بزنی، مگر آن که خدا بخواهد).

او می گوید: «بعد از آن که بیدار شدم، دیدم لال شده ام و نمی توانم حرف بزنم؛ اما چون حضرت فرموده بود «إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ»

امید داشتم که زبانم باز خواهد شد. پس از چهار ماه، در همان محل قبلی باز رسول خدا (صلی الله علیه وآله) را در خواب دیدم،

فرمودند: «قَدْ تَبَّتْ؟» «حتماً توبه کرده ای.» گفتم: «بلی یا رسول الله.» فرمودند: «مَنْ تَابَ، تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ»؛ (هر کس که به سوی خدا باز گردد؛ نظر لطف خدا هم به سوی او باز می گردد و او را می بخشد.) بعد از آن فرمود: «زبان را بیرون آور و انگشت مبارک خود را بر زبان من کشید و فرمود: «هرگاه نزد گروهی که حرف می زنند، قرآن می خوانی آن را ادامه نده؛ تا هنگامی که گوش کنند.»

وقتی بیدار شدم دیدم زبانم باز شده بود. (۱)

۳۲. کدام سوره را سوره حضرت سلیمان نامیده اند؟

۳۲. کدام سوره را سوره حضرت سلیمان نامیده اند؟ (۲)

ص: ۲۳۵

۱- گناهان کبیره، ج ۲، ص ۳۳۵.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

اشاره

ارزشمندترین ثروت معنوی

نیاز همیشگی به قرآن

عدم وجود یک کلمه ی کودکانه در قرآن

اگر چرخ گردون کشد زین تو

سرانجام خشت است بالین تو

به کجا می روید؟!؟

جواب دندان شکن

ص: ۲۳۶

رسول خدا (صلی الله علیه وآله): « حَمَلَهُ الْقُرْآنِ الْمَخْضُوصُونَ

بِرَحْمَةِ اللَّهِ، الْمَلْبَسُونَ نُورَ اللَّهِ الْمَعْلَمُونَ كَلَامَ اللَّهِ الْمُقْرَبُونَ عِنْدَ اللَّهِ،

مَنْ وَالَاهُمْ فَقَدْ وَالَى اللَّهُ وَ مَنْ عَادَاهُمْ فَقَدْ عَادَى اللَّهُ» (۱)

«حاملان قرآن مخصوص اند به رحمت و بخشش خدا و پوشیده به نور خدا، معلم کلام خدا و مقربان نزد خداوند هستند، هر کس آن ها را دوست دارد، خدا را دوست داشته و هر که با آن ها دشمن باشد با خدا دشمن است.»

من کلام حَقِّم و قائم به ذات

قَوْتِ جان جان و یاقوت زکات

نور خورشیدم فتاده بر شما

لیک از خورشید ناگشته جدا

نک منم ینبوع آن آب حیات

تا رهانم عاشقان را از ممات (۲)

The carriers of the Qur'an are subject to the special mercy of God and they are immersed in divine light. Anyone who hosts them will be hostile to Allah, and anyone (who has friendship with Allah has loved Allah

ص: ۲۳۷

۱- تفسیر الإمام العسکری، ص ۱۳.

۲- مولوی، مثنوی معنوی، دفتر سوم.

نیاز همیشگی به قرآن

آیت الله صافی گلپایگانی (دام ظلّه): «ما همیشه به قرآن نیاز داریم و باید قرآن و عترت را همیشه باهم دانست؛ زیرا قرآن بدون عترت معنایی ندارد و بدون مراجعه به اهل بیت (علیه السلام) که مفسران راستین قرآن هستند، نمی توان قرآن را فهمید.» (۱)

عدم وجود یک کلمه ی کودکانه در قرآن

ولتر: «اگر تمام قرآن را از اول تا آخر آن بخوانید، یک کلمه ی

کودکانه در آن نخواهید یافت. قرآن در حقیقت، مجموعه ای است از پندهای اخلاقی، دستورهای دینی، راز و نیاز به درگاه خداوند،

تحذیر و تشویق جهانیان و شرح سرگذشت فرستادگان

خدا.» (۲)

شهید سید احمد قدمگاهی :

«شما ای برادران عزیزم و امیدهای من! از شما تقاضا دارم که با قرآن، ارتباط بیشتری پیدا کنید تا با خداوند بهتر آشنا شوید و بهتر

ص: ۲۳۸

۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.

۲- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

به گفته ی آن عمل کنید.»(۱)

اگر چرخ گردون کشد زین تو

سرانجام خشت است بالین تو(۲)

«كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ»(۳)

«هر نفسی، چشنده ی مرگ است.»

به کجا می روید؟!

امام جماعتی در نماز، سوره «تکویر» را قرائت می کرد. هنگامی که به آیه «فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ»(۴) «به کجا می روید؟» رسید، منقلب شد و این آیه را چندین بار تکرار کرد. مردی که پشت سر امام اقتدا کرده بود، چون این حالت را دید، مشک خود را برداشت و گفت: «من می خواهم به خانه ام بروم، ولی نمی دانم که این امام جماعت به کجا می خواهد برود.»(۵)

جواب دندان شکن

آورده اند که ابن ابی العوجاء(۶) از هشام بن حکم پرسید: «مگر

ص: ۲۳۹

۱- سایت همسفر شهدا.

۲- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۳- آل عمران، ۱۸۴.

۴- تکویر، ۲۶.

۵- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

۶- عبدالکریم بن ابی العوجا، یکی از افرادی است که در سده دوم هجری/هشتم میلادی به زندیق معروف بودند. وی بدون ترس، در مراکز مقدس مسلمانان حاضر شده، به اظهار عقاید خود می پرداخت. گفت و گوهایی او با امام صادق (علیه السلام) و شاگردان ایشان، شیوه استدلال حضرت را با کسانی که به خدا اعتقاد نداشتند، نشان میدهد. (مجله تاریخ اسلام، هشتم دیماه سال ۱۳۸۵ شماره بیست و هشتم.)

خدا حکیم نیست؟» هشام گفت: «بله خداوند احکم الحاکمین است.» ابن ابی العوجاء گفت: «به من در مورد این آیه بگو. **فَأَنْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَى وَ ثُلَاثَ وَ رِبَاعَ**

فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً»؛ (۱) «پس از [دیگر] زنان، آنچه برای شما پاک است، دو یا سه یا چهار زن را به همسری درآورید. پس اگر می ترسید که عدالت را رعایت نکنید، به یک همسر بسنده کنید.» مگر این، حکم قرآن نیست؟ هشام گفت: «بله.» ابن ابی العوجاء گفت: «پس آیه،» **وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ**

تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا

كَالْمُعَلَّقَةِ»؛ (۲) «و هرگز نمی توانید بین زنانان عدالت را رعایت نمایید، اگرچه بسیار علاقه به این کار داشته باشید.» چه می گوید؟ کدام حکیم این گونه سخن می گوید؟»

هشام جوابی نداشت. به همین خاطر به مدینه نزد امام صادق (علیه السلام) آمد و ماجرای خود را گفت. حضرت فرمود: «اینکه خدا می فرماید: **فَأَنْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ»؛ مقصود، عدالت در نفقه (خرج زن) است و اینکه می فرماید: **وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا»؛ مقصود،****

ص: ۲۴۰

۱- نساء، ۳.

۲- همان، ۱۲۹.

عدالت در محبت است.» چون هشام این جواب را به ابی ابی العوجاء رساند، او گفت: «به خدا، این جواب از خودت نیست.»^(۱)

۳۳. نام این سوره را پیدا کنید؟

گر تو خواهی نام من ای گل عذار نیم سنگی بر لب دریا گذار^(۲)

ص: ۲۴۱

۱- کافی، کلینی، ج ۵، ص ۳۶۳.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

همراه با انبیاء

سرچشمه همه کمالات

عقل گرایی قرآنی

دنیا مزرعه آخرت است

تا کجای قرآن پیش رفته ای؟

اعرابی و تأثیر قرآن

ص: ۲۴۲

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): «إِنَّ أَكْرَمَ الْعِبَادِ إِلَى اللَّهِ بَعْدَ الْأَنْبِيَاءِ، الْعُلَمَاءُ ثُمَّ حَمَلَةَ الْقُرْآنِ. يَخْرُجُونَ مِنَ الدُّنْيَا كَمَا يَخْرُجُ الْأَنْبِيَاءُ وَيَحْشُرُونَ مِنْ قُبُورِهِمْ مَعَ الْأَنْبِيَاءِ وَيَمْرُونَ عَلَى الصِّرَاطِ مَعَ الْأَنْبِيَاءِ وَيَأْخُذُونَ ثَوَابَ الْأَنْبِيَاءِ. فَطُوبَى لِطَالِبِ الْعِلْمِ وَحَامِلِ الْقُرْآنِ مِمَّا لَهُمْ عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الْكِرَامَةِ وَالشَّرَفِ» (۱)

«گرامی ترین بندگان بعد از انبیاء، علما و سپس حافظان قرآن هستند؛ مانند انبیاء از دنیا می روند، همراه انبیاء از قبرهایشان خارج می شوند، به همراه انبیاء از صراط می گذرند و ثواب انبیاء را می برند. پس خوشا به حال پوینده راه علم و حافظ قرآن، به سبب کرامت و شرافتی که نزد خدا دارند.»

هست قرآن حال های انبیا

ماهیان پاک بحر کبریا

چون تو در قرآن حق بگریختی

با روان انبیا آمیختی (۲)

ص: ۲۴۳

۱- بحارالانوار، ج ۸۹، ص ۱۸ - ۱۹.

۲- مولوی، مثنوی معنوی، دفتر اول، بخش ۸۳.

The most honorable servants after the Prophets are the ulama and then the Quran's guardians, such as the Prophets they die, they go out with their Prophets from their graves, they go along with the Prophets from the path and take the revenues of the Prophets, so blessed by the path of knowledge and the protector of the Quran, due to (the dignity and honor that is with God

سرچشمه همه کمالات

آیت الله نوری همدانی (دام ظلّه): «قرآن، سرچشمه همه کمالات و سبب تعالی و ترقی افراد در جامعه است و از برکت قرآن کریم است که انسان ها مدارج روحانی را طی می کند.»(۱)

عقل گرایی قرآنی

ماکسیم رودنسون: (۲)

«قرآن، کتاب مقدسی است که عقلانیت جایگاه بسیار بزرگی را در آن اشغال نموده است. در این کتاب، خداوند برای مردم همواره دلیل و برهان ارائه می نماید و در مناسبت های

متعدد برای انسان

ص: ۲۴۴

۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.

۲- نویسنده ی مارکسیست.

تکرار می کند که پیامبران همراه دلیل و برهان مبعوث شده اند. به نظر می رسد عقل گرایی قرآنی همچون سنگ، سخت، مستحکم و اصلی بنیادی است.» (۱)

شهید عباس محزونی: «قرآن را که راهنمای مسلمانان

است، سرلوحه ی کارهایتان قرار دهید.» (۲)

دنيا مزرعه آخرت است

دنيا مزرعه آخرت است (۳)

« وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ » (۴)

«و هر کار خیر که از پیش برای خود بفرستید، همان را نزد خدا می یابید.»

تا کجای قرآن پیش رفته ای؟

نقل است که بین صلاح الدین ایوبی و برادرش مسعود، اختلاف و درگیری بود و چون مسعود درگذشت، ملک و مال بسیاری برای

ص: ۲۴۵

۱- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۲- سایت همسفرشهاد.

۳- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۴- بقره، ۱۱۰.

فرزند خویش (شیرکوه) باقی گذاشت. صلاح الدین معترض میراث او شد و بیشتر آن را مصادره کرد و فقط چیزهایی که به کارش نمی آمد را نگرفت.

یک سال بعد، وقتی که صلاح الدین، برادرزاده خود (شیرکوه) را دید، به قصد دلجویی از او پرسید: «تا کجای قرآن پیش رفته ای؟» گفت: «إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا»؛^(۱) «آنان که اموال یتیمان را به ستم می خورند، شکم خویش را پر از آتش می کنند.» حاضران و صلاح الدین از هوش و حاضر جوابی شیرکوه شگفت زده شدند.^(۲)

اعرابی و تأثیر قرآن

زمخشری در تفسیر کشاف از اصمعی^(۳) نقل می کند: «روزی از مسجد شهر بصره خارج شدم. ناگهان به یک عرب بیابانی برخورد کردم که شمشیر به دست می رفت. از من پرسید از کدام قبیله ای؟ گفتم: «از قبیله بنی الاصمع.»

پرسید: «از کجا می آیی؟» گفتم: «از خانه خدا.» گفت: «آنجا چه می کردی؟» گفتم: «کتاب خدا تلاوت می نمودم.» پرسید: «مگر خدا کتابی دارد که تلاوت بشود؟» گفتم:

ص: ۲۴۶

۱- نساء، ۱۰.

۲- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

۳- نام او عبدالملک بن قریب بود و در ایام هارون الرشید می زیست، حافظه عجیب و اطلاعات وسیعی از تاریخ و ادبیات عرب داشت و در سال ۲۱۶ در بصره وفات کرد (الکنی و الالقاب، جلد ۲ صفحه ۳۷).

«بلی.» گفت: «مقداری از آن را برای من بخوان.» گفتم: «مؤدب و دوزانو بنشین تا بخوانم.» پس شترش را خوابانید و زانوهای او را بست و خود دوزانو نشست و گوش فرا داد.

شروع به خواندن نمودم و بر زبانم سوره مبارک «الذاریات»

جاری شد. همین که به این آیه رسیدم «وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ

لِّلْمُوقِنِينَ، وَ فِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ»؛ (۱) «در زمین برای اهل یقین نشانه هایی است و نیز در وجود خود شما، مگر آن ها را نمی بینید؟»

اعرابی گفت: «حق تعالی راست گفته است. سرگین نشانه عبور شتر است و جای پا دلیل بر عبور عابر. پس چگونه این آسمان با عظمت و این زمین پهناور بر پروردگار با عظمت دلالت نکند!» همین که خواندم: «وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَ مَا تُوعَدُونَ»؛ (۲) «و روزی شما و آنچه را که به آن وعده داده شده اید، در آسمان است.»

اعرابی گفت: «تو را به خدا سوگند، این نیز از کلام خداوند است؟» گفتم: «بلی.» پس اعرابی شتر خود را در بیابان رها نمود و گفت: ای وای، روزی من در آسمان است و او را در زمین جستجو می کنم. آنگاه سر به بیابان گذاشت و رفت. من هم به طرف بغداد روانه شدم و همین قضیه را برای هارون الرشید نقل کردم و او تعجب نمود.

ص: ۲۴۷

۱- ذاریات، ۲۱-۲۰.

۲- همان، ۲۲.

سال بعد که هارون به طرف مکه حرکت نمود، مرا هم همراه خود برد. روزی مشغول طواف بودم که ناگهان جوانی زیبارو گوشه لباسم را گرفت و مرا به خود متوجه نمود. چون نگاه کردم شناختم که همان شخص سال گذشته است. باز به من گفت: «از کتاب خدا برایم بخوان. در این مرتبه نیز بر زبانم سوره مبارکه «والذاریات» جاری شد که می فرماید: «وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ

وَمَا تُوَعَدُونَ، فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقُّ مِثْلَ مَا أَنْتُمْ

تَنْطِقُونَ»؛^(۱) «روزی شما و آنچه به آن وعده داده شده اید، در آسمان است. پس سوگند به خدای آسمان و زمین که این [سخن]، درست مثل اینکه شما سخن می گوید، حق است.» اعرابی گفت: «چه کسی خدا را محتاج کرده که قسم یاد کند! به او قسم، که هیچ گاه به چیزی محتاج نشدم، مگر آنکه همان چیز نزد من حاضر شده است. پس نعره ای زد و روی زمین افتاد. رفتیم که او را به هوش بیاوریم، لیکن متوجه شدیم که از دنیا رفته است.»^(۲)

۳۴. کدام سوره را می توان سوره مناجات نامید؟

۳۴. کدام سوره را می توان سوره مناجات نامید؟^(۳)

ص: ۲۴۸

۱- همان، ۲۳-۲۲.

۲- تفسیر کشاف جلد ۴ صفحه ۴۰.

۳- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱/۰۹/۱۳۷۹.

اشاره

حق شفاعت

رسیدن به مقام های بسیار والا

تأثیر نیرومند قرآن در تمام زمان ها

سحرخیز باش تا کامروا باشی

نادان ترین قوم

اعجاز « بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ »

ص: ۲۴۹

پیامبر اسلام (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «لِحَامِلِ الْقُرْآنِ إِذَا عَمِلَ بِهِ فَأَحَلَّ حَلَالَهُ وَحَرَّمَ حَرَامَهُ شَفَعُ فِي عَشْرَةِ أَهْلِ بَيْتِهِ يَوْمَ

الْقِيَامَةِ كُلُّهُمْ قَدْ وَجِبَتْ لَهُ النَّارُ» (۱) «حافظ قرآن عامل به آن، که حلال آن را حلال و حرام آن را حرام می شمارد، فردای قیامت در مورد ده نفر از بستگانش - که همگی آن ها اهل آتش اند - حق شفاعت دارد.»

اگر قرآن نبودی رهبر اینجا

که بگشادی مرا بی شک در اینجا

اگر قرآن نبودی جان نبودی

حقیقت بی شکی دوجهان نبودی (۲)

The guardian of the agent to the Qur'an, which is lawful for it to be lawful and) prohibited by haram, is the right to intercede for the ten resurrected people on the (.resurrection tomorrow

ص: ۲۵۰

۱- کنز العمال، ج ۱، حدیث ۲۳۲۷.

۲- عطار، هیلاج نامه.

آیت الله حاج میرزا جواد ملکی (رحمه الله): «آن که در قرآن به تدبر بنگرد، ناگزیر به اندازه تدبر و تأمل خویش، شکوه و عظمت قرآن و آورنده قرآن و معانی و مفاهیم آن را درخواهد یافت و همین درک و دریافت، سبب خواهد شد تا به هنگام قرائت، ذهن و ضمیر خویش را از پراکندگی دور دارد و بر تأمل و تدبر خویش در فهم معانی و مقاصد قرآن بیفزاید و از آنچه می فهمد، پرهیزد و هر امر ونهی و حکم و دستور و پند و موعظه ای می بیند، همه را ویژه خود بیندارد. اینجاست که قرائت و تدبر در قرآن بر او اثر می گذارد و روح و جان او را برمی انگیزد و از این پس است که به دنیاهایی

نیکو و نورانی راه می یابد و به مقام هایی بس والا و بالا فرامی رسد.»^(۱)

تأثیر نیرومند قرآن در تمام زمان ها

گوته: «اگرچه ما همواره از قرآن روی برمی گردانیم

و در همان مرحله ی اول، از آن، اظهار تنفر می نماییم، اما او، خیلی زود ما را به سوی خود جذب کرده و شگفت زده می نماید و در نهایت، ما را وادار می کند که در مقابل آن سر تعظیم و احترام فرود آوریم.

سبک و اسلوب قرآن و هماهنگی و توافق آن با محتوا و

ص: ۲۵۱

هدفش، محکم و استوار، بسیار عالی و باشکوه، باهیت و سرسام آور و دارای رفعتی حقیقی و ابدی است. از این رو این کتاب در تمام زمان ها، تأثیری نیرومند از خود به جای می گذارد.»(۱)

شهید موسی آقایی: «برادران و خواهران! راه را قرآن به ما نشان داده. منحرف نشوید و راه صراط مستقیم را پیدا کنید.»(۲)

سحرخیز باش تا کامروا باشی

سحرخیز باش تا کامروا باشی(۳)

«وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ

مَقَامًا مَّحْمُودًا»(۴)

«قسمتی از شب را زنده بدار که نافله مخصوص توست تا پروردگارت تو را به مقام محمود برساند.»

نادان ترین قوم

روزی معاویه به یکی از اهالی قوم سبأ گفت: «خویشان تو چقدر نادان بودند که یک زن (بلقیس) بر آن ها حکومت می کرد.»

ص: ۲۵۲

۱- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۲- سایت همسفرشهادا.

۳- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۴- اسراء، ۷۹.

آن مرد گفت: «نادان تر از خویشان من، اقوام تو بودند که وقتی پیامبرشان آن‌ها را به حق فراخواند، گفتند: «اللَّهُمَّ إِن كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ أَوْ اثْبِتْنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ»؛ (۱)» «بار خدایا اگر این [کتاب] از جانب تو و حق است، پس بر ما از آسمان، سنگ بیار یا عذابی دردناک بر ما بفرست.» و نگفتند، بار خدایا، اگر او به حقیقت از جانب توست، پس ما را هدایت کن.» معاویه با شنیدن این سخن ساکت شد. (۲)

اعجاز «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»

روزی پیامبر (صلی الله علیه و آله) از مدینه بیرون رفت. در بیابان مرد عربی دید که سر چاهی برای شتر خود آب می کشد. فرمود: «آیا کسی را اجیر می خواهی که برای شترت آب بکشد؟» عرض کرد: «بلی، به هر دلوی سه خرما اجرت می دهم.»

حضرت راضی شد و یک دلو آب کشید و سه خرما اجرت گرفت. سپس هشت دلو دیگر کشید که ریسمان قطع شد و دلو به چاه افتاد. مرد عرب غضبناک شد و با جسارت به صورت مبارک رسول خدا (صلی الله علیه و آله) سیلی زد! آن بزرگوار دست خود را میان چاه کرد و دلو را بیرون آورد و به مدینه رفت.

ص: ۲۵۳

۱- انفال، ۳۲.

۲- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

مرد بیابان گرد وقتی این حلم و حسن خلق را از پیامبر (صلی الله علیه وآله) دید، دانست که آن حضرت بر حق بوده است. بنابراین، با کاردی دستی را که به پیامبر (صلی الله علیه وآله) جسارت کرده بود، قطع نمود و غش کرد و بر زمین افتاد. در همان حال، قافله ای که از آن راه می گذشتند، مرد عرب را در این حال دیدند. وقتی آب به صورتش پاشیدند به هوش آمد. گفتند: «چه شده؟» گفت: «به صورت پیامبر (صلی الله علیه وآله) سیلی زده ام. می ترسم که دچار عقوبت شوم!» پس برخاست و دست قطع شده خود را با دست دیگرش گرفت و به دنبال پیامبر (صلی الله علیه وآله) راهی مدینه شد.

در مدینه به سلمان برخورد و ایشان، وی را به خانه فاطمه زهرا (علیها الصلاه والسلام) برد. در آنجا پیامبر خدا نشسته و حسین (علیه السلام) را روی زانوی خود گذاشته بود. اعرابی جلو رفت و عذرخواهی نمود. پیامبر (صلی الله علیه وآله) فرمود:

«چرا دستت را قطع کرده ای؟» گفت: «من دستی را که به صورت نازنین شما سیلی زده باشد نمی خواهم.»

پیامبر (صلی الله علیه وآله) فرمود: «اسلام بیاور و به یگانگی خدا اقرار کن!» عرض کرد: «اگر شما بر حقیقت، دست قطع شده مرا به حال اول برگردانید و شفا دهید.» پیامبر دست قطع شده اش را به جای اولش گذاشت و فرمود: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» و نفسی کشید و دست مبارک خود را به محل قطع شده مالید. دست مرد عرب به

حال اوّل بازگشت و او شهادتین گفت و اسلام آورد. (۱)

۳۵. تنها سوره ای که به نام یکی از اصول دین است کدام است؟

۳۵. تنها سوره ای که به نام یکی از اصول دین است کدام است؟ (۲)

ص: ۲۵۵

۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۲۷.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

اشاره

با ارزش ترین سرمایه

اطاعت محض

قرآن اساس تشریح برای هر زمان و مکان

چو ایزد ببندد ز حکمت دری

به رحمت گشاید در دیگری

ذوالقرنین

اهمیت تعلیم قرآن

ص: ۲۵۶

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): « لَا يَتَّبِعِي لِحَامِلِ الْقُرْآنِ أَنْ يُظَنَّ أَنَّ أَحَدًا أُعْطِيَ أَفْضَلَ مِمَّا أُعْطِيَ لِأَنَّهُ لَوْ مَلَكَ الدُّنْيَا بِأَشِيرِهَا لَكَانَ الْقُرْآنُ أَفْضَلَ مِمَّا مَلَكَهُ » (۱)

«برای حافظ قرآن، سزاوار نیست گمان کند، چیزی بهتر از آنچه به او داده شده (حفظ قرآن) به دیگری داده شده است؛ زیرا اگر او مالک تمام دنیا می شد، قرآن از آنچه او صاحبش شده بود برتر بود.»

حافظ به حق قرآن کز شید و زرق باز آی

باشد که گوی عیشی در این جهان توان زد (۲)

It is not desirable for the protector of the Qur'an to think that something better than what was given to him (keeping the Qur'an) is given to another, because if he owned (the whole world, the Qur'an would have been superior to what he had become

ص: ۲۵۷

۱- مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۳۷.

۲- حافظ، غزلیات، غزل شماره ۱۵.

علامه حلی (رحمه الله): «فرزندانم، تو را سفارش می‌کنم به تلاوت قرآن عزیز، تفکر در معانی آن و اطاعت محض از دستوراتش؛ و دوری از آنچه قرآن نهی فرموده است.»^(۱)

قرآن اساس تشریح برای هر زمان و مکان

توماس کارلایل: «قرآن، اساس تشریح برای هر زمان و مکان و سرچشمه‌ی احکام قضایی و قانون منبع در امور زندگی بوده و راه زندگی سعادت‌مندانه‌ای را برای پیروان خود روشن می‌سازد. یکی از مزایای قرآن که دقت آن باعث دهشت و اعجاب من شده است، این است که در جمله‌هایی کوچک به بعضی از حقایق بزرگ اشاره نموده است.»^(۲)

ص: ۲۵۸

۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷/۰۱/۱۳۹۱.

۲- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

شهید احمد ترشیزی: «من این راهی را که انتخاب نمودم، با آگاهی کامل و با شناخت دقیق بوده و هیچ شک و تردیدی ندارم.

امیدوارم که بتوانم دین خودم را نسبت به اسلام و قرآن، ادا نمایم.»^(۱)

چو ایزد ببندد ز حکمت دری

به رحمت گشاید در دیگری^(۲)

«مَا نَسَخَ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ مِثْلَهَا»^(۳)

«هر حکمی را که نسخ یا متروک کنیم، بهتر از آن یا مثل آن را می آوریم.»

ذوالقرنین

بچه ها بهلول را اذیت می کردند و به او سنگ می زدند. بهلول برای فرار از دست آن ها، به خانه ای پناه برد. تا وارد شد، مردی با دو گیسوی بلند دید و بی درنگ گفت: «يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَى أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا»؛^(۴) «ای ذوالقرنین، یاجوج و ماجوج

سخت در

ص: ۲۵۹

۱- سایت همسفرشهادا.

۲- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۳- بقره، ۱۰۶.

۴- کهف، ۹۴.

زمین فساد می کنند، آیا ممکن است مالی در اختیارت قرار دهیم تا میان ما و آن ها سدی قرار دهی؟» مرد گیسو بلند خوشش آمد و برخاست و در را بست و به او پناه داد. (۱)

اهمیت تعلیم قرآن

عبدالرحمان سلمی به یکی از فرزندان امام حسین (علیه السلام) سوره حمد را آموزش داد. وقتی کودک سوره حمد را نزد امام حسین (علیه السلام) خواند، امام به آموزگار وی، هزار دینار و هزار دست لباس عطا کرد و دهان او را پر از جواهر نمود.

عده ای به حضرت اعتراض نمودند که آموزش یک سوره، این همه عطا و تشویق نمی خواست! آن حضرت در پاسخ فرمود: «این عطا و بخشش من چگونه با چیزی که او به فرزندم یاد داده است، برابری می کند!» (یعنی ارزش قرآن بیش از این است). (۲)

۳۶. تنها سوره ای که به نام یکی از فروع دین است کدام است؟

۳۶. تنها سوره ای که به نام یکی از فروع دین است کدام است؟ (۳)

ص: ۲۶۰

۱- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

۲- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۲۶.

۳- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

غناى فرهنگى

و جوب قرائت شبانه روزى قرآن كريم

مديون قرآن بودن پروفيسور آرتور ج. آربرى

واعظان كين جلوه بر محراب و منبر مى كنند

چون به خلوت مى روند آن كار ديگر مى كنند

فضولى اش به من نرسيده است

برداشت نادرست از قرآن

ص: ۲۶۱

پيامبر (صلى الله عليه وآله): «أَعْنَى النَّاسِ حَمَلَهُ الْقُرْآنِ، مَنْ جَعَلَهُ اللهُ تَعَالَى فِي جَوْفِهِ» (۱)

«بی نیازترین مردم، حافظان قرآن هستند. همان کسانی که خداوند متعال، قرآن را در وجودشان جای داده است.»

توز قرآن نقاب او دیدی

حرف او را حجاب او دیدی

پیش نااهل چهره نگشا دست

نقش او پیش او بر استادست (۲)

The most needless people are the guardians of the Qur'an, those who are the
(.Almighty God have placed the Quran in theirs

وجوب قرائت شبانه روزی قرآن کریم

علامه شعرانی (رحمه الله): «بر طالب علم، واجب است که قرائت قرآن کریم را در طول شبانه روز ترک نگوید و آن قرائت را به اندازه توانایی خویش با تدبیر

ص: ۲۶۲

۱- کنز العمال، ج ۱، حدیث ۲۲۶۱.

۲- سنایی، حدیقه الحقیقه و شریعه الطریقه.

و تأمل در ریزه کاری ها و معانی آیات همراه سازد و در آیاتی که به اشکال برمی خورد، به تفسیر مراجعه کند.»^(۱)

مدیون قرآن بودن پروفیسور آرتور ج. آربری:

مدیون قرآن بودن پروفیسور آرتور ج. آربری:^(۲)

«هنگامی که به پایان ترجمه قرآن رسیدم، موضوعی (مربوط به زندگی) مرا پریشان کرده بود؛ اما در طول ایام پریشانی، قرآن مرا چنان آرامشی بخشید و چنان حفظ کرد که برای همیشه رهین منتش شدم.»^(۳)

شهید سید محمد حجتی: «از قرآن و نهج البلاغه جدا نشوید و از گناهان دوری کنید.»^(۴)

واعظان کین جلوه بر محراب و منبر می کنند

چون به خلوت می روند آن کار دیگر می کنند^(۵)

«أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ»^(۶)

ص: ۲۶۳

۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷/۰۱/۱۳۹۱.

۲- دانشمند و خاورشناس انگلیسی.

۳- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۴- سایت همسفرشهاد.

۵- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۶- بقره، ۴۴.

«آیا مردم را به خیر و نیکی سفارش می کنید و خودتان را فراموش می نمایید؟»

فضولی اش به من نرسیده است

به بخیلی گفتند: «چرا به فقرا نان نمی دهی؟» بخیل در جواب این آیه را خواند: «أَنْطَعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُ»؛ (۱) «آیا کسی را طعام دهیم که اگر خدا می خواست، او را اطعام می کرد؟» پس خدا خواسته است تا آن ها گرسنه باشند. این ها بندگان خدایند، اگر خدا می خواست خودش سیرشان می کرد. فضولی اش به من نرسیده است.» (۲)

برداشت نادرست از قرآن

امام صادق (علیه السلام) فرمود: «شنیدم گروهی شخصی را بسیار بزرگ شمرد و فضایل و کمالاتی را برای او می شمردند. دوست داشتم او را از نزدیک - به نحوی که مرا نشناسد - بینم تا ارزشش را بفهمم. روزی او را داخل جمعیت زیادی دیدم که مردم نادان دور او را گرفته بودند.

من به صورت ناشناس، کناری ایستادم و به او و به آن مردم نگاه می کردم و او می کوشید تا خود را از جمعیت به درآورد! عاقبت،

ص: ۲۶۴

۱- یس، ۴۷.

۲- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

بیرون آمد و به راه افتاد و من هم او را تعقیب کردم. او در دکان نانوايي توقفي کرد و نانوا را غافلگیر نموده، دو قرص نان برداشت و رفت. من از کار او شگفت زده شدم؛ ولی گفتم شاید با نانوا حسابی دارد. آنگاه رفت تا به دکان بقالی رسید. آنجا نیز دو انار دزدید و خیلی مواظب بود که بقال نبیند. باز از این منظره تعجب کردم؛ ولی با خود گفتم شاید با بقال معامله و حساب دارد و اصلاً چه حاجتی به دزدی دارد؛ آن هم دزدی دو دانه انار! او را رها نکردم تا به خرابه ای رسید که بیماری در آنجا افتاده بود. دو قرص نان و دو انار را نزد وی گذاشت و از آنجا گذشت.

او از جلو و من از پی او رفتم تا از دروازه شهر گذشتیم. به بیرون شهر که رسیدیم، وی را صدا زدم و به او گفتم: «مدتی بود نام تو را شنیده و مشتاق دیدار تو بودم و امروز به ملاقات تو رسیدم. ولی کارهایی از تو مشاهده کردم که فکر مرا مشغول و نگران ساخته و می خواهم علت آن ها را بپرسم تا این نگرانی رفع شود. من تو را دیدم که از نانوايي دو قرص نان دزدیدی. سپس از مغازه بقالی رد شدی و دو انار هم از او برداشتی!» پاسخ داد قبل از هر چیز بگو ببینم کیستی؟ گفتم: «مردی از فرزندان آدم و از امت محمد (صلی الله علیه و آله) گفتم: «از کدام خانواده ای؟» گفتم: «از اهل بیت رسول خدا (صلی الله علیه و آله)» گفتم: «مدینه پیامبر. گفت: نکند تو جعفر بن محمد هستی» گفتم: «همانم».

گفت: «چه فایده! چگونه نواده پیامبر هستی و از دین بی خبری! زیرا کاری که درخور مدح است و کننده آن، شایسته تمجید و ستایش، جا نداشت که مورد انکار و ناسپاسی قرار گیرد.» گفتم: «جهل من از کجا معلوم شد و بی خبری من از دین، کجاست؟» گفت: «همین که خدا در قرآن می فرماید: «مَنْ حَيَّاهُ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ امْتَالِهَا وَمَنْ حَيَّاهُ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا» (۱) «کسی که کار نیکی انجام دهد، ده ثواب دارد و کسی که کار بدی انجام دهد، جز مانند آن، مجازات نشود.»

من با دزدی کردن دو قرص نان، دو گناه کردم و با ربودن دو انار، دو گناه دیگر انجام دادم. پس روی هم چهار گناه کردم ولی خودم از آن ها نخوردم؛ بلکه دو انار و دو قرص نان را صدقه دادم و هر یک به مقتضای آیه قرآن، ده حسنه دارد، که می شود چهل ثواب.

بنابراین از یک سو، چهار گناه و از طرف دیگر، چهل حسنه به جا آوردم و چهار حسنه، مقابل چهار گناه خارج شود. در نتیجه سی و شش حسنه برای من باقی می ماند.»

من در جوابش گفتم: «مادرت در عزایت بنشیند! تو از قرآن هیچ چیز نمی دانی! مگر نشنیده ای که خداوند می فرماید: «إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ» (۲) «خداوند، عمل خوب را فقط از پرهیزکاران

ص: ۲۶۶

۱- انعام، ۱۶۰.

۲- مائده، ۲۷.

می پذیرد.» و شرط پذیرفته شدن عمل، تقوا است. تو با دزدیدن دو قرص نان دو گناه کردی و با ربودن دو انار دو گناه دیگر. با صدقه دادن آن ها نه تنها کار نیکی انجام ندادی، بلکه چون بدون رضایت صاحبانش به فقیر دادی، چهار گناه دیگر بر آن گناهان افزودی.»

او همچنان خیره خیره به من نگاه می کرد و از من نپذیرفت. من نیز او را رها کردم و گذشتم.»^(۱)

۳۷. نام دیگر کدام سوره جامعه است؟

۳۷. نام دیگر کدام سوره جامعه است؟^(۲)

ص: ۲۶۷

۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۲۸.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

اشاره

برتری الهی

اهمیت و فضیلت تلاوت قرآن

اروپا مدیون قرآن است

جواب ابلهان خاموشی است

حسن مرده است

سران قریش و قرآن

ص: ۲۶۸

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): «فَضَّلُ حَمَلَهُ الْقُرْآنِ عَلَيَّ الَّذِي لَمْ يَحْمِلْهُ، كَفَضْلِ الْخَالِقِ عَلَيَّ الْمَخْلُوقِ»^(۱)

«برتری حافظ قرآن بر کسی که حافظ نیست، مانند برتری

آفریدگار بر مخلوق است.»

ز دیده و ربه بینی این بدانی

که قرآنست سر لامکانی

همه مردان ز قرآن راز دیدند

ز قرآن جان جان را باز دیدند^(۲)

The supremacy of the Qur'an is reserved for a person who does not protect, such as)
(the Creator's supremacy over the creature

ص: ۲۶۹

۱- کنز العمال، ج ۱، حدیث ۲۲۹۹.

۲- عطار، هیلاج نامه.

آیت الله جوادی آملی (دام ظلّه): «اگر اهمیت و فضیلت تلاوت قرآن، برای ما روشن شود و بدانیم که قرآن، تکلم و سخن گفتن خداوند با ما است و با طهارت باطن و انس با قرآن لذت تلاوت را بچشیم، هیچ گاه حاضر نمی شویم بین خود و قرآن فاصله بیندازیم و هرگز از فیض عظیم آن، حداقل با تلاوت پنجاه آیه در شبانه روز، محروم نمی گردیم.»^(۱)

اروپا مدیون قرآن است

ج.م. رودویل:^(۲)

«قرآن، مقام والایی دارد، زیرا نام خداوند و خالق جهان و ستایش او را در میان ملل بت پرست نشر داد و آن را به همه کس اعلام کرد. اروپا نباید فراموش کند که مدیون قرآن است. همان کتابی که آفتاب علم را در میان تاریکی قرون وسطا در اروپا جلوه گر ساخت.»^(۳)

ص: ۲۷۰

۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.

۲- اسلام شناس انگلیسی.

۳- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

شهید حسن بیات ترک: «فرزندانتان را با قرآن آشنا کنید.»^(۱)

جواب ابلهان خاموشی است

جواب ابلهان خاموشی است^(۲)

«إِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا»^(۳)

«هنگامی که جاهلان، آن‌ها [بندگان خدا] را [به ناروا] کنند، [بندگان خدا] سلام می دهند [و می گذرند.]»

حسن مرده است

فردی به نام حسن، به سفر رفته و از وی خبری نرسیده بود، مادرش نزد مردی آمد و گفت: «لطفاً جهت رفع نگرانی من تفرألی به قرآن مجید بنمید.» آن مرد قرآن را گشود و اتفاقاً این آیه آمد: «طُوبَى لَهُمْ وَحُسْنُ مَآبٍ»^(۴) آن مرد به اشتباه آیه را چنین خواند: «طُوبَى لَهُمْ وَحَسْنُ مَاتٍ»؛ یعنی حسن مرده است. زن بیچاره با شنیدن این سخن، فریاد و از هوش رفت.^(۵)

ص: ۲۷۱

۱- سایت همسفر شهدا.

۲- مجله بشارت فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۳- فرقان، ۶۳.

۴- رعد، ۲۹.

۵- مجله بشارت خرداد و تیر ۱۳۸۹ - شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

روایت کرده اند که شبی ابوسفیان و ابوجهل و اخنس بن شریق بدون اطلاع همدیگر از خانه خارج شدند و در اطراف خانه رسول خدا (صلی الله علیه و آله) هر کدام در گوشه ای پنهان شدند تا به قرائت قرآن آن حضرت در نماز شب گوش دهند.

هیچ کدام از جای دیگری خبر نداشت. چون صبح شد، متفرق شدند و به طور تصادف در راه به هم رسیدند و چون از مکان و منظور یکدیگر مطلع شدند، همدیگر را ملامت کرده، گفتند: «از این پس به چنین کاری دست نزنید، زیرا اگر مردم باخبر شوند، ممکن است فکر و خیالی درباره شما کنند.» آن ها در روز به دنبال کار خود می رفتند ولی شب دیگر دوباره هر کدام به جای دیشب آمده و تا صبح در آنجا نشستند و به قرآن پیامبر (صلی الله علیه و آله) گوش دادند و چون صبح شد، متفرق شدند و دوباره در راه، به هم برخورد نمودند و همان سخنان دیروز را تکرار کردند. در شب سوم باز هم چنان هر یک در اطراف خانه رسول خدا (صلی الله علیه و آله) آمده، در جایی پنهان شدند و همان قضیه پیش آمد.

اخنس در آن روز خانه ابوسفیان آمد و به او گفت: «نظر تو درباره آنچه از محمد (صلی الله علیه و آله) شنیدی چیست؟»

ابوسفیان گفت: «به خدا، مقصود برخی از آنچه را شنیدم دانستم و معنای برخی دیگر را ندانستم.»

اخنس گفت: «به خدا سوگند، من هم مانند تو بودم.»

پس به خانه ابوجهل رفت و به او گفت: «نظر تو درباره آنچه از محمد(صلی الله علیه و آله) شنیدی چیست؟» ابوجهل با ناراحتی گفت: «چه شنیدم! ما و فرزندان عبدمناف درباره رسیدن به شرف و بزرگی، مانند دو اسبی که میدان مسابقه می روند، منازعه داشتیم.

ما می خواستیم از آن ها سبقت جویم و آنان قصد سبقت بر ما را داشتند. آنان اطعام کردند؛ ما نیز اطعام کردیم. آنان بخشش کرده، نیازمندی های مردم را برطرف می کردند، ما هم چنین کردیم؛ و چون هردوی ما در موازات همدیگر قرار گرفتیم، آن ها گفتند: «ما پیغمبری داریم که از آسمان به او وحی می شود.» ما (ابوجهل) چگونه می توانیم به چنین فضیلتی برسیم! به خدا ما هرگز به او ایمان نخواهیم آورد و او را تصدیق نمی کنیم.»(۱)

۳۸. نام دیگر کدام سوره دین است؟

۳۸. نام دیگر کدام سوره دین است؟(۲)

ص: ۲۷۳

۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۳۰.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

اشاره

رضایت الهی

صورت مثالی قرآن

ساده و بی پیرایه

بودن اسلام

با سیه دل چه سود گفتن و عظم

نرود میخ آهنین در سنگ

از ترس سنگ اندازی گریخت

شب زنده داران و قرآن

ص: ۲۷۴

رضایت الهی

پیامبر اسلام (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَيَغْضِبُ

فَتَسَلِّمُ الْمَلَائِكَةُ لِعَظْمِهِ، فَإِذَا نَظَرَ إِلَى حَمَلِهِ الْقُرْآنِ تَمَلُّاً

رِضاً» (۱)

«همانا خداوند متعال خشمگین می شود و ملائکه تسلیم خشم او می گردند و هنگامی که حافظان قرآن را می نگرند، سرشار از رضایت می شود.»

هست قرآن به حجت و برهان

بر زبان طرف حرف و ذوقی نه

دیده روح و حروف قرآن را

چشم جسم این و چشم جان آن را (۲)

Indeed, Allah Almighty is angry and the angels give up his anger, so when he looks at) (the memoirs of the Qur'an, he is content with his satisfaction

صورت مثالی قرآن

علامه مجلسی (رحمه الله): «قرآن در قیامت به صورت مثالی ظاهر می شود؛ آن صورت، مثال

ص: ۲۷۵

۱- کنز العمال، ج ۱، حدیث ۲۴۸۱.

۲- سنایی، حدیقه الحقیقه و شریعه الطریقه.

حقیقتِ قرآن است و آن صورت مثالی با انسان تکلم می کند. پس سخنگو و متکلم، صورت مثالی مجسم شده قرآن در آن عالم است. همچنان که اگر انسان بخواهد در دنیا از قرآن استفاده کند و آن حقائق و معانی را در خود بگیرد، خداوند می تواند افرادی از روحانیون و فرشتگان را که دارای قرآن هستند بگمارد تا قرآن را به انسان تعلیم دهند.»^(۱)

ساده و بی پیرایه بودن اسلام

لئو تولستوی:^(۲)

«هرکس بخواهد سادگی و بی پیرایه بودن اسلام را درک کند؛ باید قرآن را بخواند. در آنجا قوانین و تعلیماتی بر مبنای حقایق روشن و آشکار صادر و احکام آسان و ساده برای عموم بیان شده است.»^(۳)

شهید محمدرضا اسحاق زاده: «همسر! قرآن را به دخترم،

فراوان بیاموز تا از آن طریق، حجابش را رعایت کند.»^(۴)

ص: ۲۷۶

۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.

۲- فیلسوف و نویسنده ی مشهور روسی.

۳- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

۴- سایت همسفرشهاد.

با سیه دل چه سود گفتن و عظ

نرود میخ آهنین در سنگ^(۱)

«أَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ»^(۲)

«آن ها [کافران] را بترسانی یا نترسانی [فایده ندارد]، ایمان نمی آورند.»

از ترس سنگ اندازی گریخت

شخصی از ترس سنگ اندازی کودکان گریخت تا به خانه پیری رسید و چون در باز بود، داخل رفت و در را بست. کودکان بیرون خانه، سنگ به دست منتظر او شدند.

صاحب خانه چون او را سر و پابرهنه و مجروح دید، دلش به حال او سوخت و به غلامان خود گفت تا مقداری غذا برایش آوردند. وقتی که آن غذای لذیذ را دید، این آیه را خواند: «لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَ ظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ»^(۳) «آن دیوار [حصار بین مؤمنان و منافقان] دری دارد که باطن و درون آن رحمت است و بیرونش رو به عذاب خواهد بود.»

با این آیه هم به لطف صاحب خانه اشاره کرد و هم به عذابی که بیرون خانه در انتظارش بود. خواجه از این مثال او خوشش آمد و

ص: ۲۷۷

۱- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۲- بقره، ۶.

۳- حدید، ۱۳.

گفت تا کودکان را از آنجا راندند و به او هدایایی داد. (۱)

شب زنده داران و قرآن

منصور بن عمار (۲) می گوید: «سالی که عازم حج بودم مقداری در کوفه توقف نمودم. از قضا شبی که در کوچه های کوفه می گشتم، به خانه ای رسیدم که از آن صدایی بلند بود. گوش دادم، شنیدم کسی می گفت: «گناهی که مرتکب شدم نه به سبب مخالفت با تو بود و نه اینکه جاهل به عذاب دردناک تو بودم، بلکه شقاوت و روسیاهی به من رو آورد و به بدبختی گرفتار شدم. خدایا، اگر مرا نیامرزی چه کسی بیامرزد!»

من دهانم را نزدیک شکاف در آن منزل بردم و این آیه را تلاوت نمودم: «وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ»؛ (۳) «بترسید از آتشی که برای کافران مهیا شده است.» آن شخص چون این آیه را شنید نعره ای زد و ساعتی مضطرب شد و بعد از مدتی سکوت نمود.

من نشانی منزل را به ذهن سپردم و رفتم. صبح روز بعد به در آن خانه رفتم، پیره زنی را دیدم که نشسته و جنازه ای را در پیش

ص: ۲۷۸

۱- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

۲- از بزرگان صوفیه اهل سنت که در قرن سوم هجری در عراق می زیست. (ویکی پدیا، دانشنامه آزاد)

۳- آل عمران، ۱۳۱.

رویش گذاشته است. گفتم: «ای پیرزن این کیست که مرده است؟» گفت: «سید جوانی که خوف الهی تمام وجودش را پر نموده بود. دیروز هنگام مناجاتش، کسی از مقابل منزل گذشت و آیه ای از قرآن را خواند. این جوان آن را شنید و مضطرب شد و جان را به جانان تسلیم نمود.»^(۱)

۳۹. سوره ای که به حواریون معروف است؟

۳۹. سوره ای که به حواریون معروف است؟^(۲)

ص: ۲۷۹

-
- ۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۳۰.
 - ۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

دعای مستجاب

تدبر باحالت تضرع

قرآن کریم از دیدگاه ویلیام انگلیسی

عیسی به دین خود و موسی به دین خود

نکوهشی چون ستایش

قاری بی تفکر

ص: ۲۸۰

پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله): «مَنْ جَمَعَ الْقُرْآنَ فَإِنَّ لَهُ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ دَعْوَةً مُسْتَجَابَةً، إِنْ شَاءَ عَجَّلَهَا لَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنْ شَاءَ إِذْخَرَهَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ» (۱)

«برای کسانی که قرآن را گرد آورند، نزد خدای متعال یک دعای مستجاب است اگر (خدا) بخواهد در دنیا برایش مستجاب می کند و اگر بخواهد برای آخرتش ذخیره می نماید.»

یا رب آگاهی ز یا رب های من

حاضری در ماتم شب های من

ماتم از حد بشد سوری فرست

در میان ظلمتم نوری فرست (۲)

For the people who have gathered the Qur'an to the Almighty God, there is a prayer demanded, If God wants he will be respected in the world, and if he wants to save for (the Hereafter

ص: ۲۸۱

۱- کنز العمال، ج ۱، حدیث ۲۴۱۴.

۲- عطار.

علامه محمدتقی مجلسی (رحمه الله): «شگفت از کسانی که قرآن را وا نهادند و تنها به احادیث چنگ زده اند! باینکه

روایات، مانند قرآن محکم و متشابه دارد؛ گویا توجه نکردند به فرموده خدای تعالی که فرمود: «کتابی بر تو فرستادیم چرا در آیات [آن] تدبر و ژرف اندیشی نمی کنند.» و آیاتی دیگر در این زمینه؛ بنابراین بایسته است باحالت تضرع در قرآن، تدبر و ژرف اندیشی کنند تا پروردگار تبارک و تعالی، حق را بر آنان بنمایاند.»^(۱)

دستورات عالیہ حفظ حیات مدنی

ویلیام انگلیسی: «قرآن محمد، (صلی الله علیه وآله) کتابی است پر از دلایل روشن و منطقی و مسائل بی شمار علمی و قوانین حقوقی و قضایی و دستورات عالیہ برای حفظ حیات مدنی و اجتماعی که با عبارات ساده و درعین حال، محکم و منظم آمده و خواننده را مجذوب خود می نماید.»^(۲)

ص: ۲۸۲

۱- پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷ / ۰۱ / ۱۳۹۱.

۲- قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، محمدباقر شجاعیان، بشارت ۱۳۸۵ شماره ۵۴.

شهید محمدحسن ابوالبشری: «ای مادر، اگر انس با قرآن در شما نبود، قرآن سرمشق ما قرار نمی گرفت.» (۱)

عیسی به دین خود و موسی به دین خود عیسی به دین خود و موسی به دین خود (۲).

« لَكُمْ دِينُكُمْ وَ لِيَ دِينِ » (۳)

«دین شما برای خودتان و دین من برای خودم»

نکوهشی چون ستایش

شخصی به احمد بن خالد (۴) گفت: خدا به تو نعمتی عطایی کرده که به رسول خدا (صلی الله علیه و آله) نکرده بود. «احمد از این سخن در فکر فرورفت و خشمگین شده و با عتاب از گوینده سؤال کرد: «ای نادان! آن چیست که خداوند به من عطا کرده و به پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله) ارزانی نداشته است؟»

آن مرد در پاسخ گفت: «خداوند به رسول خودش می فرماید: «لَوْ

ص: ۲۸۳

۱- سایت همسفر شهدا.

۲- مجله بشارت، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳، شماره ۴۰.

۳- کافرون، ۶.

۴- احمد بن محمد بن خالد بن عبدالرحمان بَرَقی مشهور به برقی (حدود ۲۰۰ - ۲۷۴ یا ۲۸۰) محدث، مورخ و عالم رجالی شیعه در قرن سوم قمری. وی از اصحاب امام جواد و امام هادی (علیهما السلام) و صاحب کتاب المحاسن و رجال است. (ویکی پدیا، دانشنامه آزاد)

كُنْتُ فُظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَا نُفْضُوا مِنْ حَوْلِكَ»؛^(۱) «ای پیامبر! اگر تندخو و سخت دل بودی، مردم از گرد تو متفرق می شدند.»
در صورتی که تو تندخو و سخت دل هستی و

ما از گردت متفرق نمی شویم!»^(۲)

قاری بی تفکر

ابوسعید خدری، یکی از اصحاب معروف پیامبر (صلی الله علیه وآله) می گوید: «روزی ابوبکر به حضور رسول خدا (صلی الله علیه وآله) آمد و عرض کرد: «در فلان بیابان می گذشتم و چشمم به مردی خوش سیما افتاد که باکمال خشوع نماز می خواند. پیامبر (صلی الله علیه وآله) به ابوبکر فرمود: «برو و این شخص را به قتل برسان!»

ابوبکر به سوی آن شخص رفت؛ ولی وقتی او را با آن حال عبادت دید، از کشتن وی چشم پوشید و برگشت. پیامبر (صلی الله علیه وآله) به عمر بن خطاب فرمود: «تو برو و او را بکش!» عمر نیز رفت و او را در آن وضعیت دید و به حال خود گذاشت و بازگشت و عرض کرد: «ای رسول خدا، من مردی را دیدم که باکمال خشوع، نماز می خواند، نتوانستم او را بکشم.»

پیامبر (صلی الله علیه وآله) به علی (علیه السلام) فرمود: «برو او را به قتل برسان!» علی (علیه السلام) با شمشیر برافراشته اش به سوی او رفت تا هرکسی هست،

ص: ۲۸۴

۱- آل عمران، ۱۵۹.

۲- مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

فرمان رسول خدا (صلی الله علیه وآله) را در موردش اجرا کند، ولی او از آنجا رفته بود.

علی (علیه السلام) به حضور پیامبر (صلی الله علیه وآله) بازگشت

و به عرض رساند: «به محل مأموریت رفتم، ولی آن شخص را در آنجا ندیدم.» پیامبر (صلی الله علیه وآله) فرمود: «این شخص و طرفدارانش قرآن می خوانند ولی قرآن از دهانشان پایین نمی رود و همچون رمیدن تیر از کمان، از دین خارج می گردند. آن ها را بکشید که بدترین و ناپاک ترین موجودات هستند.»

در تاریخ آمده این شخص، ذوالخویصره تمیمی نام داشت و مؤسس گروه «خوارج» بود و در جنگ نهروان، به دست سپاه علی (علیه السلام) به هلاکت رسید. او را «ذوالثدیة» می گفتند. زیرا در شانه او گوشتی اضافی همچون پستان وجود داشت. وقتی خبر هلاکت او را به علی (علیه السلام) رساندند، تکبیر گفت و از مرکب پیاده شد و سجده شکر به جا آورد. [\(۱\)](#)

۴۰. تنها سوره ای که اگر حرف اول نام آن را حذف کنیم نام سوره ای دیگر آشکار می شود کدام سوره است؟

۴۰. تنها سوره ای که اگر حرف اول نام آن را حذف کنیم نام سوره ای دیگر آشکار می شود کدام سوره است؟ [\(۲\)](#)

ص: ۲۸۵

۱- چهل داستان از عظمت قرآن کریم، ص ۱۷.

۲- پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱۳۷۹/۰۹/۰۱.

۱. خانه ای که در آن قرآن، فراوان خوانده شود، خیر آن بسیار گردد.
۲. قرآن، کتاب انسان سازی است. هر کس که بخواهد سادگی و بی پیرایگی اسلام را دریابد، باید قرآن مجید را مورد مطالعه قرار دهد.
۳. بهترین شما کسی است که قرآن را بیاموزد و آموزش دهد.
۴. باید حجاب های افکنده بر چهره قرآن را کنار بزنیم.
۵. ارنست رنان، نویسنده، مورخ و متفکر بزرگ فرانسوی: از مطالعه زیاد آن خسته و ملول نمی شوم.
۶. تا جایی که می توانید، قرآن بخوانید؛ و به دستورات اسلام و قوانین آن عمل کنید.
۷. ملاک انتخاب پیامبر برای انتخاب فرماندهان نظامی، حفظ قرآن بود.
۸. قرآن، دل مرده را زنده می کند.
۹. شرط انس با قرآن، محبت به قرآن است.
۱۰. از نظر دکتر گرینه، خاورشناس و پژوهشگر فرانسوی، آیات قرآن، از هر نظر با معارف و علوم جهانی منطبق است.
۱۱. سنگینی ترازوی اعمال، قرآن است.
۱۲. تدبر در آیات قرآنی، فضای فرهنگی مطلوب را در جامعه می آورد.
۱۳. تأثیری که این کتاب آسمانی در دنیا بر جای نهاده نظیر آن را هیچ کتابی نداشته است.

۱۴. زیباترین حکایت، کتاب خدا (قرآن) است.
۱۵. همین قرآن بود که ملت وحشی عرب را معلم جهانیان کرد.
۱۶. قرآن، عنوان بزرگ ترین نسخه نجات دهنده بشر است.
۱۷. مرام و مقصد این کتاب بی اندازه قوی و محکم و مبانی آن، بلند است.
۱۸. هر جوان مؤمنی که در جوانی قرآن تلاوت کند، قرآن با گوشت و خونش می آمیزد.
۱۹. قرآن، کتاب هدایت انسان است.
۲۰. قرآن، ابهت و ترس در انسان ایجاد می کند و با این روش ثابت می کند که هر چه می فرماید راست است.
۲۱. دانش آینده، اخبار گذشته و درمان دردها در قرآن است.
۲۲. قرآن، راهنمای عمل در تمام شئون زندگی می باشد.
۲۳. در این کتاب (قرآن) گنجینه هایی از دانش مافوق استعداد بشر است.
۲۴. قرآن، دارای مکتب و روش سیاسی نیز هست.
۲۵. قرآن، نامه دوست است.
۲۶. تعلیمات اخلاقی قرآن به مراتب بالاتر از تعلیمات اخلاقی انجیل است.
۲۷. اگر قرآن کریم با انسان باشد، احساس ترس و وحشت نمی کند.
۲۸. ضامن سعادت بشری قرآن است.
۲۹. دین اسلام مردمی ترین و منطقی ترین دین برای از بین بردن ناآرامی ها و مشکلات امروزی است.

۳۰. قرآن کریم کتاب هدایتگر و فرهنگ آفرین

است.

۳۱. قرآن درباره زنان، قضاوتی عادلانه دارد.

۳۲. با قرآن مشکلات جوانان حل خواهد شد.

۳۳. این کتاب توانست از مردمی وحشی و بی تربیت، ملتی متمدن ایجاد کند.

۳۴. باید دل ها را به وسیله قرآن به حرکت درآورد.

۳۵. این همه بدبختی ها و تیره روزی های مسلمین از مراعات نکردن قوانین قرآن است.

۳۶. قرآن از تمام معجزات، بزرگ تر است.

۳۷. خواندن قرآن باعث عدم لغزش انسان می شود.

۳۸. حفظ قرآن، توشه ای برای انسان است.

۳۹. جنبه بلاغی قرآن، ترجمه شدنی نیست.

۴۰. مجموعه قوانین تکالیف زندگی در قرآن وجود دارد.

۴۱. پیدایش تمدن اسلام از حوادث بزرگ تاریخ است.

۴۲. قرآن، کتاب جبر یا هندسه نیست؛ مجموعه ای از قوانین است.

۴۳. بنا به گفته پروفیسور آرتور آربری؛ قرآن، آن چنان

آرامش خاطری به وی بخشیده بود که برای همیشه به خاطر داشت.

۴۴. خداوند قلبی را که قرآن را در خود جای داده عذاب نخواهد کرد.

۴۵. نزدیک به نه صد و پنجاه بار در قرآن، از علم و عقل و فکر سخن رفته است.

۴۶. ناپلئون بناپارت، امپراتور فرانسه می گوید: قرآن، به تنهایی

عهده دار سعادت بشر است.

۴۷. در قرآن، هیچ اجباری برای تغییر دین و مذهب انسان ها دیده نمی شود.

۴۸. بنا به اعتراف بلر خاورشناس معروف؛ هر کس که از این کتاب به خوبی پیروی کند، زندگی آرام و گوارایی خواهد داشت.

۴۹. قرآن در مورد دورویی، کینه، تکبر، غرور، بی عدالتی و انواع آن، بسیار سخت گیر و در مورد صفات نیک از قبیل صبر، حق شناسی، صداقت و ترس از خدا، بسیار مصر و جدی است.

۵۰. از نظر گاه مسلمانان مؤمن، قرآن برخلاف آنچه دانشمندان اروپائی می پندارند، تألیف و پدید آورده محمد (صلی الله علیه وآله) نبوده بلکه سخنان اصیل (وحی) خداوند است.

۵۱. اسلام برخلاف تعالیم مسیحیت، انسان را موجودی شریف و باشخصیت می شناسد نه موجودی کثیف.

۵۲. از نظر کونت ادوارد گیوجا دانشمند ایتالیایی؛

یگانه آئین آسمانی و حقیقی اسلام است.

۵۳. از نظر ماکسیم رودنسون، نویسنده ی مارکسیست،

عقل گرایی قرآنی همچون سنگ، سخت، مستحکم و اصلی بنیادی است.

۵۴. قرائت و تدبر در قرآن بر انسان اثر می گذارد و روح و جان او را برمی انگیزد.

۵۵. هدف قرآن، محکم و استوار، بسیار عالی و باشکوه،

باهیبت و سرسام آور و دارای رفعتی حقیقی و ابدی است.

۵۶. از دیدگاه توماس کارلایل، یکی از مزایای قرآن، این است که در جمله‌هایی کوچک به بعضی از حقایق بزرگ اشاره نموده است.

۵۷. ج.م. رود ویل (اسلام شناس انگلیسی) می‌گوید: «اروپا نباید فراموش کند که مدیون قرآن است.»

ص: ۲۹۰

کلید معماهای قرآنی

۱. شش سوره انسان نبأ غاشیه شرح فیل ماعون.

۲. آیه ۱۴۵ سوره بقره.

۳. آیه ۳ سوره توبه.

۴. ۸۶ سوره.

۵. آیه ۱۱ سوره حج.

۶. ۲۸ سوره.

۷. آیه ۷ سوره تحریم.

۸. سوره حمد.

۹. حضرت آدم، (۱) نوح، ابراهیم، اسماعیل، اسحاق، یعقوب و عیسی و ایوب و یونس و هارون اسلیمان و داوود (۲) یوسف (۳) موسی (۴)، زکریا (۵)، یحیی (۶)، الیاس (۷)، الیسع (۸)، لوط (۹)، ادريس (۱۰)، ذوالکفل (۱۱)، هود (۱۲)،

ص: ۲۹۱

۱- ۳۳ آل عمران.

۲- ۱۶۳ نساء.

۳- ۳۴ غافر.

۴- ۵۱ مریم.

۵- ۸۵ انعام.

۶- ۳۹ آل عمران.

۷- ۱۲۳ صافات.

۸- ۸۶ انعام.

۹- ۱۳۳ صافات.

۱۰- ۵۶ مریم.

۱۱- ۸۵ انبیاء.

۱۲- ۵۰ هود.

صالح (۱)، شعيب (۲)، عزيز (۳)، حضرت محمد (۴).

۱۰. آيه ۱۶۳ سوره مبارکه نساء.

۱۱. حضرت محمد، (۵) حضرت يحيى، (۶) حضرت عيسى، (۷) حضرت اسحاق و حضرت يعقوب. (۸)

۱۲. حضرت يحيى (۹).

۱۳. حضرت عزيز.

۱۴. ابراهيم با اسماعيل،

ابراهيم با اسحاق، يعقوب با يوسف، داوود با سليمان،

اسحاق با يعقوب، زكريا با يحيى.

۱۵. حضرت داوود.

۱۶. حضرت يحيى.

۱۷. پيامبر اکرم و حضرت ابراهيم.

۱۸. يونس، هود، يوسف.

۱۹. آيه ۲۵۸ بقره، نام حضرت ابراهيم.

۲۰. سوره اعلیٰ، حضرت ابراهيم و حضرت موسى.

۲۱. آيه ۱۳ سوره مبارکه شورا.

ص: ۲۹۲

۱- ۴۵ نمل.

۲- ۸۵ اعراف.

۳- ۳۰ توبه.

۴- ۲۹ فتح.

۵- ۶ سوره صف.

۶- ۷ مريم.

٧-٤٥ آل عمران.

٨-٧١ هود.

٩-٧ مريم.

۲۲. حضرت

ابراهیم (علیه السلام).

۲۳. حضرت محمد (صلی الله علیه وآله).

۲۴. سوره مبارکه بقره.

۲۵. سوره مبارکه نصر.

۲۶. سوره حجرات.

۲۷. حدید.

۲۸. سجده.

۲۹. حدید.

۳۰. سوره انفال.

۳۱. سوره فاطر.

۳۲. سوره نمل.

۳۳. سوره مریم.

۳۴. سوره حمد.

۳۵. سوره مبارکه توحید یا اخلاص.

۳۶. حج.

۳۷. سوره شعرا.

۳۸. ماعون.

۳۹. سوره صف.

۴۰. سوره محمد که به حمد تبدیل می شود.

. قرآن کریم.

. ترجمه و شرح نهج البلاغه، سید رضی، مترجم، محمد دشتی، تهران، فهرست، ۱۳۸۵ ش.

۱. ابن قاضی، علاءالدین علی بن حسام، المؤلف، کنز العمال فی سنن الاقوال و الافعال، المحقق، بکری حیانی صفوه السقا، موسسه الرساله، الطبعه الخامسه، ۱۴۰۱ هـ / ۱۹۸۱ م.

۲. آقابزرگ، تهرانی، محمد حسن، الذریعه، الی تصانیف الشیعه، حسین احمد بن، محمد (گردآورنده)، دار الاضواء، چاپ ۳، بیروت، ۱۴۰۳ ق.

۳. البحرانی، هاشم، البرهان فی تفسیر القرآن، قم، دار التفسیر، ۱۴۱۷ ق.

۴. التبریزی، علی بن الحسن، تفسیر

الامام الحسن العسکری (علیه السلام) [چاپ سنگی] تبریز، مشهدی محمد تقی، محمد رفیع تاجر تبریزی ۱۳۱۵ ق.

۵. اشرفی، عباس، مجله صحیفه مبین، شماره ۱۹.

۶. اصفهانی، ابوالفضل کمال الدین اسماعیل، دیوان خلاق المعانی، تصحیح بحر العلومی، حسین، کتاب فروشی دهخدا ۱۳۴۸.

۷. القمی، عباس، سفینه البحار و مذیته الحکم و الاثار مع تطبیق النصوص الوارده فیها علی بحار الانوار، تهران، فراهانی، ۱۴۰۲ ق.

ص: ۲۹۴

۸. باباطاهر، اشعار، مشهد، قاسمی، ۱۳۷۴ش.

۹. پایگاه اطلاع رسانی حدیث شیعه، www.hadith.net

۱۰. پایگاه اطلاع رسانی کتابخانه های ایران Li.ir.

۱۱. پایگاه اطلاع رسانی حوزه، تاریخ انتشار: ۱/۰۹/۱۳۷۹.

۱۲. پایگاه اطلاع رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی سید علی خامنه ای (دام ظلّه)، مؤسسه پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی، بیانات در محفل انس با قرآن کریم.

۱۳. پرسمان دانشگاهیان، قرآن در کلام علما و بزرگان، ۱۷/۰۱/۱۳۹۱.

۱۴. پاینده، ابوالقاسم، نهج الفصاحه، قم، انصاریان، ۱۳۸۳ش.

۱۵. چاپچیان،

حبيب (حسان)، ای اشک ها بریزید، تهران، جاویدان، ۱۳۷۶ش.

۱۶. حاج علی اکبری، محمد، پژوهشی پیرامون قصه های قرآن کریم، نامه مفید، شماره پنجم.

۱۷. حافظ شیرازی، خواجه شمس الدین محمد، دیوان حافظ، قم، موسسه الوفاء، انتشارات اندیشه ۱۳۶۸ش.

۱۸. حر عاملی، محمد بن حسن، تفصیل وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه، موسسه آل البيت (علیهم السّلام)، قم ۱۴۱۶ق.

۱۹. حلبی، ابوالصلاح، الکافی، یک جلدی، تحقیق، رضا استادی،

ص: ۲۹۵

مکتبه الامام امیرالمومنین علی (علیه السلام) العامه، اصفهان، بی تا.

۲۰. حکیمی، محمد، حکیمی، علی، الحیاه، ترجمه، احمد آرام، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۱ش.

۲۱. حکیم، سید محسن، حقائق الاصول، قم، مکتبه بصیرتی، ۱۴۰۸ق.

۲۲. حیدری، محمدجواد، مجله صحیفه مبین، شماره ۲۳.

۲۳. خالد البرقی، ابی جعفر احمد، المحاسن، تحقیق، مهدی الرجائی، قم، المجمع العالمی لاهل البیت (علیهم السلام)، ۱۴۱۶ق
۱۳۷۴ش.

۲۴. خمینی، روح الله، صحیفه امام، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (رحمه الله) تهران، ۱۳۸۹ش.

۲۵. خمینی، روح الله، مقدمه کتاب شرح چهل حدیث، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (رحمه الله) تهران، ۱۳۹۴ش.

۲۶. راغب اصفهانی، ابوالقاسم حسین بن محمد بن فضل، مفردات الفاظ القرآن، ترجمه و تحقیق همراه با تفسیر لغوی و ادبی
قرآن از غلامرضا خسروی حسینی، تهران، المکتبه

المرتضویه لاحیاء آثار الجعفریه، ۱۳۸۳ش.

۲۷. رضازاده نیلوفر و شاهرودی، فاطمه، جستاری بر انواع تمثیل در مثل ها و قصه های قرآن کریم، معرفت سال بیست و یکم،
شماره ۱۸۰.

ص: ۲۹۶

۲۸. رضوانی، ریحانه، ساختار قصه های قرآن، پژوهشگاه باقرالعلوم.
۲۹. زمخشری، محمود بن عمر بن محمد، تفسیر کشاف، ترجمه مسعود انصاری، تهران، ققنوس، ۱۳۸۹ش.
۳۰. دانشنامه اسلامی ۱/۱۱/۱۳۹۸.
۳۱. دستغیب، عبدالحسین، گناهان کبیره، قم، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی، چ ۲۲. ۱۳۸۸ش.
۳۲. دهلوی، امیر خسرو، دیوان، دانشگاه تهران، ۱۳۴۳ش.
۳۳. دهخدا، علی اکبر، لغتنامه، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۷۷ش.
۳۴. دیلمی، حسن بن محمد، ارشاد القلوب، موسوی، محسن (گردآورنده) قم، دارالحدیث، آبان، ۱۳۹۵.
۳۵. سایت بشیران و ترنم رحمت.
۳۶. سایت همسفر شهدا.
۳۷. سایت عروه الوثقی.
۳۸. سعدی، کلیات، تصحیح محمدعلی فروغی، نشر طلوع، مهر ۱۳۶۲ش.
۳۹. سنایی، حدیقه الحقیقه، تحقیق، رضوی، مدرس، دانشگاه تهران، چاپ ۸، ۱۳۹۴ش.
۴۰. شجعیان، محمدباقر، قرآن از دیدگاه مشاهیر جهان، بشارت

۴۱. شفق، محمدحسین بهجتی اردکانی، بارش نور، مجموعه ی شعر (غزلیات و رباعیات)، انتشارات قداست، چاپ دوم، ۱۳۹۱ش.

۴۲. شیخ صدوق، ابوجعفر، الخصال، ترجمه و توضیحات،

جعفری یعقوب، تهران، اندیشه هادی، ۱۳۸۵ش.

۴۳. شیخ صدوق، ابوجعفر، ثواب الاعمال و عقاب الاعمال، ترجمه و توضیحات محمدرضا انصاری محلاتی، قم، اندیشه هادی ۱۳۸۶ش.

۴۴. شیخ صدوق، ابوجعفر، من لا یحضره الفقیه، ترجمه غفاری، علی اکبر و بلاغی، محمدجواد، صدر، نشر صدوق، تهران، چ دوم، ۱۳۸۳ش.

۴۵. شیخ صدوق، ابوجعفر، معانی الاخبار، مترجم، محمدی شاهرودی، عبدالعلی، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۷ش.

۴۶. طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، چ ۳، انتشارات ناصر خسرو، تهران، ۱۳۷۲ش.

۴۷. شیخ طوسی، الامالی، قم، دار الثقافه، ۱۴۱۴ق.

۴۸. عاشوری تلوکی، نادعلی، داستان های قرآن از نگاه امام خمینی (رحمه الله)، مجله صحیفه مبین، شماره ۵۰.

۴۹. عطار، دیوان، تصحیح، تقی تفضلی، انتشارات علمی فرهنگی،

۵۰. فعال عراقی، حسین، داستان های قرآن و تاریخ انبیاء در المیزان، نشر سبحان، چ ۱، ۱۳۸۳ ش.

۵۱. فردوسی، شاهنامه، تصحیح و مقابله رمضانی محمد، تهران، موسسه خاور، ۱۳۱۱ ش.

۵۲. قابل، هادی، بحثی درباره قصص قرآن، نامه مفید، شماره پنجم.

۵۳. قمی، شیخ عباس (نویسنده) الکنی و الالقاب، امینی، محمد هادی (مقدمه نویس)، تهران، مکتبه الصدر، چ ۵، ۱۳۶۸ ش.

۵۴. کلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، ترجمه و شرح فارسی محمد باقر کمره ای، تهران، دفتر مطالعات

تاریخ و معارف اسلامی، ۱۴۲۱ ق. = ۱۳۷۹ ش. بی چا.

۵۵. لاهوری، اقبال، دیوان، مقدمه محمد طاهری، انتشارات هافکو، بی تا، بی چا. ۵۶. ماهنامه اطلاع رسانی، پژوهشی، آموزشی
مبلغان، شماره ۸۴.

۵۷. محمدی ری شهری، شناخت نامه حدیث، انتشارات، دارالحدیث، ۱۳۹۷ ش.

۵۸. محمدی مصطفی، داستان از عظمت قرآن کریم، قم، انتشارات زائر، ۱۳۸۰ ش.

۵۹. مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، بحار الانوار، تهران،

کتاب فروشی اسلامیة، بی چا. ۱۳۶۵ش.

۶۰. مجله بشارت فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۳ش، شماره ۴۰.

۶۱. مجله بشارت، خرداد و تیر ۱۳۸۹ش، شماره ۷۷، لطایف قرآنی.

۶۲. مجله پرسمان، شماره ۳.

۶۳. مجله تاریخ اسلام، هشتم دیماه ۱۳۸۵، شماره بیست و هشتم.

۶۴. مطلوب، احمد و حدیثی، خدیجه، التیان فی علم البیان، بغداد، مطبعة العانی، ۱۳۸۳ش.

۶۵. مهدوی راد، سیر نگارش های علوم قرآنی، مجله بینات، ش ۸.

۶۶. موسوی همدانی، محمدباقر، ترجمه تفسیر المیزان، قم، دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، چ نوزدهم، ۱۳۸۳ش.

۶۷. مولوی، مثنوی معنوی، دفتر سوم، تصحیح رینولد نیکلسون، چ، هلند، ۱۹۲۵م.

۶۸. نوری؛ میرزا حسین، مستدرک الو سائل و مستنبط المسائل، تحقیق موسسه آل البیت (علیهم السّلام) لاحیاء التراث، قم، بی چا. ۲۰۱۴ق.

۶۹. نیشابوری، مسلم بن حجاج، صحیح مسلم، به تصحیح،

اسماعیل بن احمد طرابلسی، دارالطباعه العامره، ۱۳۲۹-۱۳۳۴ق.

۷۰. ویکی پدیا، دانشنامه آزاد، ۱۷/۰۱/۱۳۹۹.

ص: ۳۰۰

۷۱. ویکی‌پدیا، ۱۳۹۹/۰۱/۱۷.

۷۲. ویکی حج و زیارت، ۱۳۹۹/۰۱/۲۷.

۷۳. ویکی شیعه، ۱۳۹۹/۰۱/۲۷.

۷۴. ویکی فقه، ۱۳۹۹/۰۱/۲۷.

۷۵. <http://quran.iritv.ir/web/qura>

ص: ۳۰۱

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

